

SKÅNSKT DRÄKTSKICK

OXIE HÄRAD

SVEDALA, KLAGSHAMN, LOCKARP, GÄSSIE,
BUNKEFLO, VINTRIE, V. KLAGSTORP,
LIMHAMN, ARRIE, HÖKÖPING, GREVIE,
V. INGELSTAD, GLOSTORP

TECKNINGAR: INGEBORG HANSSON

CHARLOTTE WEIBULL

Box 43, 232 02 ÅKARP - Tel. 040-46 50 80, Fax 040-46 16 77

FOLKDRÄKTENS HANTVERK

Charlotte Weibull övertog 1942 sin mormors syster Ingrid Anderssons Nationaldräktsaffär. Charlotte har fortsatt i hennes anda att värna om och inspirerat många hantverkare och slöjdare.

30 stycken yrkesgrupper finns representerade i tillverkningen av en folkdräkt.

Bandväverskan

Brodösen

Byskomakaren

Byskräddaren

Bysömmerskan

Byväverskan

Fläterskan

Fårklipparen

Färgerskan

Gårdfarihandlaren

Hattmakaren

Hornsmeden

Karderskan

Klutbinderskan

Knypplerskan

Korgmakaren

Krokerskan

Pärlistickerskan

Silversmeden

Singlerskan

Skinberedaren

Snörmakaren

Spinnerskan

Stickerskan

Strykerskan

Stövelmakaren

Sämskmakaren

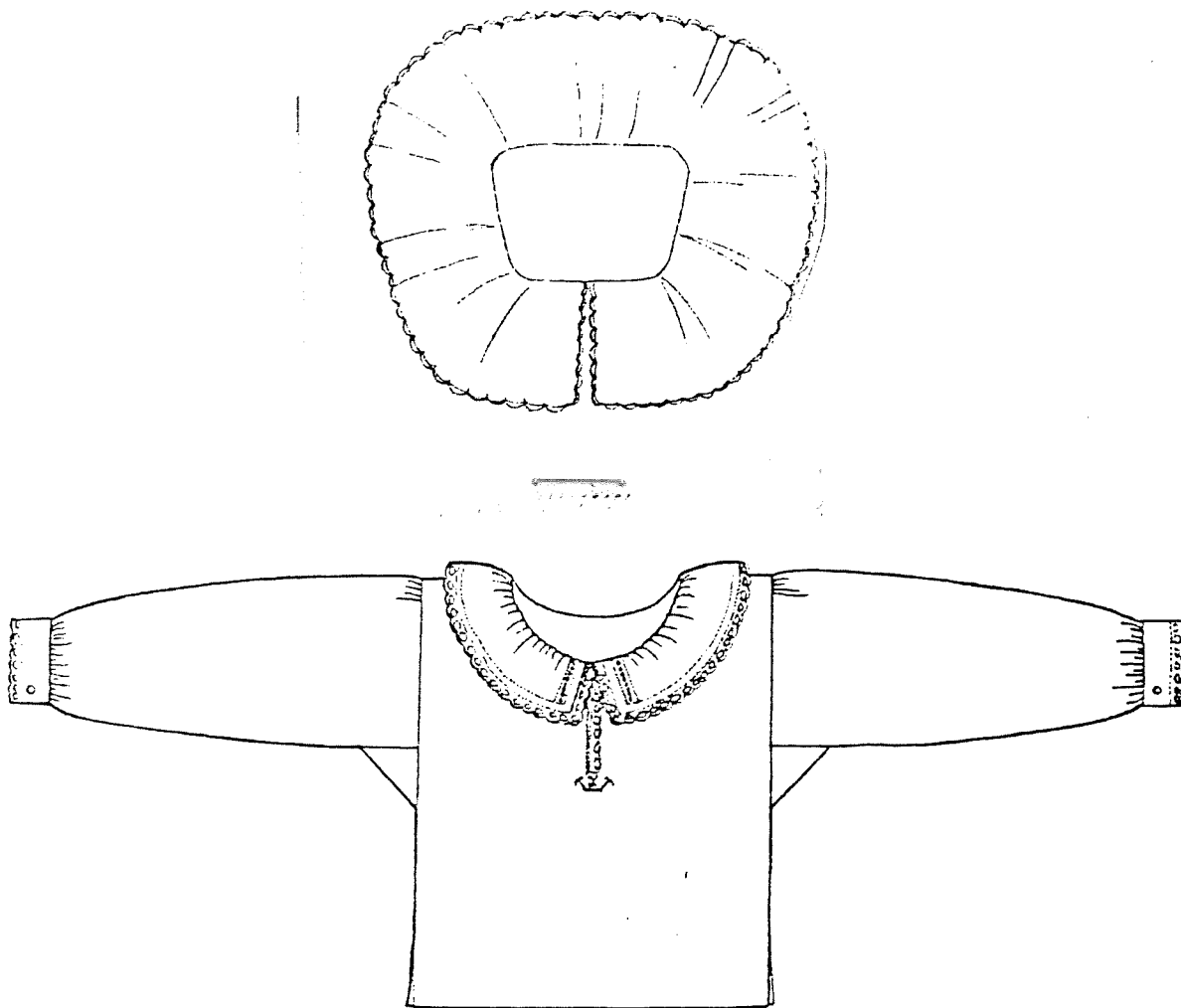
Träskomakaren

Tvätterskan

Yllebrodösen

Weibulls Folklivscenter, Möllevägen 4, Box 43, 232 02 Åkarp
tel.040 - 465080, Fax 040 - 461677
Hemsida: www.charlotte-weibull.se
Epost: info@charlotte-weibull.se

SÄRK - GAMMAL BENÄMNING FÖR DAMBLUS

Den ursprungliga särken bestod av både över- och nederdel sammansydda. Sommartid gick man ut i "bara särken" och hjälpte till med höbärgning och skörd. Särken fick därav namnet "Skördesärk".

Till våra nysydda dräkter använder vi numera endast överdelen, men för den som vill använda särken sommartid, går det bra att beställa en hel särk.

Vi har även ett stort urval av broderimönster till kragar från respektive härad.

Kragens mönster skiftar från härad till härad.

OXIE, SKYTTS OCH VEMMENHÖGS HÄRADER: rund krage kantad med spets, hålsöm eller langett och stor uringning.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Alarp - Sweden - tel 040-465060

SKÅNE

TILLKLIPPNING AV DAMBLUS

till skånsk folkdräkt från Oxie,
Skytts och Vemmenhögs härad.

<u>Storlek</u>	<u>Bål</u>	<u>Ärm</u>	<u>Krage</u>	<u>Linning</u>	<u>Kil</u>	<u>Manschett</u>
36	125x50	58x51	115x13	9x22	11x11	9x22
38	125x52	60x52	120x13	9x22	11x11	9x22
40	125x54	60x54	125x13	9x23	11x11	9x23
42	125x57	60x55	130x13	9x24	11x11	9x24
44	125x60	60x56	135x13	9x25	11x11	9x25
46	130x64	62x57	140x13	9x26	11x11	9x26

Linneåtgång	}	1,40 m, bredd 1,40 m	Stl. 46 l, 45 m
Bomullsåtgång		1,40 m, bredd 1,40 m	
Spetsåtgång		2,60 m	

Kragens mönster skiftar från härad till härad

Oxie, Vemmenhögs och Skytts härad: rund krage kantad med spets, hålsöm eller langett och stor uringning.

Sydöstra Skåne: kragen är prydd med stopphålsöm och spets, men varierar i bredd i de olika häraderna.

Nordvästra Skåne: kragen varierar i de olika häraderna, vanligast är rundad krage prydd med blomrankor och kantad med spets eller langett.

Nordöstra Skåne: kragen är vanligen prydd med hålsöm och vitbroderi, men varierar i bredd i de olika häraderna.

Särk - gammal benämning för damblus

Den ursprungliga särken bestod av både över- och nederdel samman-sydd. Sommartid gick man ut i "bara särken" och hjälpte till med höbärgning och skörd. Särken fick därav namnet "skördesärk".

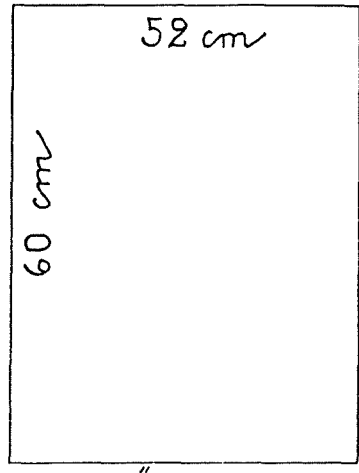
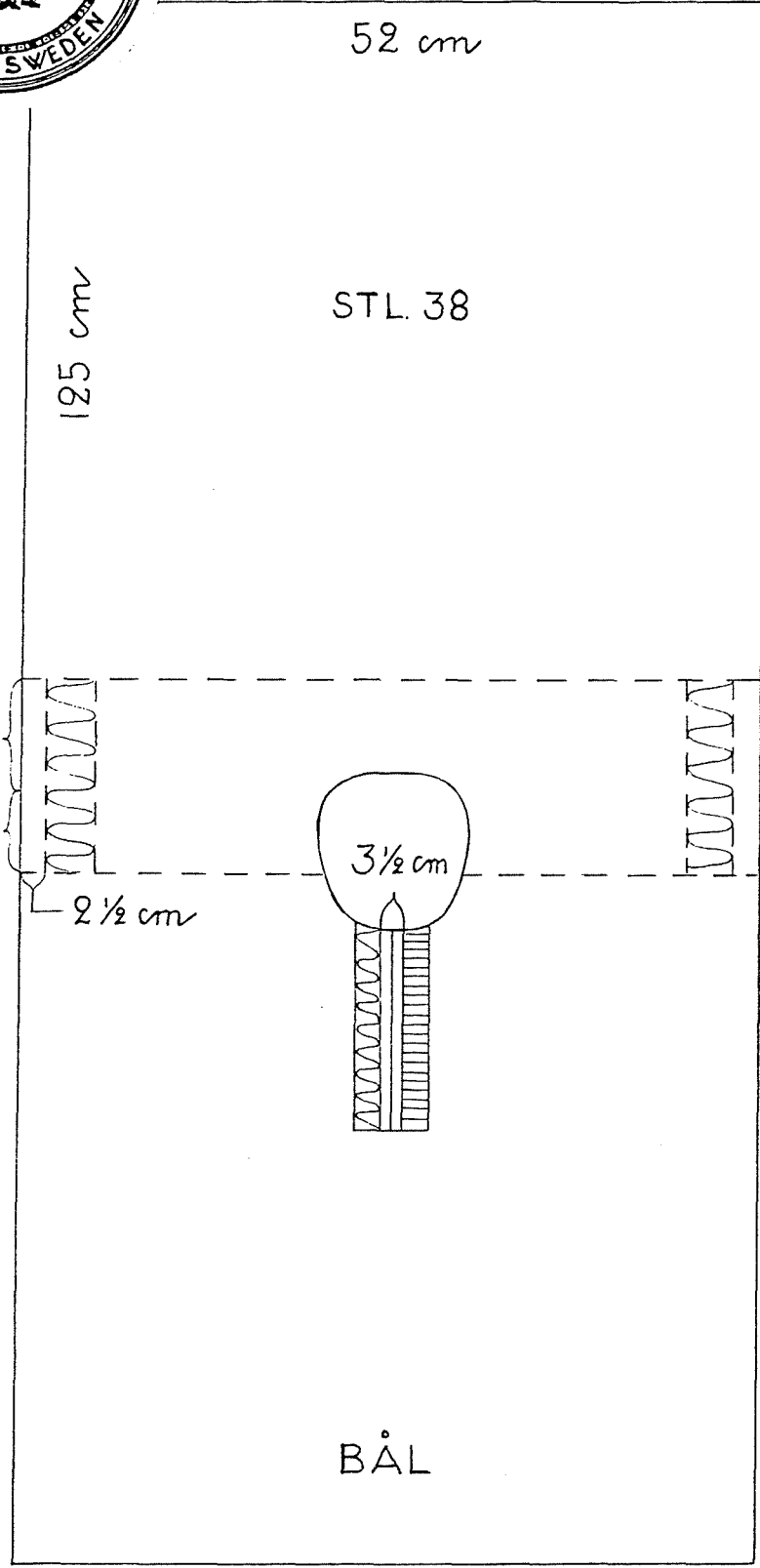
Till våra nysydda dräkter använder vi numera endast överdelen, men för den som vill använda särken sommartid, går det bra att beställa en särk med både över- och nederdel.

Vi har även ett stort urval av broderimönster till kragar från res-pektive härad.

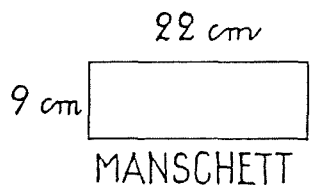
CHARLOTTE WEIBULL

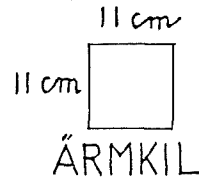
SKÅNE
MÖNSTER FÖR DAMBLUS
RUND KRAGE

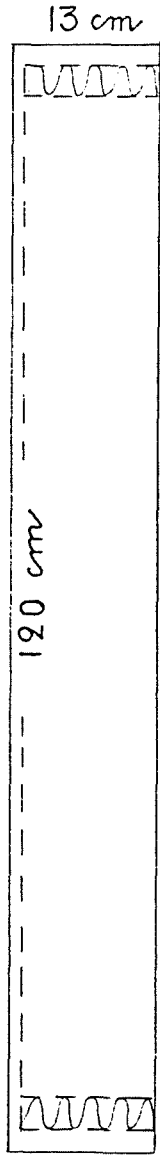
ÄRM

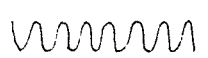
MANSCHETT

ÄRMKIL

KRAGE

BRED HÅLSÖM

ENKEL HÅLSÖM

SPRUNG C:Å 18 CM

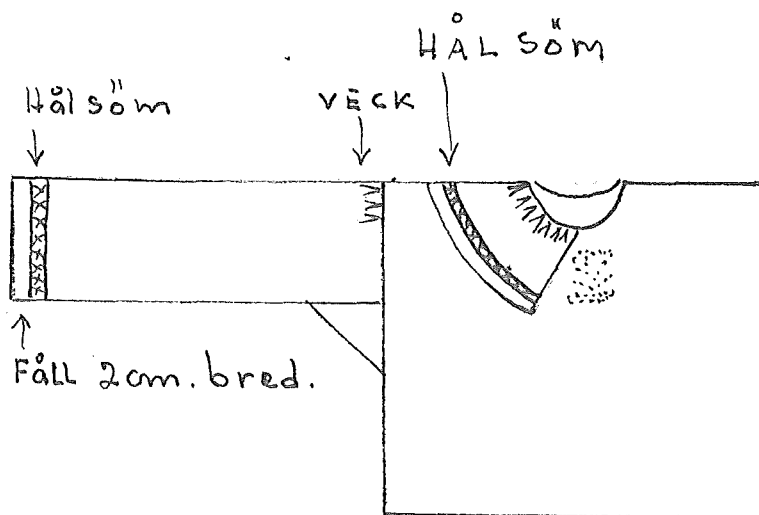
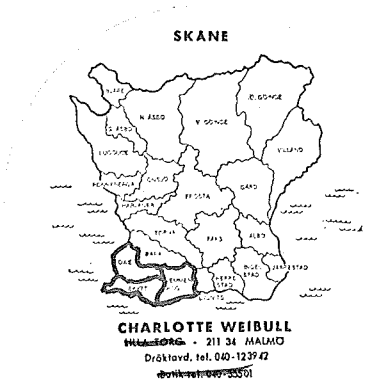
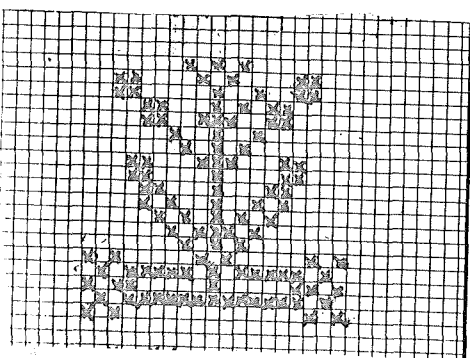
LINNEKRAGEN

1,5 CM BRED FÅLL

OPPLÖT, SKÖRDESÄRK, ANTIK Oxie, Skytts, Vemmenhögs härad

från 1853

Original finns

Längd	=	45	cm.
Bredd	=	50	"
Ärmlängd	=	50	"
" bredd	=	16	"
Halsvidd	=	70	"
Kraglängd	=	150	"
" " bredd	=	12	"
Ärmkil	=	11	"

SKÅNE

SÖMNADSBESKRIVNING FÖR DAMBLUS

BÄSMÖNSTER

DETALJBRODERI, SE SÄRSKILD BILAGA
FÖR VARJE HÄRAD

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 42 • 211 39 Malmö
Tel. 040-238501

Rynkad krage (Oxie, Vemmenhög, Skytt)

Vik tyget en gång till en smal fäll runt kragens ena långsida och båda kortsidorna, och sy ned fällen med zig-zag. Vik de båda kortsidornas fäll en gång till och sy två rader rynkstygn längs den ofällade långsidan. Fälla halssprundet för hand. Rynka kragen så att den passar halseringningen. Lägg kragens rätsida mot bälens avigsida. Fördela rynkorna jämnt och sy på kragen. Lägg en snedslå längs sömmen på kragens avigsida och sy i föregående söm. Klipp sömmen jämn. Vik in sömsmån på snedslån och sy ned den på bälens rätsida. Vik kragens långsida på samma sätt som kortsidorna och pressa ned fällen.

Rak krage (Övriga Skåne)

Sy ihop kragens kortsidor. Pressa isär sömmarna och vänd kragen. Fälla halssprundet för hand. Lägg underkragen mot bälens rätsida och sy fast kragen. Vik sömsmån på överkragen och sy på den från rätsidan.

Bålen

Sy en smal fäll nedtill och fälla samtidigt ett 10 cm långt sprund på var långsida på både fram- och bakstycket. Mät ut mitten på axlarna och markera den.

Ärmarna

Sy ihop manschetternas kortsidor, vänd. Gör ett 10 cm långt sprund i ärmens nederkant genom att sy en smal fäll på vardera långsidan. Lägg kil och ärm aviga mot aviga och sy ihop från ärmens övre kant ned till kilens kant. Sy inte ända ned, utan lämna 0,5 cm. Nåla fast kilen på ärmens andra sida. Sy ihop ärmens sprundet upp till föregående söm. Fäst tråden. Sy ihop kil och ärm upp till ärmens övre kant. Klipp av sömsmån så att ca 3 mm återstår. Vänd ärmens. Sy vändsöm från avigsidan på samma sätt som föregående. Vänd ärmens igen och markera mitten upptill. Gör en markering 8 cm på var sida om mitten. Lägg tre små efterveck på var sida om mittmarkeringen och inom de markerade 8 cm. Fäst vecken med en söm tvärs över ca 0,5 cm från kanten.

Sy två rader rynkstygn vid nederkanten. Dra ihop vidden så den passar till manschetten. Fördela rynkorna jämnt och nåla fast manchettens rätsida enkel mot ärmens avigsida och sy. Vik in sömsmån på manschetten och sy på den från rätsidan. Sy ett knapphål i ena sidan.

Sy andra ärmens lika, men sy knapphålet i manchettens motsatta sida. Markera ärmens mitt upptill (mitt emellan de båda veckgrupperna).

Lägg nu bål och ärm aviga mot aviga så att mittmarkeringarna kommer mitt för varandra. Se till att höger och vänster ärm kommer på respektive sida på bålen. Nåla fast ärmens på båda sidor om mitten fram till kilens spets. Börja sy 0,5 cm in på kilen och avsluta sömmen 0,5 cm före kilens kant. Nåla ihop sidsömmen. Sy från sprundet upp till föregående söm. Klipp sömsmån. Vänd plagget och sy vändsöm på samma sätt som föregående. Sy i andra ärmens på samma sätt.

Sy en träs vid halssprundets högra sida och sy i en knapp på motsatta sidan. Sy i knappar i manschetterna. Sy på spets på manschetterna och runt sprundet och kragen. Brodera ev bomärke.

CHARLOTTE WEIBULL

MÖLLEGÅRDEN

BOX 43

252 02 ÅKARP

TEL 040-462233

SKÅNE, OXIE HÄRAD

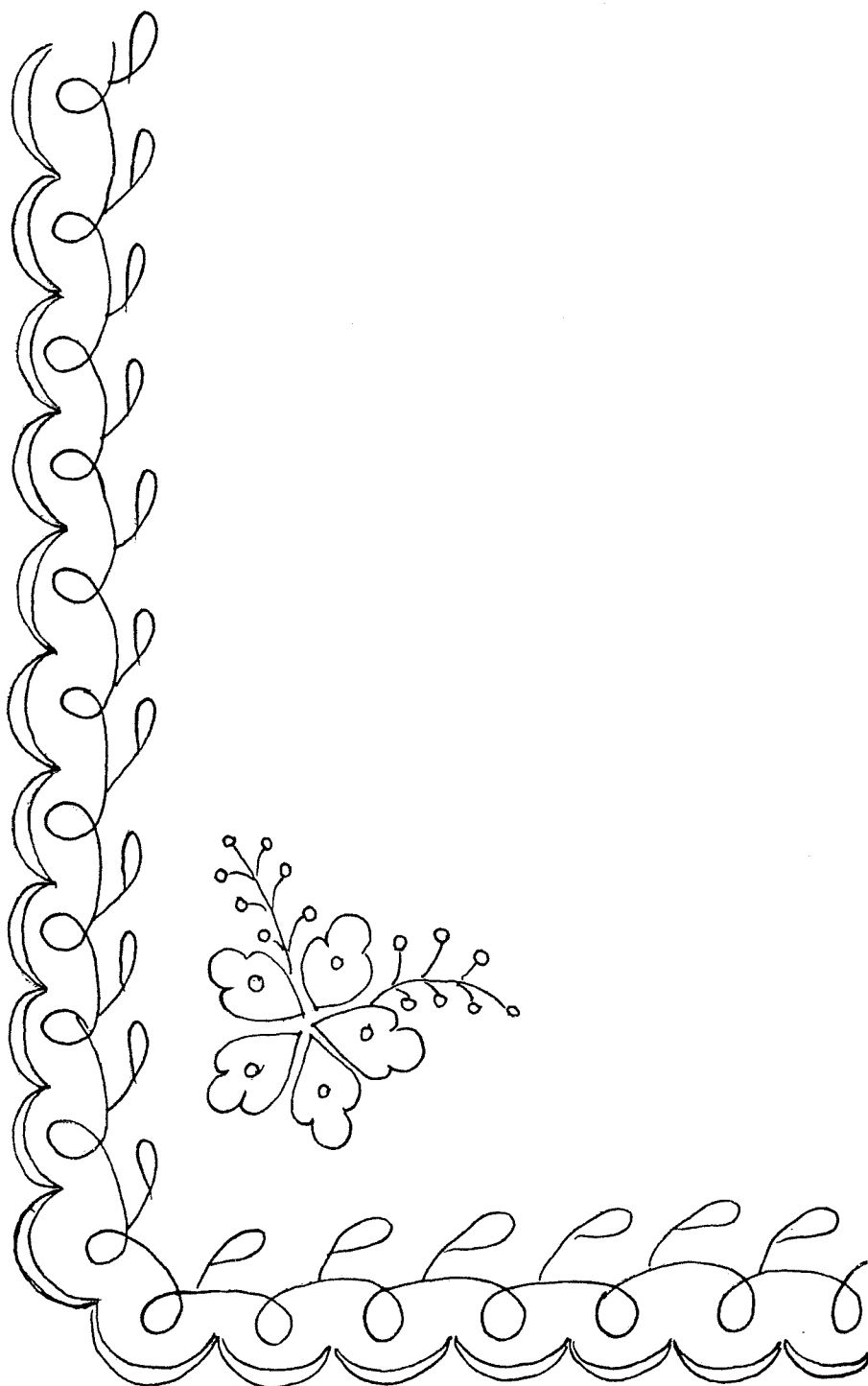
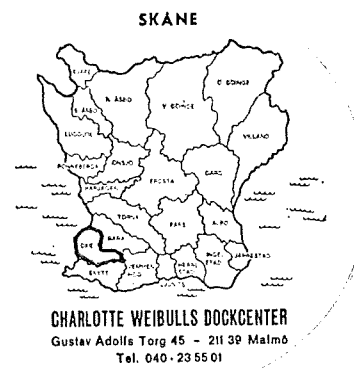
Mönster till krage

Kragens bredd färdig 12 cm.
" längd " 115-125 cm.

Fällas med langett.

Broderiet utföres med stjälkstygn,
plattsöm och engelska hål med DMC nr. 20

Blomman i hörnet kan uteslutas.

SKÅNE, OXIE HÄRAD

Mönster till krage

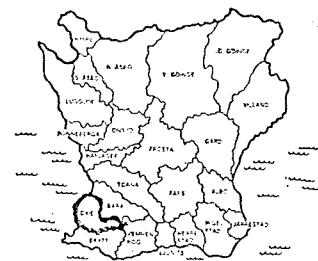
Kragens bred färdig 12 cm.
" längd " 115-125 cm.

Fällas med langett.

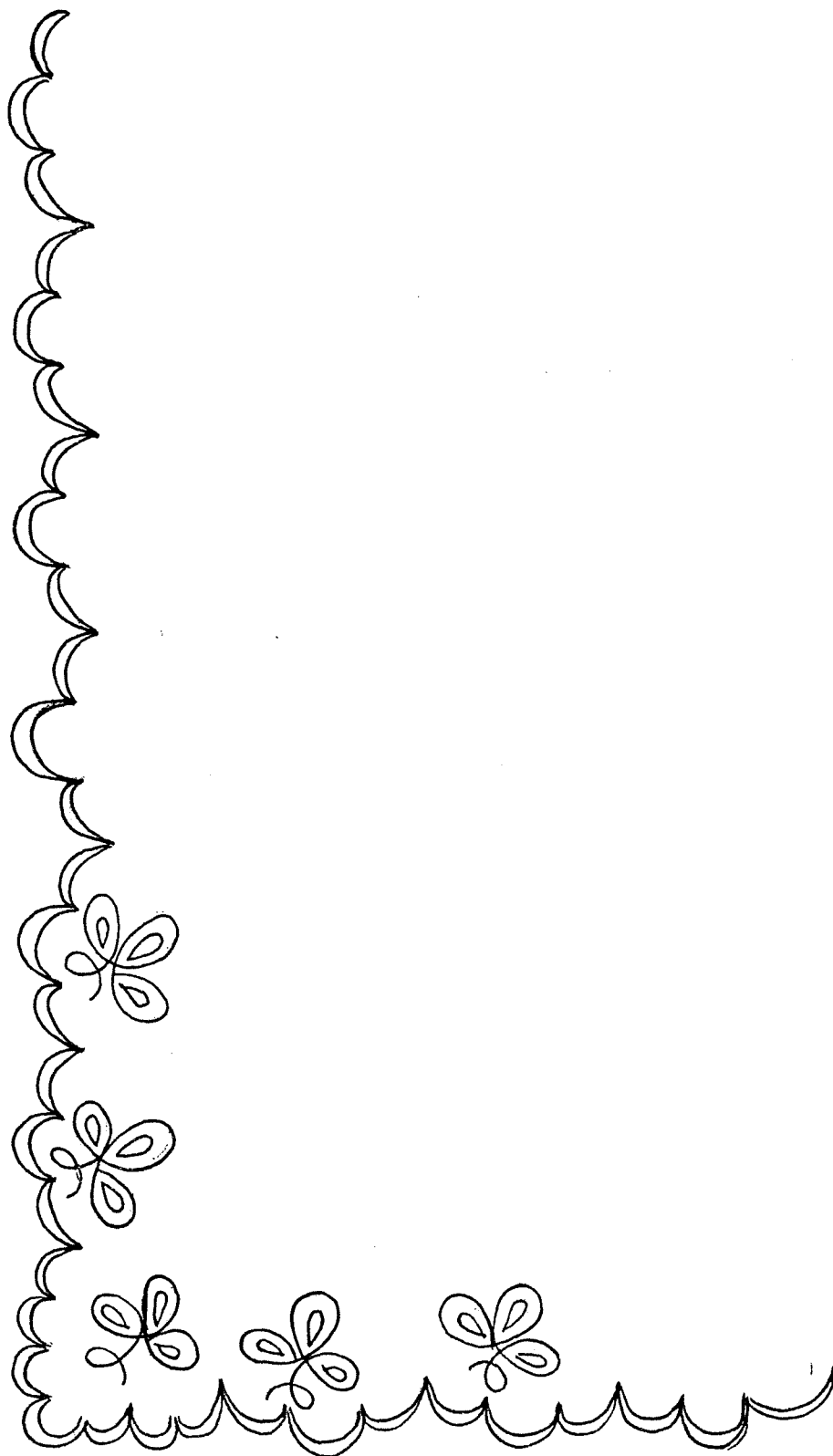
Broderiet utföres i stjälkstygn
och engelska hål.

Sys med DMC nr. 20.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-236501

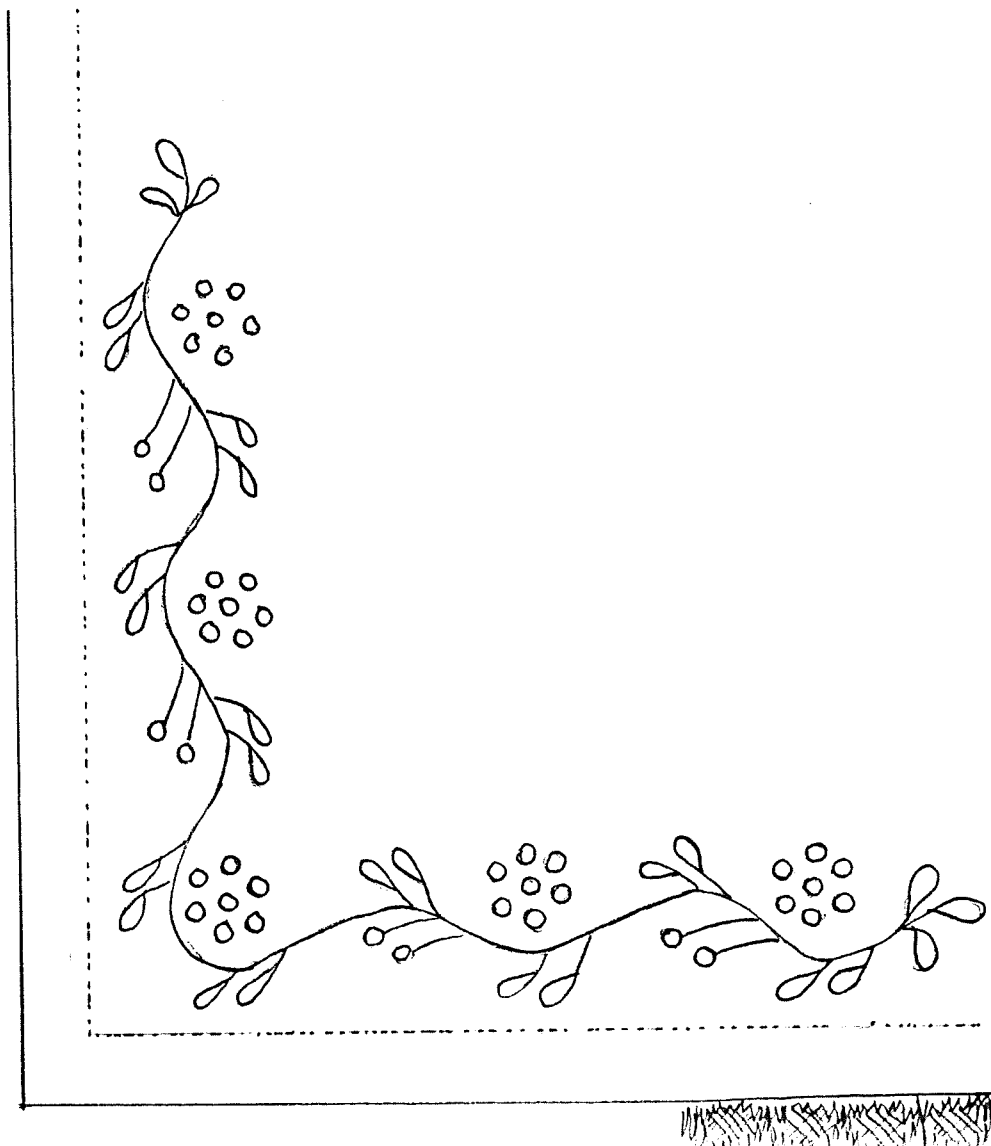
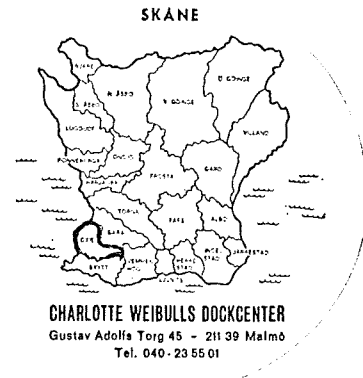
SKÅNE, OXIE HÄRAD

Mönster till krage

Kragens breddfärdig 12-13 cm.
" längd " 115-125 "

Fällas med hålsöm och ev. spets.

Broderiet utföres i stjälkstygn,
plattsöm och engelska hål med
DMC. nr. 20

SKÅNE, OXIE HÄRAD

Mönster till krage

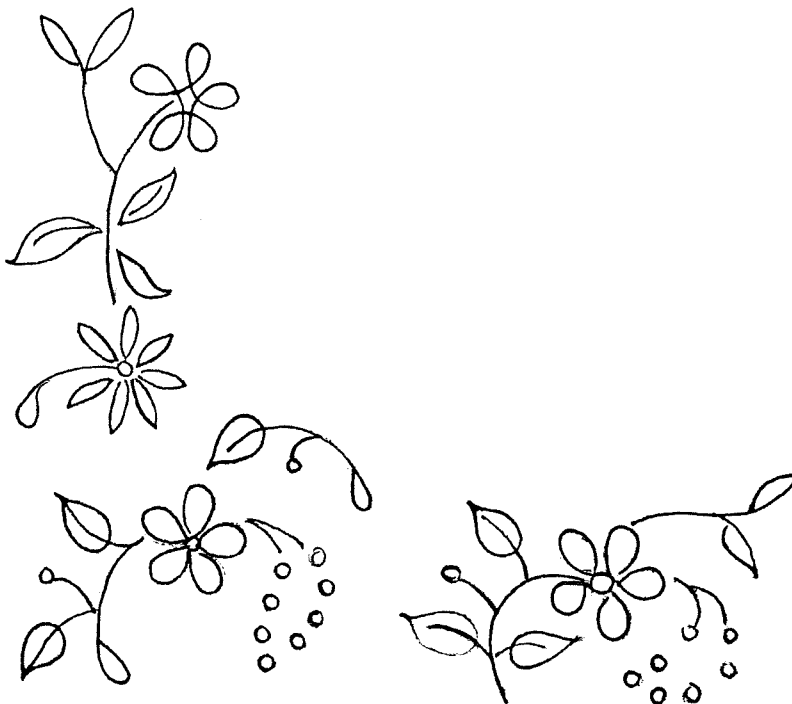
Kragens bredd färdig 12 cm.
" längd " 115-125 cm.

Fållas med smal fäll av hålsöm
och spets.

Broderiet utföres med stjälkstygn,
plattsöm och engelska hål med DMC nr. 20

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

Charlotte Weibulls Dockcenter

Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö - tel 040-123942

SKÅNE, OXIE - SKYTTS HÄRADER

Mönster till krage

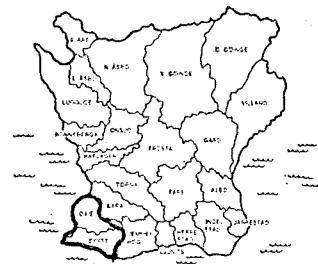
Kragens bredd färdig 12 cm.
" längd " 115-125 cm

Fållas med hålsöm och ev. spets

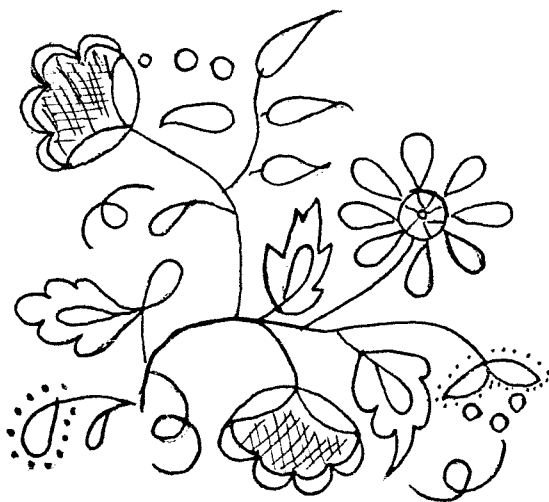
Broderiet utföres i stjälkstyg, plattsöm, engelska hål, samt tyllinfällningar i blommorna.

Sys med DMC nr. 20.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

SKÅNE, SKYTT OCH OXIE HÄRAD .

Mönster till krage

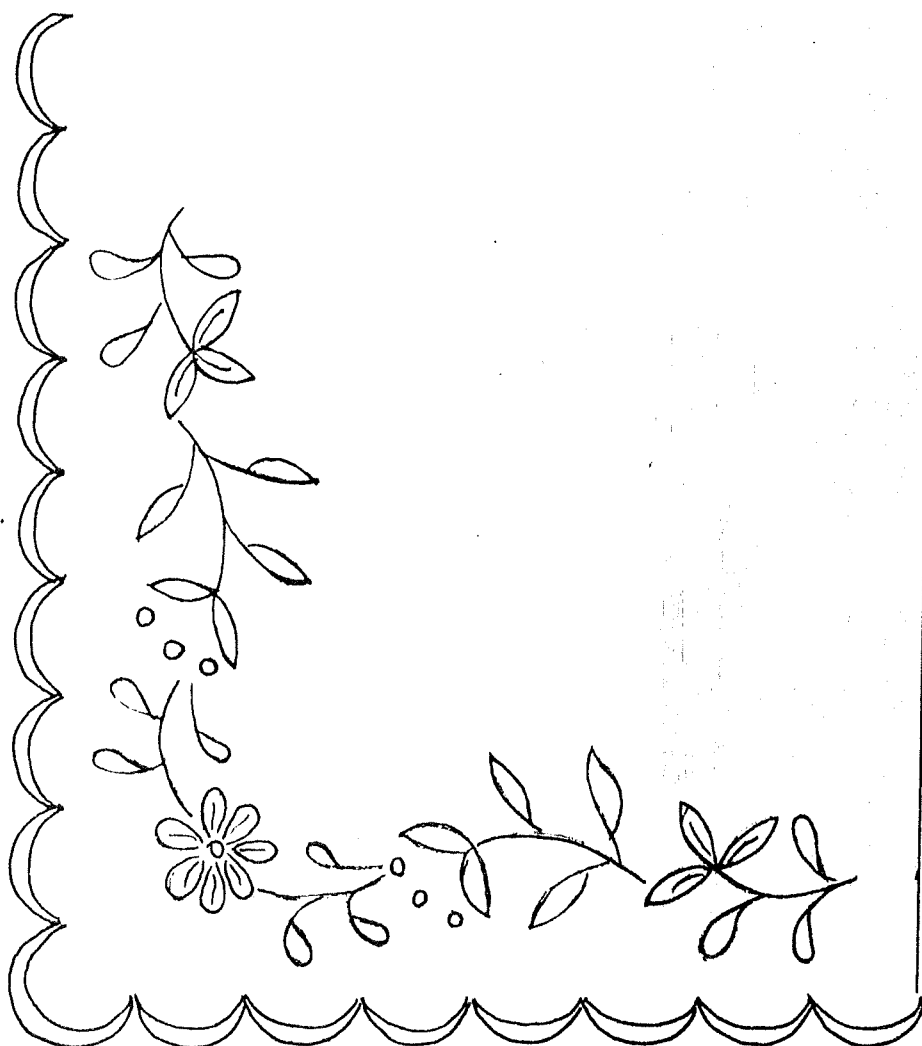
Kragens bredd färdig 12 cm.
" längd " 115-125 cm.

Fällas med langett

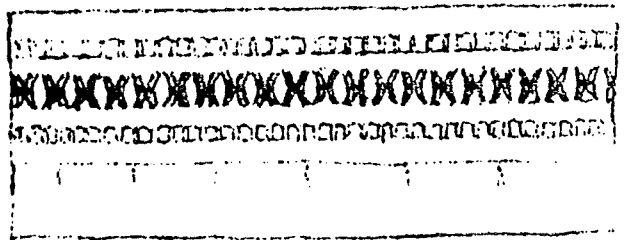
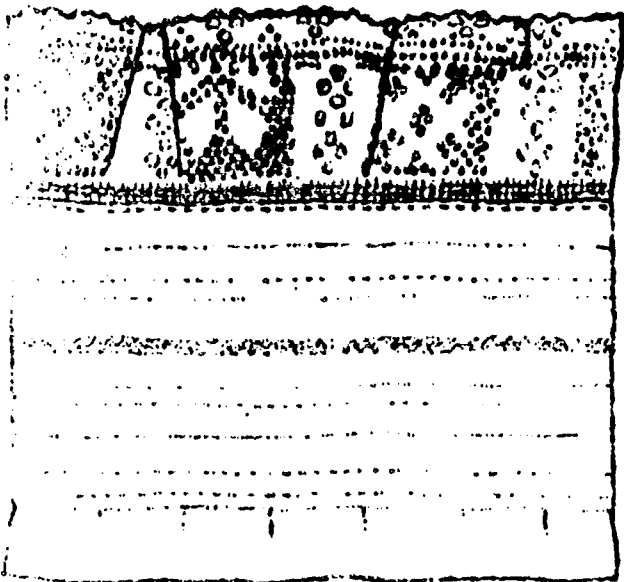
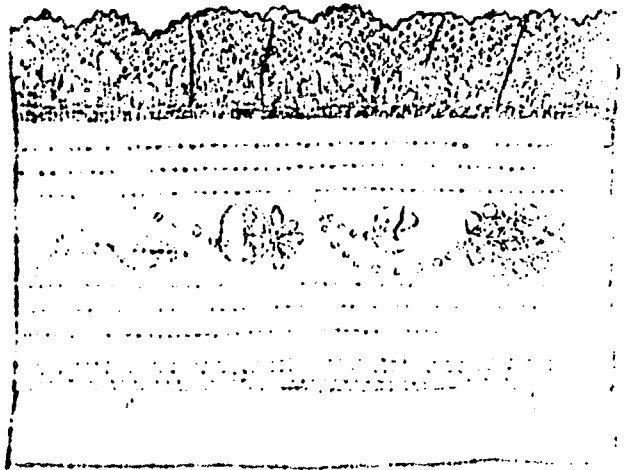
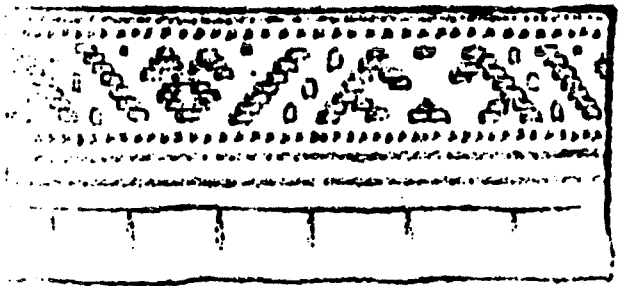
Broderiet utföres i stjälkstyg, plattsöm och engelska hål med DMC nr. 20.

CHARLOTTE WEIBULL
FABRIKÖR - 211 34 MALMÖ
Dröktord. Nr. 042-1239 42
Själ. 497-040-33801.

Manschetten var, liksom kragen, prydd med
prydnadssömmar av olika slag och om man
kunde knyppla, Även kantad med uddspets.

CHARLOTTE WEIDHULL
MÖLLEGÅRDEN
BOX 43
232 02 ÅKARH
TEL 040-43 22 00

VARDAGSSÄRK

I vardagslag använde man en enkel särk i grovt material. Den var ofta i skäkte fallsgarn, det sämsta och grövsta linet. Denna särk hade vid, öppen trekvarts-lång ärm och saknade utsmyckning.

SKÖRDESÄRK

Under skördearbetet använde man gärna en fint utsydd särk. Krage och manschetter pryddes med hålsömmar och knypplade spetsar, framtill fanns röda korsstygnsbroderier. Man ville nämligen "visa upp sig" för de andra i arbetslaget och vara fin på det efterföljande skördegillet.

När solen och värmen kom, tog kvinnorna av sig sina varma, stickade tröjor, sina kjolar den ena efter den andra av alla de sju. I bara särken och med träskor på fötterna gick dom så ut och hjälpte till med höbärgning och skörd. Särken fick därav namnet "Skördesärk" eller "Höstasärk".

Kring huvudet knöts den blå- och rödrutiga schaletten och kring livet ett vackert mönstrat förklädesband.

Nu var särkarna i allmänhet utomordentligt välsydda plagg. Kragarna var prydda med hålsömmar och knypplade spetsar liksom manschetterna. Bröststycket var utbroderat med mönster och figurer med egendomliga namn såsom "bladstjärnor", "hjørthornstaggas", "trisseruder", "kryckebyarten" utförda än i hålsöm än i "udskoret". Framtill satt också bomärke, initialer och årtal sytt med röda korsstygns.

Kjolen var rynkad med stor vidd. Skulle man vara gåbortsklädd en varm dag gick man i särken men knöt ett av sina röd- och vitrandiga förkläden om livet. En vackert utsirad kragknapp av silver förhöjde elegansen.

Underkläder ingick inte i den kvinnliga utstyrseln.

De unga flickorna gick till dansegille i skördesärken, men prydde då sina flåtor, som lades upp runt huvudet, med silke- och sammetsband eller röda ylleband.

Den svartbruna schalen togs över armen. Den var bra att lägga över axlarna när man gick hem om kvällen.

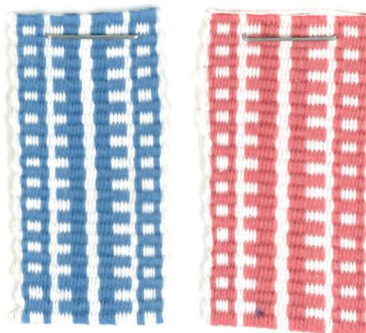
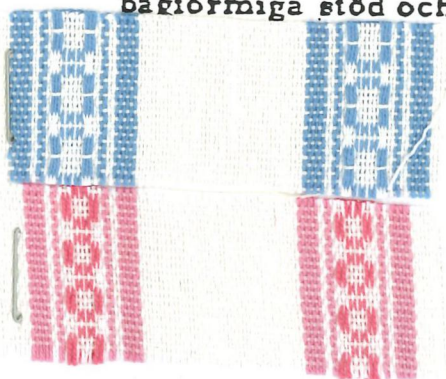
"Skörderäfsan" var en omtyckt friaregåva. Den unge mannen ville ju gärna att hans käresta tog upp efter honom vid slåttern.

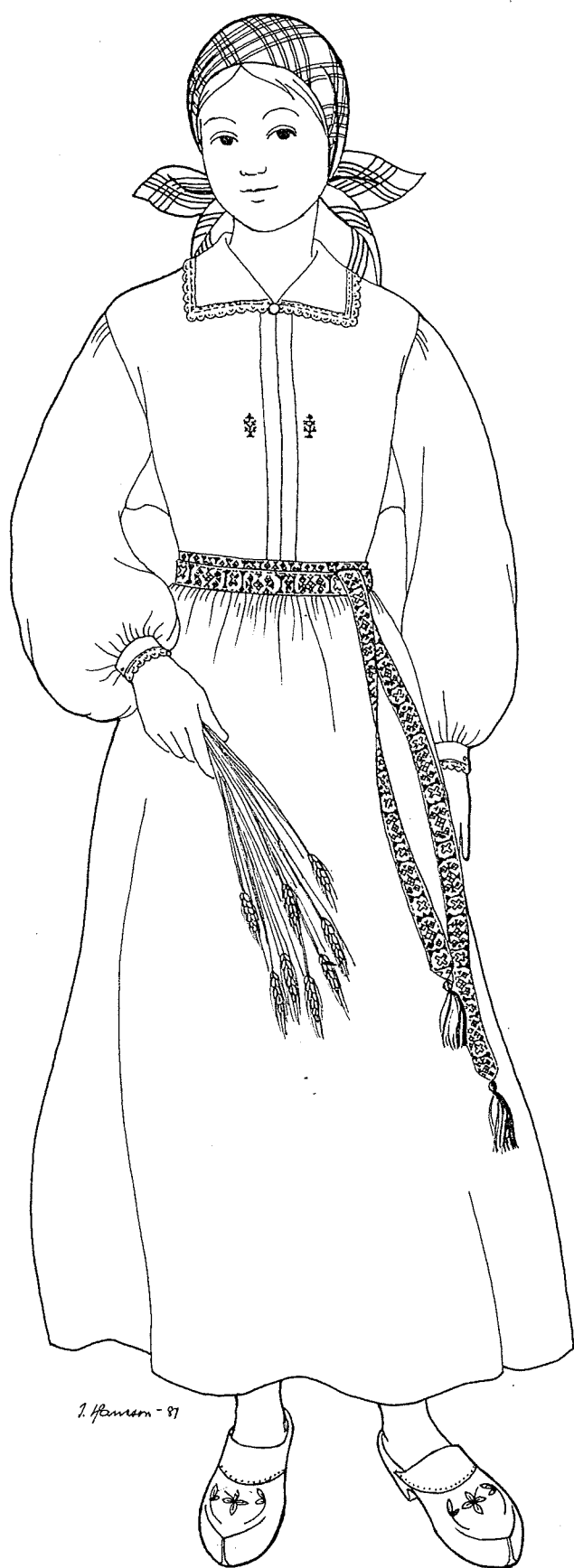
"Fästmöbräfsan", som den vackert bemålade räfsan då kallades, hade bågformiga stöd och ofta var en vers inristad t. ex.

Denna räfsa är
gjord av Pär
i ungdomsåren
mitt i den bråda våren

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Ålarp · Sweden · tel 040-465080

Skördesärken

Den avbildade skördesärken finns på Charlotte Weibulls Dockcenter i Malmö. Den är nytillverkad av bomullstyg. Om du syr en särk efter vårt sömnadsbeskrivning ser den ut så här när den är färdig.

Kragens utseende varierade från härad till härad. Rund krage i Oxie, Venmenhögs och Skytts härad. På Österlen är kragen uppåtstående o.s.v. (se beskrivning på blus).

Skördesärken, det gamla dräktskicket sommarplagg, har blivit alltmera efterfrågad av våra folkdräktskunder. Den utgör ett trevligt, lättburet och svalt alternativ till den tyngre folkdräkten med livkjol. Skördesärken är en sommardräkt, och den bör användas bara på sommaren liksom man gjorde förr.

Till skördegillet bar man gärna ett vackert sommarförkläde till särken.

Huvudbonad för ung ogift flicka hårkrans eller rutig schalet, för gift kvinna rutig schalet.

Särken hölls ihop vid hals och ärmlinning med metallknappar av olika slag eller till vardags med knutna band.

Under sommaren använde man inte strumpor. Ofta gick såväl unga som gamla barfota. Till vardags använde man träskor, som man beställde hos en "träskomman". Var träskorna gjorda av en skicklig träskomakare var de mycket bekväma med god passform. Träskorna svärtades med tjära och putsades en och en gång med träskosmörja (som bereddes av innanmätet från gäss).

MÅTT FÖR TILLKLIPPNING AV SARK, ÖVERDEL

STL	BÅL	LÅNG ÅRM	ENKEL, RAK KRAGE	DUBBEL, RAK KRAGE	LITEN STÅNDARE	RYNKAD KRAGE	ÄRMKIL	INFÖDR. FRÅN	MANSCHETT	KJOL
36	86 × 50	50 × 60	42 × 15	40 × 22	40 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 41	8 × 22	1½ VÅD AV DUBBELT TYG
38	88 × 52	52 × 60	43 × 15	41 × 22	41 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 42	8 × 22	1½ VÅD AV DUBBELT TYG
40	90 × 54	54 × 60	44 × 15	42 × 22	42 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 43	8 × 23	1½ VÅD AV DUBBELT TYG
42	92 × 56	55 × 60	45 × 15	43 × 22	43 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 44	8 × 24	1½ VÅD AV DUBBELT TYG
44	94 × 60	56 × 60	46 × 15	44 × 22	44 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 45	8 × 25	1½ VÅD AV DUBBELT TYG
46	95 × 62	57 × 60	47 × 15	45 × 22	45 × 7	120 × 12	11 × 11	2 GGR 3 45	8 × 25	1½ VÅD AV DUBBELT TYG

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-465080

SKÖRDESÄRKEN

SÖMNADSBESKRIVNING

SKÖRDESÄRKENS BÅL

Sy ihop kragens kortsidor. Pressa isär sömmarna och vänd kragen. Lagg infodringarna räta mot räta med bälens framkanter och sy. Pressa isär sömmarna. Vik in sömsmån på infodringarna och sy fast dem för hand på bälens avigsida med små stygn. Lagg krage's undersida räta mot räta med bälens och sy. Vik in sömsmån på kragen och sy på den från rätsidan. Brodera nu eventuella bomärken. Sy på spets på kragen. Sy en träns i höger framkant under kragen och sy i en knapp på vänster sida. Sy i häktor längs framkanten, den sista ca 1,5 cm från nederkanten. Mät ut mitten på vardera axeln och markera den.

SKÖRDESÄRKENS ÄRMAR

Sy ihop manschetternas kortsidor, pressa isär sömmarna och vänd. Gör ett 10 cm långt sprund i ärmens nederkant genom att sy en smal fäll längs vardera långsidan. Lagg kil och ärm aviga mot aviga och sy ihop från ärmens övre kant ned till 0,5 cm från kilens kant. Nåla fast kilen på ärmens andra sida. Sy ihop ärmens från sprundet upp till föregående söm. Fäst tråden. Sy ihop kil och ärm upp till ärmens övre kant. Klipp sömsmånen så att ca 3 mm återstår. Vänd ärmens. Sy vändsöm på avigsidan på samma sätt som föregående. Vänd ärmens igen och markera mitten upptill. Gör en markering 8 cm på var sida om mitten. Lagg tre små efterveck på var sida om mittmarkeringen och inom de markerade 8 cm. Fäst vecken med en söm tvärs över ca 0,5 cm från kanten.

Sy två rader rynkstygn vid nederkanten. Dra ihop vidden så den passar till manschetten. Fördela rynkorna jämnt och nåla fast manschetten enkel med rätan mot ärmens avigsida. Sy. Vik in sömsmån på manschetten och sy på den från rätan. Sy ett knapphål.

Sy andra ärmens lika, men sy knapphålet i manschettens motsatta sida. Sy i knappar och sy på spets. Markera ärmens mitt upptill (mitt emellan de båda veck-grupperna).

Lagg nu bål och ärm aviga mot aviga så att axelmarkeringen kommer mitt för ärmmarkeringen. Se till att höger och vänster ärm kommer på respektive sida om bälens. Nåla fast ärmens på båda sidor om markeringen fram till kilens spets. Börja sy 0,5 cm in på kilen och avsluta sömmen 0,5 cm före kilens kant. Nåla ihop sidsömmen. Sy från nederkanten upp till föregående söm. Klipp sömsmånen till 3 mm. Vänd plagget och sy vändsöm på samma sätt som föregående. Sy i andra ärmens på samma sätt. Sy zig-zag i nederkanten på bälens.

SKÖRDESÄRKENS KJOL

Sy zig-zag på den långsida som saknar stadkant (bakstycket). Sy ihop fram- och bakstycke, pressa isär sömmarna. Klipp upp ett 15 cm långt sprund mitt fram. Sy en infodring runt sprundet genom att lägga en 4 cm bred ekråddremsa dubbel och sy med minsta möjliga sömsmån. Sy zig-zag runt sömsmånen. Sy av infodringens nedre del i en spets. Vik infodringen mot avigsidan på höger sida. Vänster sida skall inte vikas in.

Gör en markering för mitten upptill på bakstycket. Börja vid markeringen och sy två rader rynkstygn, men sluta 10 cm före sprundet. Sy andra sidan lika. Fäst alla trådarna väl mitt bak. Rynka ihop vidden så att den passar till bälens. Fördela rynkorna jämnt. Lagg linning och kjol räta mot räta och sy med 1 cm sömsmån. Sy zig-zag längs linningens fria långsida. Vik linningen mot avigan. Linningen blir ca 1,5 cm bred. Nåla och sy från rätsidan mitt i föregående söm. Sy en häkta i linningen och tryck-knapp i sprundet. Vik en sömsmån på 1-1,5 cm i bälens nederkant. Nåla ihop bål och kjol räta mot räta. Kasta ihop dem för hand med dubbel tråd. Prova längden och sy upp fällen nedtill för hand.

CHARLOTTE WEIBULL

MÖLLEGÅRDEN

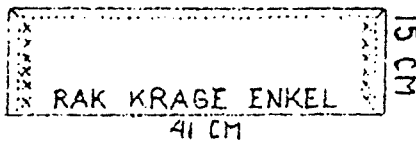
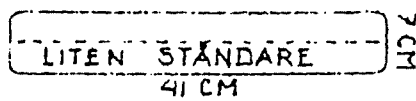
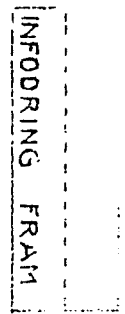
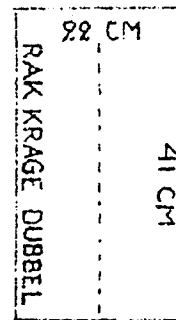
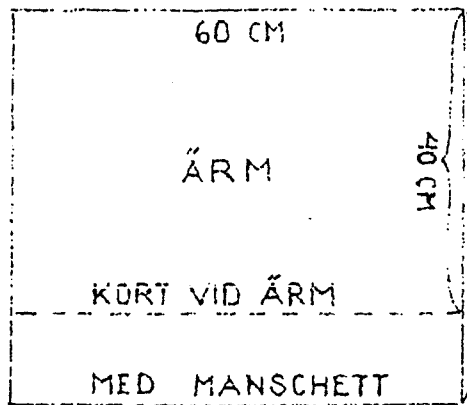
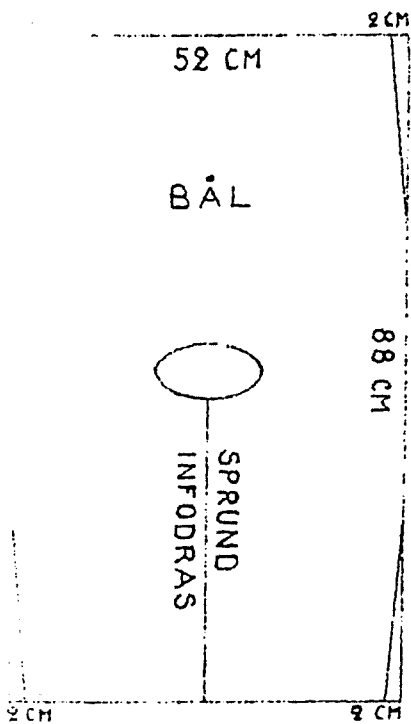
BOX 43

600 02 ÅKERÖ

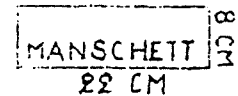
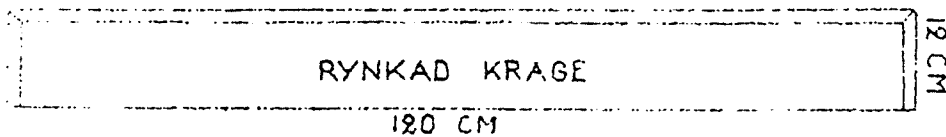
SKÖRDESÄRK

STL 38

KRYMPMÅN TILLÄGGES

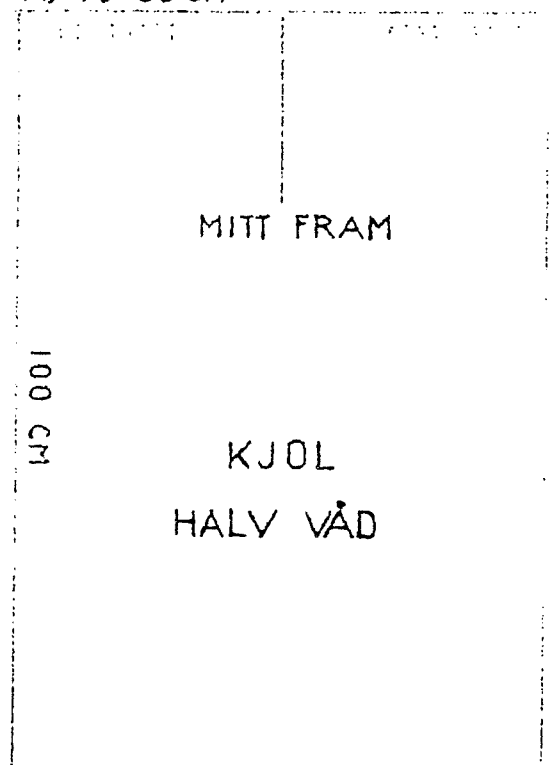
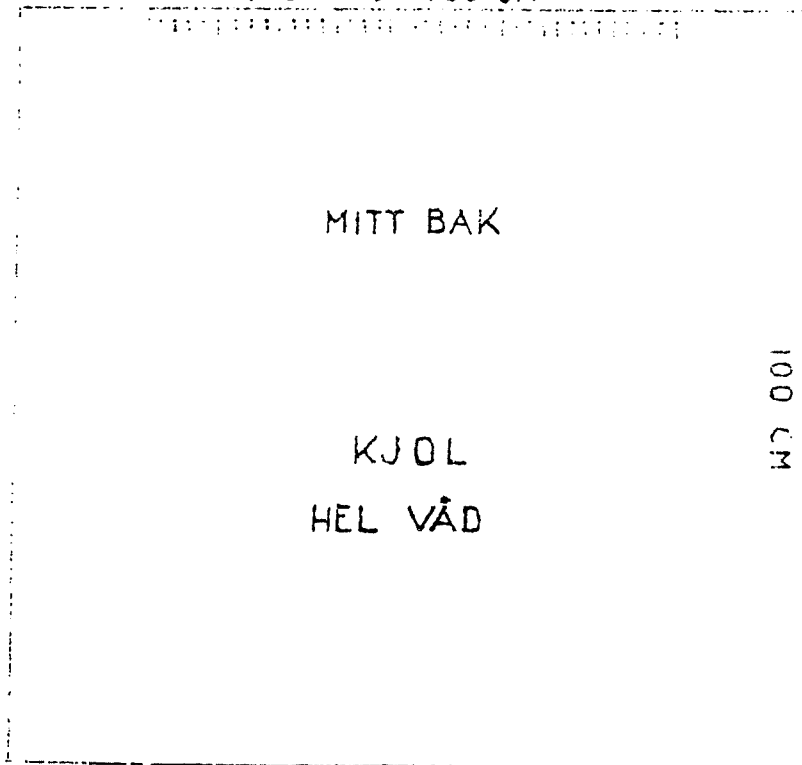

11 • 11 CM

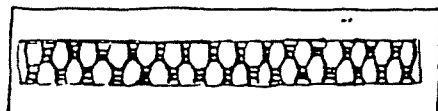
140 - 150 - 160 CM

70 - 75 - 80 CM

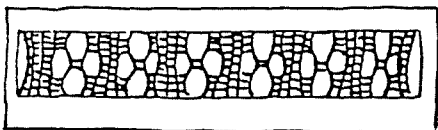

CHARLOTTE WEIBULL

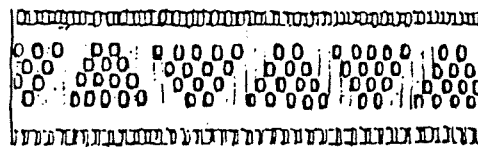
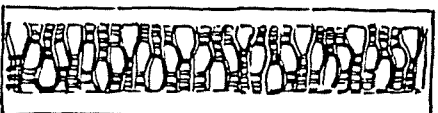
SKÅNE

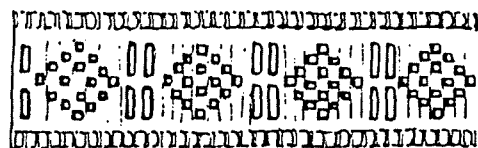
Singlade

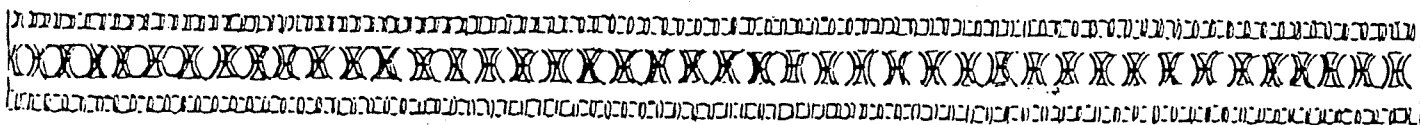
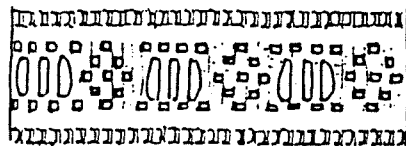
hålsömmar

Stopp-

hålsömmar

Ljussgull breddad med stolpsöm

PRYDNADSSÖMMAR

av olika slag prydde skjortor, kragnar, klutar, förningsdukar och vita förkläden.

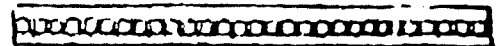
- 1) SINGLAD HÅLSÖM: Alla härader.
- 2) STOPPSÖM: Ingelstads, Järrestads, Herrestads och Ljunits härader.
Mera sparsamt i Torna, Bara och Färs härader.
Ofta gjordes sömmen i två färger.
- 3) UDSKÅRSÖM: Ingelstads, Herrestads, Järrestads, Ljunits, Gälds, Villands, Östra- och Västra Göinge.
I udskår och plattsöm gjordes mycket vackra kombinationer i alla dessa härader - i synnerhet på brudgumsskjortor och förningsdukar.
- 4) LANGETT + VITBRODERI: Oxie, Vemmenhögs och Skytts härader.
- 5) TYLLBRODERI: Vanligt i norra Skåne.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-123942

HÅLSÖMSBRODERIER

STOLPSÖM - ENKEL HÅLSÖM

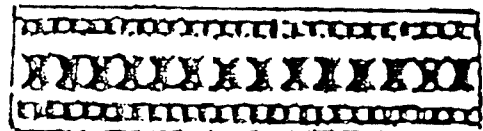
Tråden lägges till höger. Nålen tas om tre trådar (över flera om väven är fin). Tråden lägges till vänster och nålen sättes ned framför de omtagna trådarna, om tre trådar i väven.

LJUSGULL

För ljusgull utdrages 10 trådar i väven (ev. flera om väven är tät). Tråns 1 - tag kaststyggn från höger om tre trådar, detta göres 6 ggr (när man väver sätter man om två trådar i väven). Fortsätt med tråns 2, om 3 trådar 3 ggr då man gör ett mellanstyggn "fästestyggn" därefter sys 3 kaststyggn.

LJUSGULL BREDDAD MED ENKEL HÅLSÖM

VITSÖMSBRODERIER

KNUTSÖM

SCHATTERSÖM

LANGETTSÖM

KEDJERSÖM

EFTERSTYGN

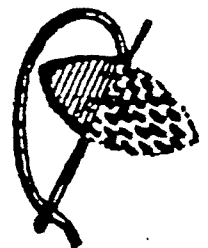
STJÄLKSTYGN

LÄGGSÖM

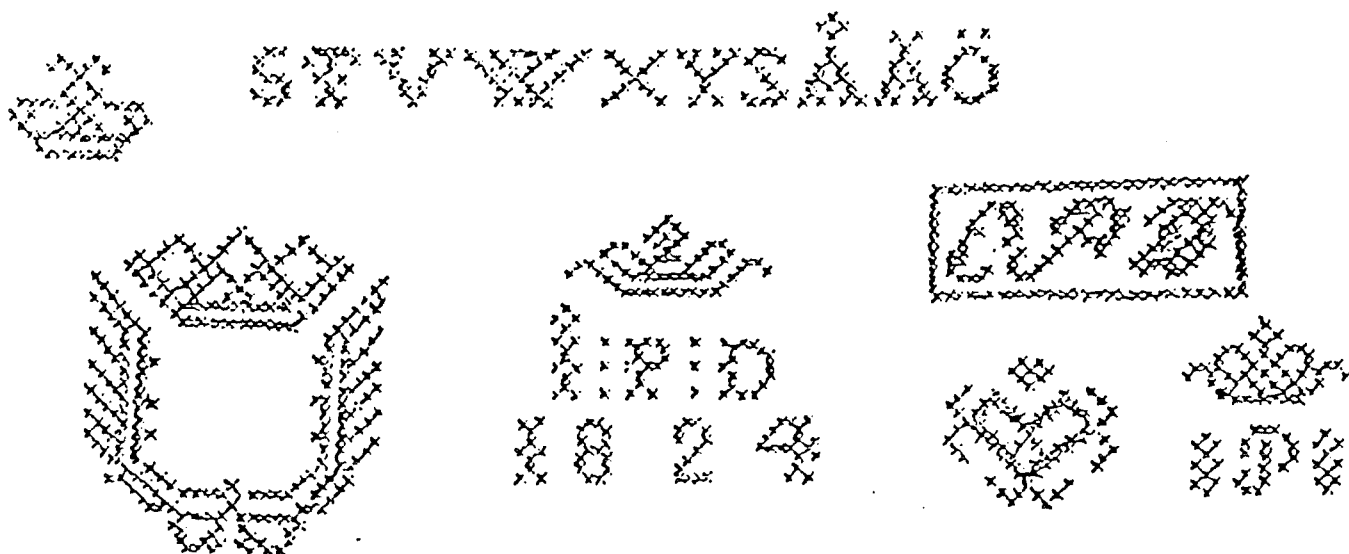
PLATTSÖM

KLUMPSÖM

CHARLOTTE WEIBULL
MÖLLEGÅRDEN
BOX 43
252 02 ÅKARÅ
TEL 040-43 22 03

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R

B O M Ä R K E

De skånska särkarna och skjortorna är oftast försedda med broderat bomärke. Framför allt är det de rikt utbroderade brudgumsskjortorna och brudsärkarna, som brukar ha initialer - ibland både för brud och brudgum - och årtal för bröllopet.

Initialerna är i regel tre till antalet, en för förnamnet och två för efternamnet, som bildas av faderns förnamn följt av S = son eller D = dotter. Det gamla namnskicket levde kvar bland allmogen ända in på 1900-talet.

Bomärkets initialer och årtal är ofta vackert inramade och krönte med motiv som hjärtan, stjärnor, kronor, parställda fåglar och hjortar, träd och blommor. Samma motiv återfinns i våra skånska vävda täcken, knypplade spetsar och andra folkliga textilier. Förslagorna är hämtade ur mönsterböcker och märkdukar från 1500-talet och framåt.

Bomärket brukar sitta antingen på vänster sida eller, på mansskjortan, under sprundöppningen fram. Ibland är årtalet placerat ensamt på höger sida.

Bomärket kan även förekomma på kluten och det vita högtidsförklädet fast mera sällan än på särkar och skjortor.

Initialer och årtal är oftast sydda i korssöm med rött broderigarn av lin eller bomull. Rut- och kedjesöm och kastade hål förekommer också. På klutar och förkläden av tunt fint linne är de i regel utförda i vithroderi i anslutning till plaggets broderi.

Kan och mönsterfigurer kan vara utförda i korssöm, kedje-, flät-, platt- och langettsöm. De är i regel sydda över två eller tre trådar, medan initialerna är sydda över en eller två trådar för att få plats.

CHARLOTTE WEIBULL

MÖLLEGÅRDEN

BOX 43

262 02 ÅKARP

TEL 040-46 22 03

I det gamla skånska dräktskicket varierade livstyckets material. Det förekom livstycken av kläde, vadmal, filt, olikmönstrad brokad och ylledamast. Skärningen var emellertid alltid densamma inom ett visst kulturområde, som t.ex. Söderslätt (Oxie, Vemmenhög, Torna, Bara, Harjager och Skytts härad), och Österlen (Herrestad och Järrestad härad).

Livstycke av sidenbrokad med kant av grönt eller blått ripsband förekom i följande härad:

TORNA blå eller grön brokad

BARA beige eller grön brokad

HARJAGER blå brokad

Livstycke av sidenbrokad med kant av grönt eller blått ripsband förekom i följande härad:

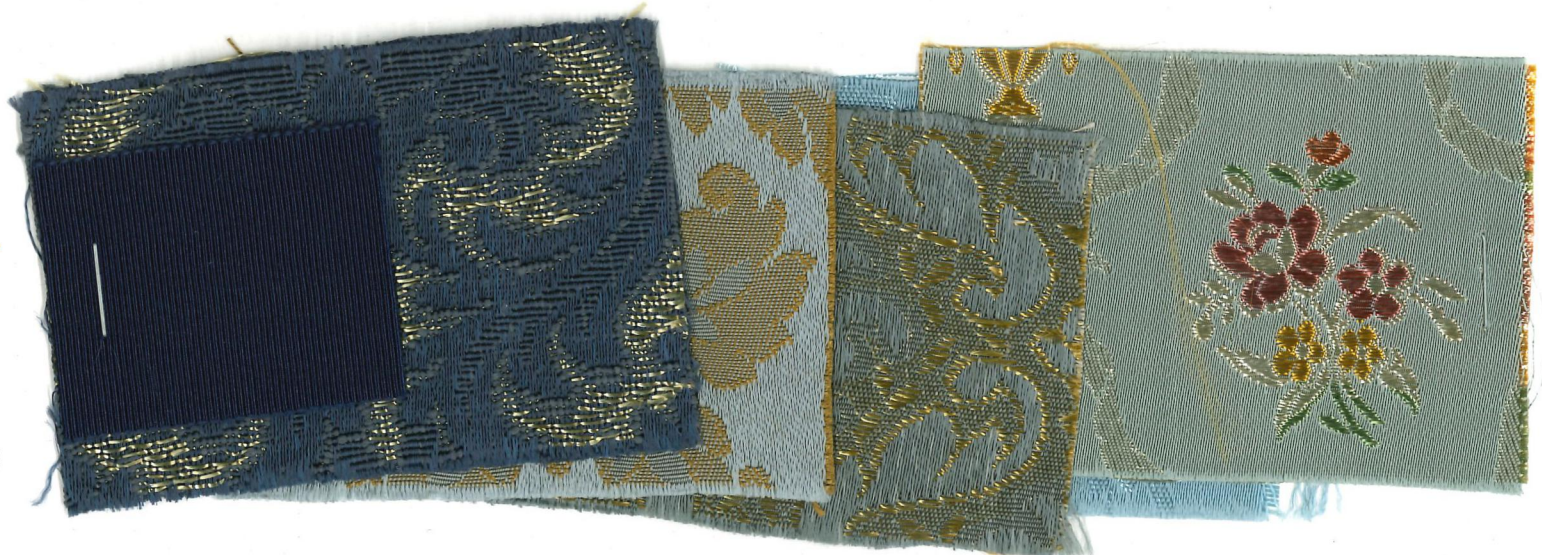
OXIE blå, grön eller svart brokad

SKYTT blå, grön eller svart brokad

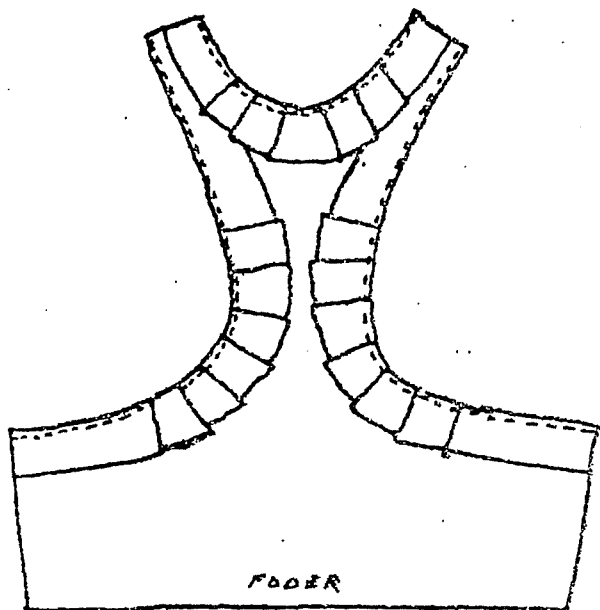
VERMMENHÖG beige, grön eller svart brokad

Charlotte Weibull

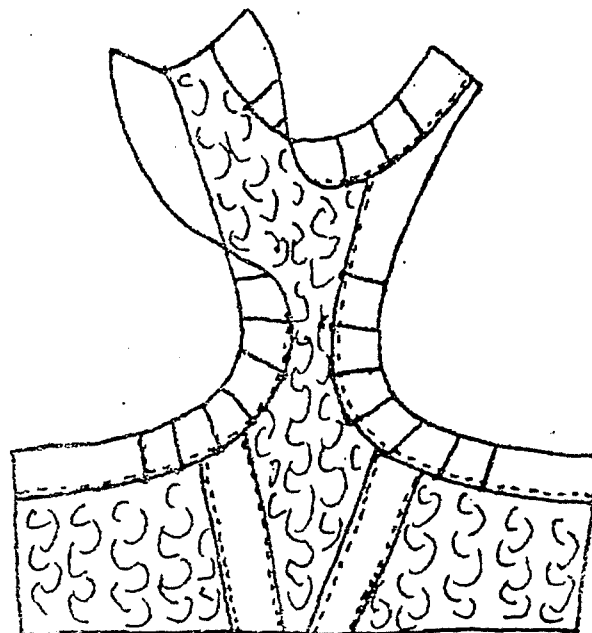
Box 43 · 232 02 Åarp · Sweden · tel 040-465080

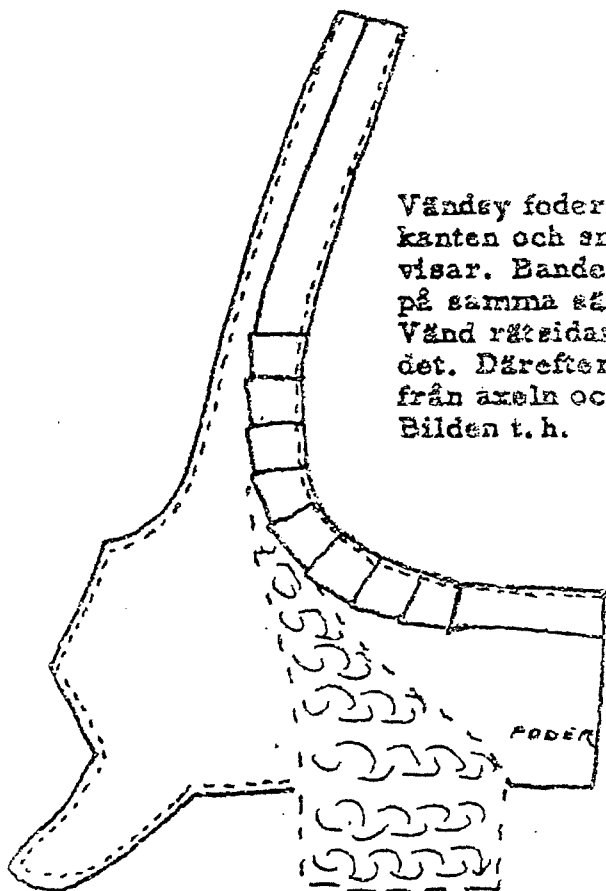
OXIE HD

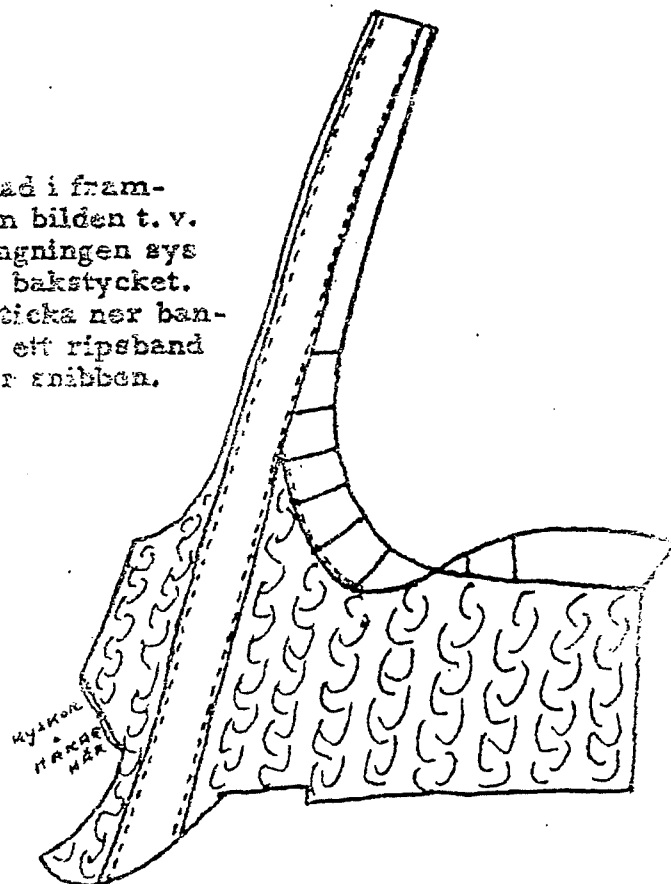
Sy först ripsbanden på foderlivet.
Lägg små veck där så behövs för
att de skall följa smidigt.

Därefter sys ripsbanden som bildar
dekor i ryggen, på brokaden. Lägg
sedan brokaden med rätsidan upp på
foderlivet och vänd ripsbanden över.
Sticka därefter ner banden på maskin
eller sy för hand.

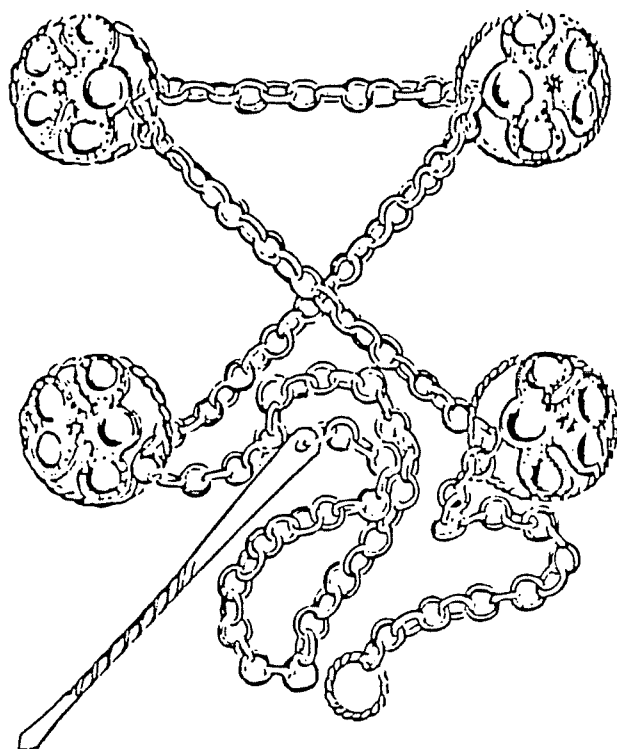
Vändsy foder och brokad i fram-
kanten och snibben som bilden t. v.
visar. Bandet i armringningen sys
på samma sätt som på bakstycket.
Vänd rätsidan ut och sticka ner band-
det. Därefter påsättes ett ripsband
från axeln och ner över snibben.
Bilden t. h.

Nåla samman delarna på axlarna och i sidorna. Obs. att bakstyckets söms-
mån är $1\frac{1}{2}$ - 2 cm medan sömsmånen på framstycket är rikligare tilltagen
med tanke på ev. ändring. Om så behövs kan insnitt göras under bysten.

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Ålarp · Sweden · tel 040-46 50 80

MALJOR OCH KEDJA

Livstycket snöras med en kedja, som korsvis löper genom maljor fastsydda i livstyckets båda framkanter.

Små liv som i Oxie, Vemmenhög och Skytts härader, snöras med 2 par maljor.

Större liv som i Ingelstad, Herrestad, Ljunits m.fl. 4-6 par maljor.

Maljorna varierade både till utseende och storlek. Till vardagsdräkterna använde man enkla ringar eller hakar av mässing eller vitmetall, ofta doldes då dessa genom att sättas på livstyckets innersida. Till högtidsdräkterna användes mycket vackert utstyrda maljor.

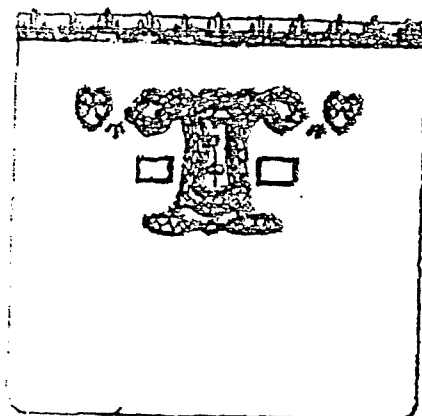
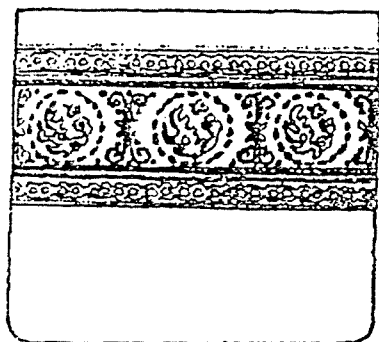
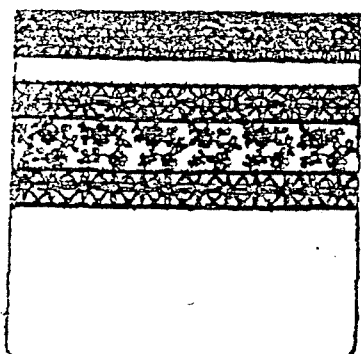
Ringarnas överbyggnad kunde vara av genombruten silverplåt eller filigransarbete.

Ofta var maljorna också prydda med religiösa sinnebilder änglar, duvor, lamm osv.

Charlotte Weibull

Box 43 • 727 07 Ålarp • Sweden • tel 040-46 50 80

BRÖSTDUKAR

Bröstduken bars till gilles- och högtidsdräkten. Den sattes under livstycket innanför snörningen. Bröstdukarna gjordes på många olika sätt. Man formade först ett stycke gråpapper i lagom storlek. Formen avrundades nertill. Sedan klädde man underlaget, beroende på vad man hade för material: vadmal, filt, raskatyg, siden eller sammet i färg till dräkten i övrigt. Upptill sattes ett veckat sidenband, ett stycke guld- eller silverspets, och nedanför radade man upp band av olika slag som passade till livstycket. Ibland hade man ett stycke brokad över från livstycket och då sattes detta på som en extra prydnad.

På Österlen gjorde man utomordentligt vackra pärlbroderier på bröstduken i form av hjärtan, stjärnor och tulpanrosor. Särskilt vackra gjordes bröstdukarna till bruddräkterna. Namn och årtal broderades in i silke eller pärlor. I Torna och Bara härader förekom en bröstduk sydd på svart eller mullvadsgrå sammet utsydd med ett stjärnbroderi av silvertråd.

Nattvardsbröstduken hade svart botten och dekorerades med svarta eller grå band och silvergaloner. I sydöstra Skåne var dessa bröstdukar prydda med vita pärlbroderier i form av stjärnor och tulpaner.

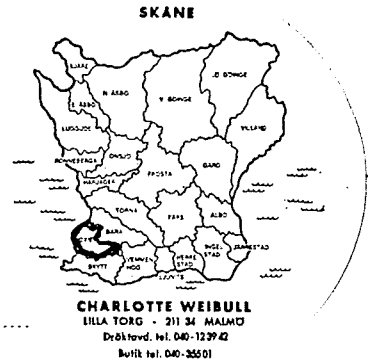
I Dockmuseets samlingar finns 17 st bröstdukar, 4 st med pärlbroderier, 2 st nattvardsbröstdukar, de övriga är dekorerade med band och brokadbitar av olika slag.

KNÄPPEKJOL

Fru Klara Björklund-Karlsson från Tryde by, Tomelilla, berättade vid besök på klädloftet den 22/2 1975 följande om knäppekjolen:

"Min mor som var född 1865, fick sin första knäppekjol när hon började skolan. "knäppa" kallades den. Liksom sina kamrater var hon oerhört stolt över sin första knäppa. När småflickorna kom ut i blåst och regn slog de bara upp sina knäppor över huvudet som skydd.

Knäppekjolen var ett typiskt vuxenplagg. Det var väl därför småflickorna var stolta. I sjuårsåldern slapp både flickor och pojkar i regel ifrån sen s.k. slommen (kolten) och fick klä sig som de vuxna. Pojkarna fick sina första byxor först nu.

Vävslag OXIE HÄRAD

Varp Bomull 20/2

Inslag 1/1 klippor 4/1 7/1

Sked 90/10 ant. trådar i solv 1 ant. trådar i rör 1

Inslagstäthet _____

Färdig bredd 95-100

Skedbredd _____

Tråddantal 994

Vävlängd _____

Varplängd _____

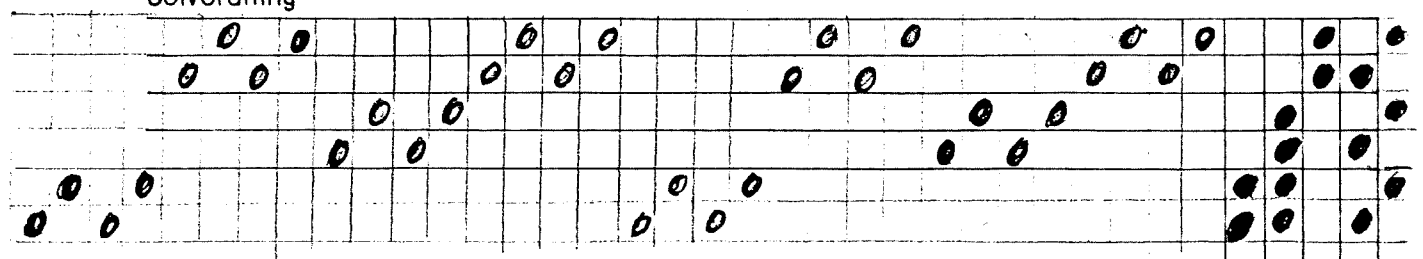
Varpordning – mönsterindelning

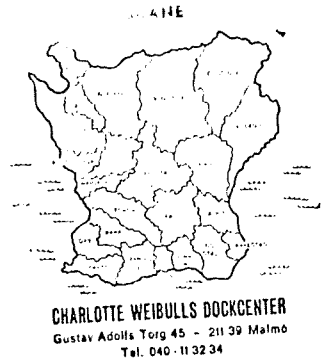
Summa

Inslagsordning

Summa

Solvordning

Vävslag OXIE HÄRAD
 Varp Bomull 20/2
 Inslag Ull, Klippan 6/1 7/1
 Sked 90/10 ant. tr. i solv 1 ant. tr. i rör 1
 Inslagstäthet
 Färdig bredd 95-100
 Skedbredd
 Trådantal 994
 Vävlängd
 Varplängd

Varpordning - mönsterindelning

Summa

Inslagsordning

Summa

Solvordning

				x		x					x	x			x	x		x	x		x	x	x	x
		x		x				x		x				x		x			x		x		x	x
						x		x					x		x						x		x	x
	x		x								x		x								x	x		x
x	x										x		x								x	x	x	x

Oxie ylle gul rand 10 m
Vävullgarn

varp bom.garn 20/2
nr 611 4r.

2 kg gult nr 151
4 " grönt nr 118
6 " mellan blått nr 126
10 " mörkblått " 150
2 " vitt
5 " rött " 122

FOLKDRÄKTENS KJOL, SKÅNE

För att skydda sig mot kylan under vintern hade kvinnorna ända upp till sju kjolar på sig. Den ena utan på den andra. Den innersta kjolen var längst, den där intill näst längst osv. Alla kjolar skulle synas, de markerade nämligen också status. Ju fler – desto rikare. Den yttersta kjolen slogs upp över huvudet till skydd mot blåst och regn innan schalarna blev på modet. En kjol av lammskinn hörde också till vinterutstyrseln. Den kallades "pälsen" och bars med den ulliga sidan inåt. Man räknade med att pälsen skulle hålla livet ut.

ARBETSBEKRIVNING

Kjolen består av två våder vilka sys ihop. En söm mitt bak, en söm mitt fram . På våden mitt fram göres ett sprund på ca 20 cm, vilket antingen skos in med bomullstyg eller fällas med en smal söm.

Kjolen fällas upp med 10 cm fäll av tyget. (Man kan även sätta en 10 cm skoning av bomullstyg eller linne.) Kjolen kan vara ankellång eller kortare, dock inte kortare än 15 cm från golvet.

Därefter veckas kjolen till midjemått. Detta kan göras med lagda veck, ca 3 cm djupa och med ett motveck bak. Vecken slutar 10-12 cm från sprundet på båda sidorna. Frampartiet skall vara slätt.

Ett annat alternativ är att rynka kjolen baktill. (Frampartiet skall alltid vara slätt.)

Rynkorna sys med 3-4 rader tråckelstyg i någon kraftig tråd, som ej får synas.

Samtliga härader kan använda ett 4 cm svart sammetsband på kjolen, 15 cm från fällen.

Variationer på band och veck i olika utföranden kan förekomma.

Oxie härad: Blomband eller sammetsband 15 cm från fällen.

Torna härad: Ett eller flera sammetsband med veck emellan. Var man rik kunde man ha 7-9 veck horisontalt på kjolen.

Luggude härad: Kjolkanten sys och vändes med svart eller brun sammet som färdig skall vara 10cm bred på rätan.

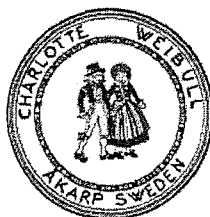
Åsbo härad: 5 cm från kjolkanten sys en 8-12 cm hög sammetstagg.

V.Ö. Göinge härad: På Göingedräkten sys ett svart sammetsband 12 cm från kjolkanten.

Villands härad: På den röda högtidskjolen skall ett rött mönstrat blomband av siden sitta 12cm från kjolkanten.

Gärds härad: Grönt blomband 12 cm från kjolkanten

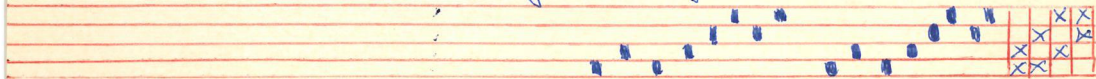
Österlen: Svart sammetsband 15 cm från kjolkanten

6 x 11
mätad

Oxigulle (Nya)

Varp mätblätt bennslöjsgann $30/2$

Varpplängd 20 m

Shed 95 rår på 10 cm

Shedbredd 90 cm

Skädnantal

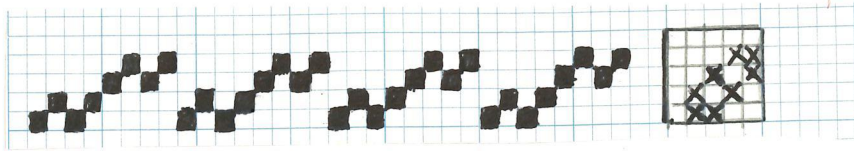
Solvar 1 tk isolv, 1 tk isör

Huslag 1 tk bennslöjsgann

OXIE HÄRAD

Solvnotä

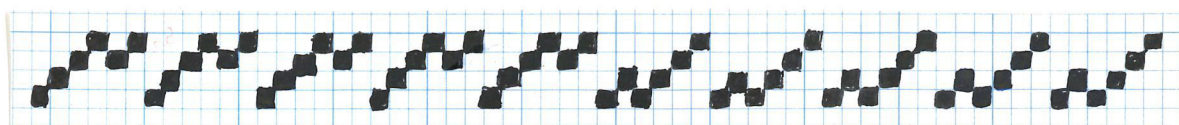
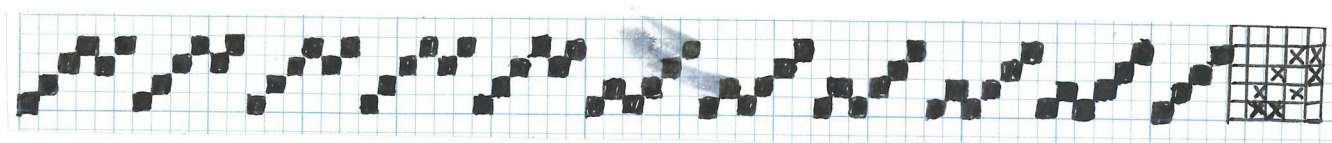

Prov på förklädestyg

OXIE HÄRAD

solvnota

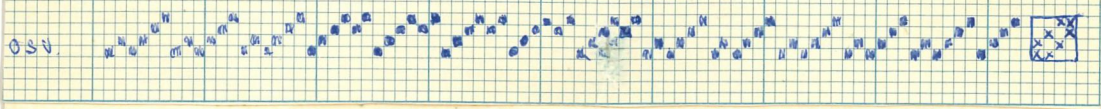

prov på förklädestyg

Oxie
målad

Oxie gille gamla

Varp mörkblått bomullsgarn $30/2$

Varpångd 20m

Shed 9 rår på 10cm

Shedbredd 90cm

Trädantal

Solvas 1 tr i solv, 1 tr i rår

Murlag 1 tr kemslöjdsgarn

Charlotte Weibulls Dockcenter

Kontor och Dockverkstad:

tel 040-465080

Postadress: Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-465080

HÄRAD Oxie - hd (smalrandigt ylle.)

FÖRKLÄDE ylle

SCHALETT

VARP Bomullsg. 20/2

SKED 90/10

FÄRDIG BREDD 95-100

VARPTÄTHET/cm

INSLAGSTÄTHET/cm

INSLAGSORDNING enl. prov.

Summa

114

24	mörkblå	1	vit	
2	rött	1	rött	
2	mellanblå	1	vit	
2	rött	4	mellanblå	
24	mörkblå	4	rött	
2	rött	1	vit	
2	mellanblå	1	rött	
2	vitt	1	vitt	
2	mellanblå	1	rött	
2	rött	1	vit	
24	mörkblå	24	mörkblå	
2	grönt	2	rött	
2	mellanblå	2	mellanblå	
2	rött	2	vitt	
2	vitt	2	mellanblå	
2	rött	2	rött	
2	mellanblå			
2	vitt			
2	grönt			
24	mörkblå			
1	vit			
1	rött			

PROV

x) röd tustaff emellan
* mellanblå tustaff

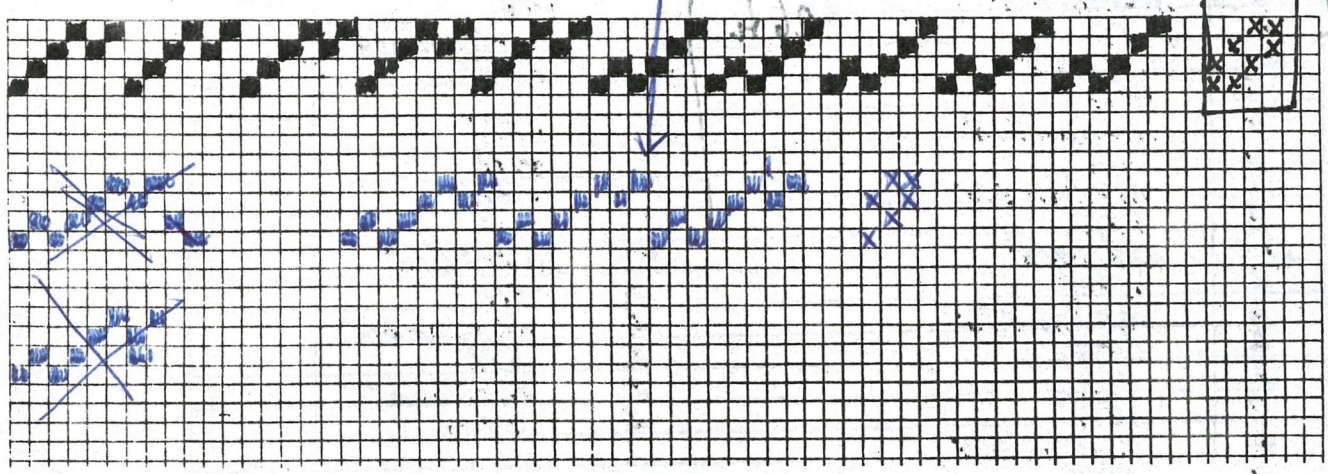
GARNÄTGÅNG varp .. ^{15m.} Mörkblått ..
~~Vårullg.~~
.. bomulls g. 20/2 ..

INSLAG .. Vårullg.
.. 150 8+7 blått ..
.. 122 knappl. grött ..
.. 125 1+2 Mellanblått ..
.. 100 1+1 Vitt ..
.. 118 2 Grönt ..

ANTAL TRÅD I RÖR /
ANTAL TRÅD I SOLV /
TRÅDANTAL

SOLVORDNING

Skall solvas så här

Charlotte Weibulls Dockcenter

Kontor och Dockverkstad:

tel 040-46 5080

Postadress: Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 5080

HÄRAD *Oxie*

FÖRKLÄDE *Mellan blått Munkabälte*

SCHALETT

VARP *Damg. 20/2*

SKED *90/10*

FÄRDIG BREDD *100 cm.*

VARPTÄTHET/cm

INSLAGSTÄTHET/cm

INSLAGSORDNING

Summa

Smal grön munkabältesbård trampas monster på trampa 1.	
<i>Bred bård trampas</i>	
4 inslag grönt trampa 1	
3 inslag rött trampa 4	
4 inslag grönt trampa 1	
Blå botten	
1 inslag gult trampa 4	
4 inslag rött trampa 4	
1 inslag gult trampa 1	
4 inslag rött trampa 1	
Blå botten	
4 inslag grönt trampa 1	
3 inslag rött trampa 4	
4 inslag grönt trampa 1	
Bårderna trampas me 1 svart tuskåttinslag mellan varja mönsterinslag.	

ROV

15m

GARNÅTGÅNG varp *6 kl. 610* INSLAG

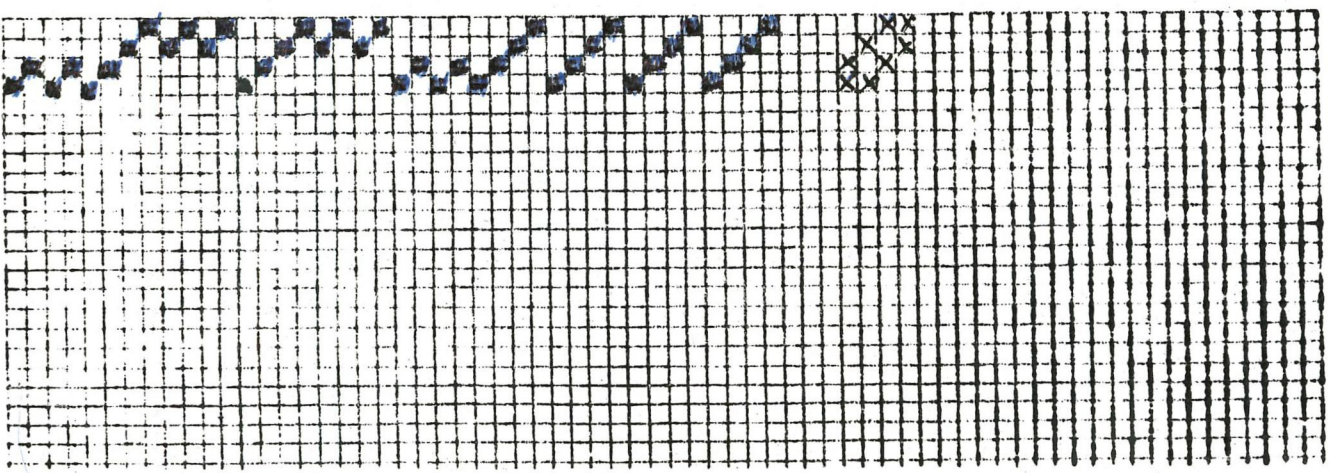
.....
.....
.....
.....

ANTAL TRÅD I RÖR *1*

ANTAL TRÅD I SOLV *1*

TRÅDANTAL

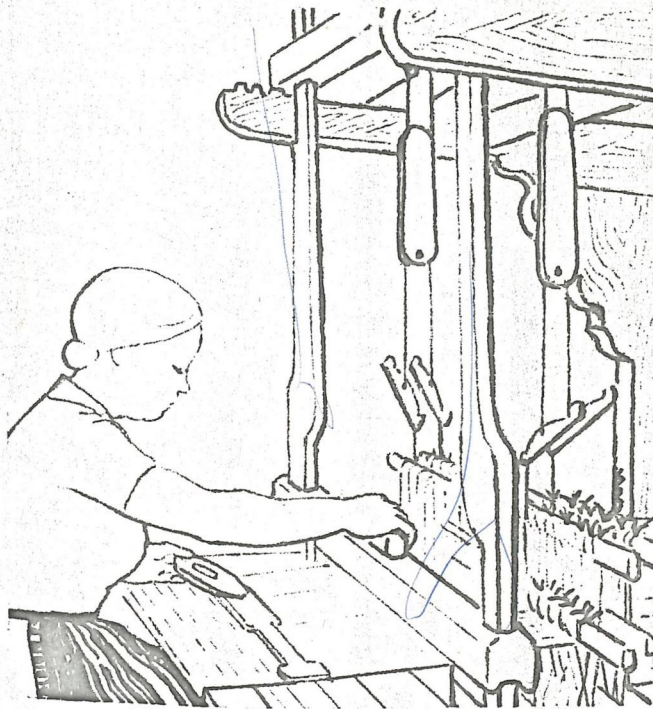
SOLVORDNING

ca 20 mm Väst av Lisbeth Blomberg.

SKÅNE, OXIE HÄRAD

Uväj 1979.

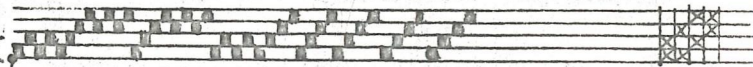
FÖRKLÄDE

VÄVBREDD: 95-100 cm

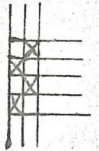
SKED:

INSLAG: 30 inslag/cm

Inslagsordning enligt nedan.

Tuskraft

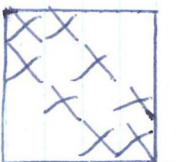
Smal grön munkabältesbård trampas mönster på trampa 1.

Bred bård trampas: 4 inslag grönt trampa 1
3 inslag rött trampa 4
4 inslag grönt trampa 1
Blå botten
1 inslag gult trampa 4
4 inslag rött trampa 4
1 inslag gult trampa 1
4 inslag rött trampa 1
Blå botten
4 inslag grönt trampa 1
3 inslag rött trampa 4
4 inslag grönt trampa 1

Bårderna trampas med 1 svart tuskaftinslag mellan varje mönsterinslag.

OXIE

SMAL GRÖN MUNKRÄBLESBÅRD TRÄMPPÅS MÖNSTER

TUSKAFT

PÅ TRÄMPPÅ 1.

BRED BÅRD TRÄMPPÅS: 4 MUSLAG & GRÖNT TRÄMPPÅ 1

3 " RÖTT " 4

4 " GRÖNT " 1

BÅRD BOTTEN

1 MUSLAG & GULT " 4

4 " RÖTT " 4

1 " GULT " 1

4 " RÖTT " 1

BÅRD BOTTEN

4 MUSLAG & GRÖNT " 1

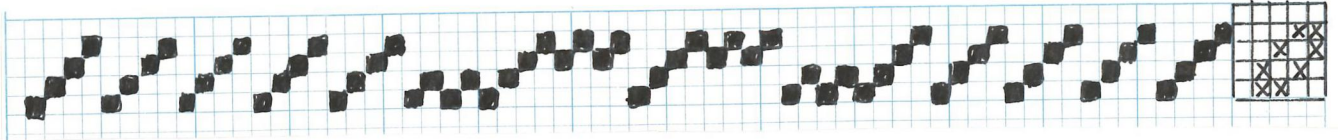
3 " RÖTT " 4

4 " GRÖNT " 1

BÅRDENNA TRÄMPPÅS MED 1 SVART TUSKAFT MUSLAG MELLAN VÄRDE MÖNSTERMUSLAG

OXIE HÄRAD

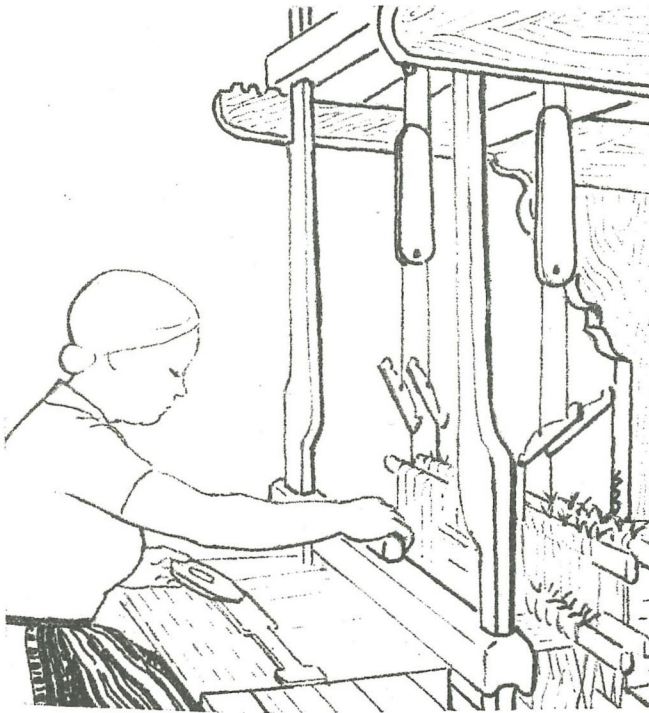
SOLVNOTA

PROV PÅ FÖRKLÄDESTYG

SKÅNE, OXIE HÄRAD

FÖRKLÄDE

VÄVBREDD: 95 - 100 cm

SKED: 90/10 rör

INSLAG: 30 inslag/cm

I bifogad förklädesprov har vi använt 20/2-trådigt bomullsgarn.

Inslagsordning enligt nedan.

15 inslag svart	3 inslag blått
3 " rosa	3 " rosa
4 " blått	3 " vitt
3 " rosa	3 " rosa
3 " blått	15 " svart
3 " gult	3 " rosa
6 " grönt	3 " blått
3 " gult	3 " svart
3 " blått	3 " rosa
3 " rosa	3 " gult
4 " blått	3 " svart
3 " rosa	3 " rosa
15 " svart	3 " grönt
3 " rosa	
3 " blått	
3 " svart	
3 " rosa	
3 " gult	
3 " svart	
3 " rosa	Inslag svart
3 " grönt	
15 " svart	
3 " rosa	
1 " vitt	
4 " svart	
1 " vitt	
3 " rosa	

CHARLOTTE WEIBULL

LILLA TORG - 211 34 MALMÖ

Charlotte Weibulls Dockcenter

Kontor och Dockverkstad:

tel 040-46 50 80

Postadress: Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 50 80

HÄRAD *Öxie*

FÖRKLÄDE *bomullsförkläde*

SCHALETT

VARP *Svart bomg. 20/2*

SKED *90/10*

FÄRDIG BREDD *95-100 cm.*

VARPTÄTHET/cm

INSLAGSTÄTHET/cm *30*

INSLAGSORDNING *ent. bit.*

Summa

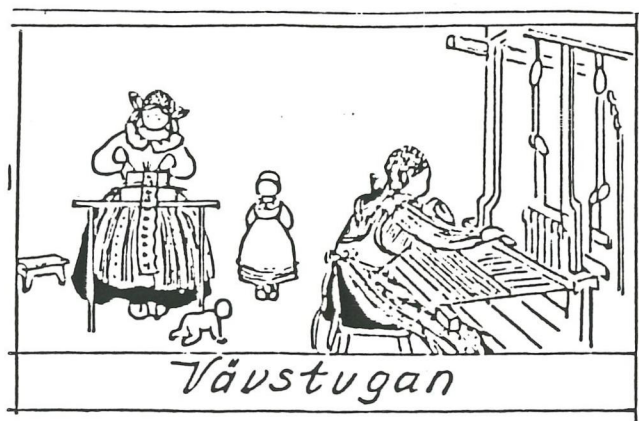
		Summa
		

PROV

Oxie hd

Prover på förkläden

ARBETSBEKRIVNING FÖR RANDIGT FÖRKLÄDE

Material: Tyg 1 meter, 3 m förklädesband, 2 tofsar.

Randningen tages på längden och sidorna fällas med ca 0,5 cm. fäll. Sy upp förklädet minst 10 cm kortare än kjolen. Förklädet rynkas in till 40 cm, med hjälp av två rynkrådar. Sy därefter på förklädesbandet med två stickningar, antingen för hand eller på maskin. Klipp aldrig av förklädet. Förklädesbandets ändrar vikes till en trekant i vilkas spetsar tofsen fästes.

Förklädet var en viktig detalj i den skånska folkdräkten. Det hörde alltid förkläde till dräkten, både i helg och söcken. "Förklädeslös" fick ingen gå. En välbeställd husmor kunde ha ända upp till 20 förkläden i sin kista.

CHARLOTTE WEIBULL
BOX 43, 232 02 ÅKARP
TEL. 040- 46 50 80

Så länge det har vävts förkläden till folkdräkter, så länge har det också vävts förklädesband.

Banden gjordes oftast i bandvävstolar och skulle passa i färg och mönster till förklädena - släta band till vardagsdräkter, mönstrade band till findräkter.

Mönstrade band gjordes med hjälp av bandkniv. Man tog upp en mönsterrand, som var utmärkande för förklädet. Namn och årtal vävdes in.

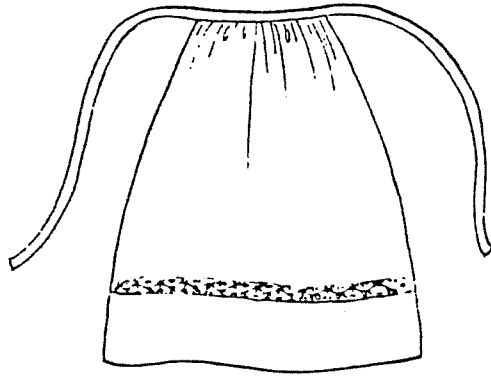
I sydöstra Skåne vävdes extra fina band till bruddräkterna med en mönstergivning som liknade krabbasnår och opphämta, s.k. livband. Man hade varp av linne och rött ullgarn till mönster. Det berättas, att brudarna på Österlen gjorde så långa livband att de räckte lika många gånger om livet, som de hade kistor i hemgift.

Flickorna samlades förr i tiden med sina bandvävstolar till s.k. "oppsittarkvällar". Till dessa kvällar kom byns unga pojkar och sjöng och spelade för flickorna, medan de flitigt sysslade vid bandvävstolarna. Den som sjöng bäst eller berättade den roligaste historien, brukade få en bandstump som belöning. Banden betraktades som vänskaps-tecken och seden att tacka med band har säkert gett upphov till uttrycket "knyta vänskapsband".

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 50 80

VITA LINNEFÖRKLÄDEN

har hos allmogen varit i bruk så långt tillbaka i tiden, som det finns uppteckningar.

Förklädena hade en cirka 20 cm bred fäll, som var tillsydd med hålsöm. För finare bruk syddes en blomranka ovanför fällen, eller ströddes blommor över hela förklädet (brudpigorna i nordvästra Skåne). Allt i olika slag av vitbroderi.

Mönsterna varierade från härad till härad. Särskilt fina broderier gjordes till brudarnas och brudpigornas dräkter.

På Österlen (Knypplingskroken) pryddes dessa vita förkläden med breda knypplade spetsar, som hade namn efter sina mönster: "Fyra tulpaner i klunga", "Fyra nålrosor", "Bladstjärnor", "Hjärtskack", med flera.

Kring livet ett vackert handvävt förklädesband, som knöts till en vacker rosett framtill på förklädet.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 50 80

SKÅNE, Oxie härad

HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Förklädets längd 10 cm kortare än kjol.

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

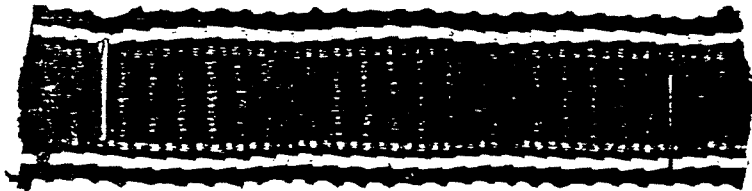
Fäll 25-30 "

Fällerna sys med enkel hålsöm

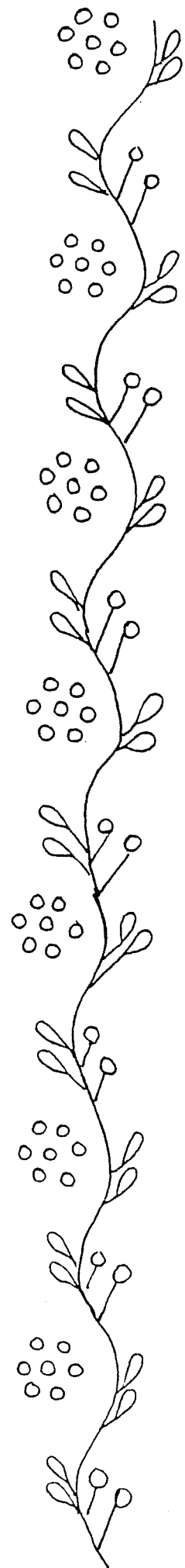
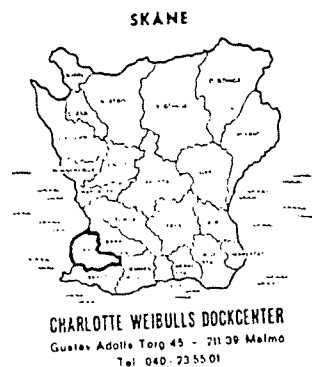
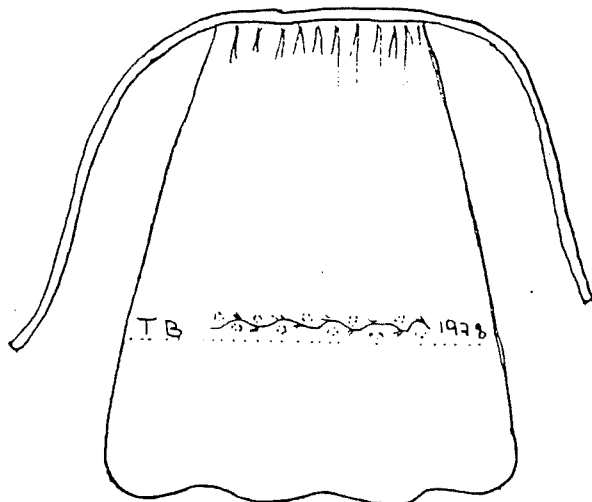
Broderiet utföres i stjälksöm, plattsöm och engelska hål med DMC nr 20..

Bör förses med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE, Oxie härad

HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Förklädets längd 10 cm kortare än kjol

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

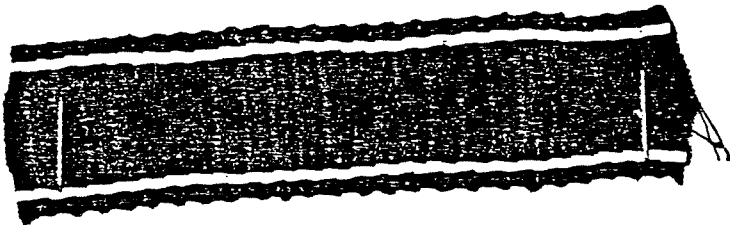
Fäll 25-30 "

Fällen sys med enkel hålsöm

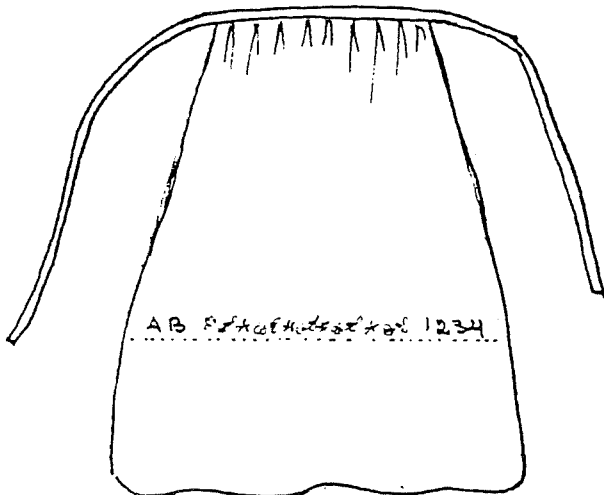
Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm o engelska hål med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

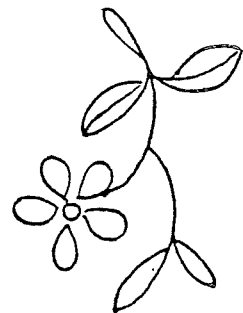
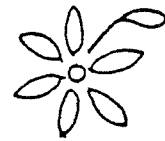
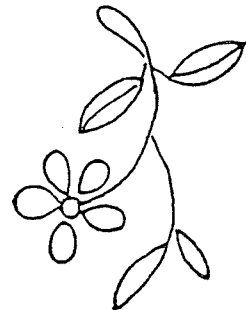
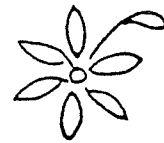
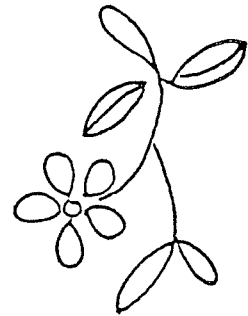
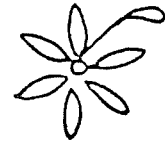
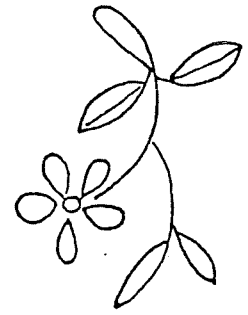
Prov på handvävd bandlist.

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torq 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

Charlotte Weibulls Dockcenter

Gustav Adolfs Torq 45 - 211 39 Malmö - tel 040-123942

SKÅNE, Oxie härad

HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Fördklädets längd 10 cm kortare än kjol

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3,5 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

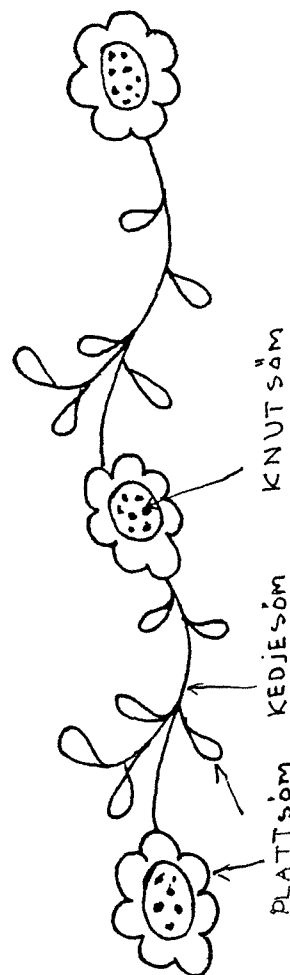
Fäll 25-30 "

Fällas med enkel hålsöm

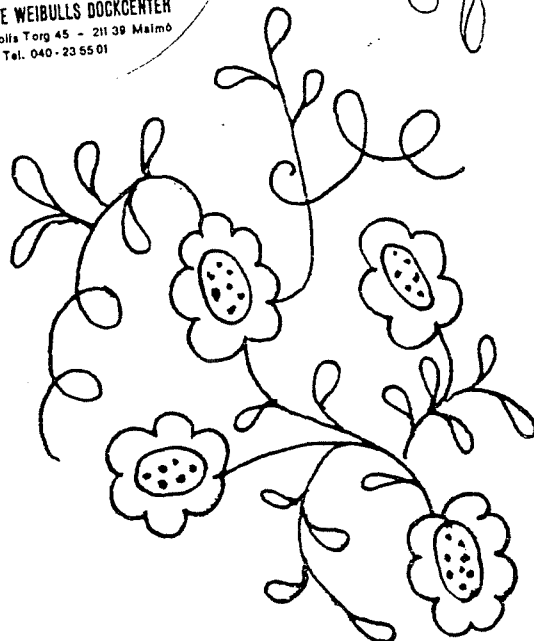
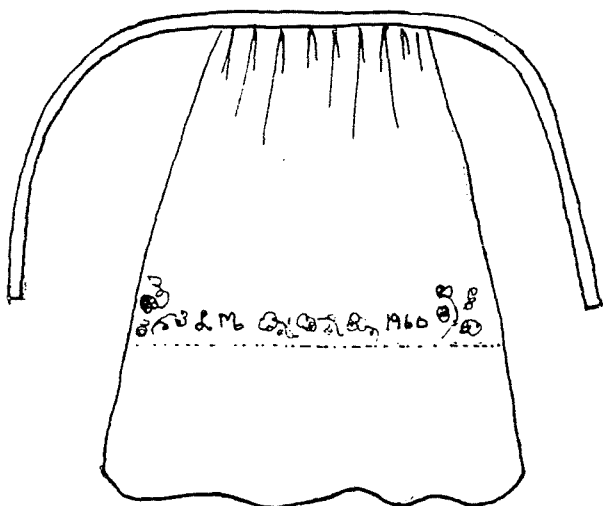
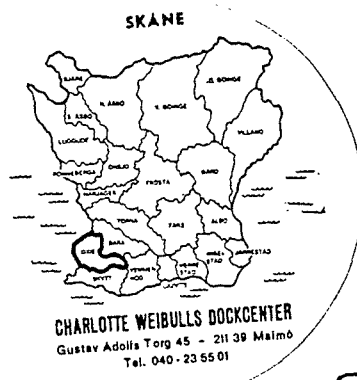
Broderiet utföres i plattsöm, kedjesöm och knutsöm med DMC nr 20.

Bör förres med monogram o årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan och knytes med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE, OXIE HÄRAD
HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Förklädets längd 10 cm kortare än kjol.

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

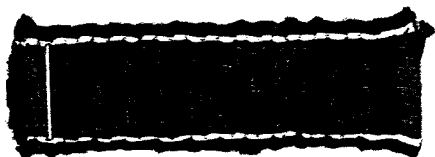
Fäll 25-30 cm

Fällerna sys med enkel hålsöm.

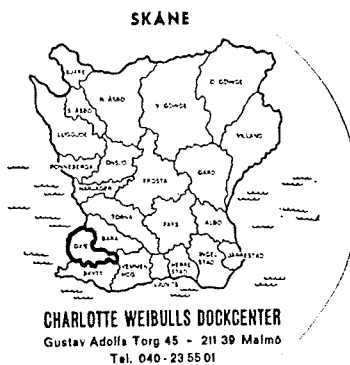
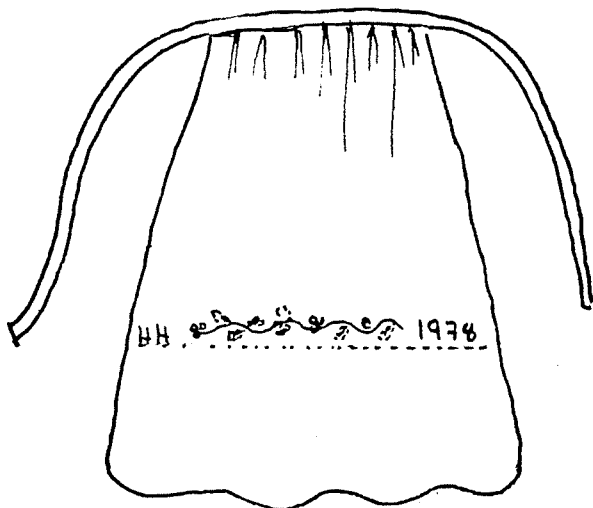
Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm och engelska hål med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE, OXIE HÄRAD
HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Förklädets längd 10 cm kortare än kjol.

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

Fåll 25-30 cm

Fällan sys med enkel hålsöm.

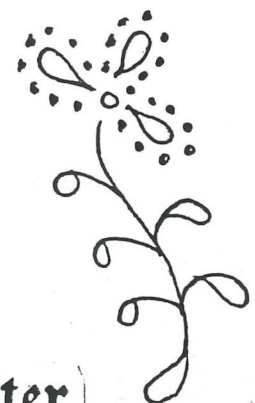
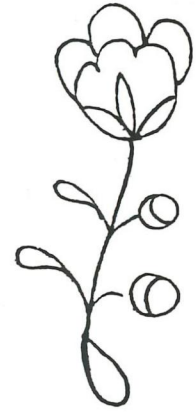
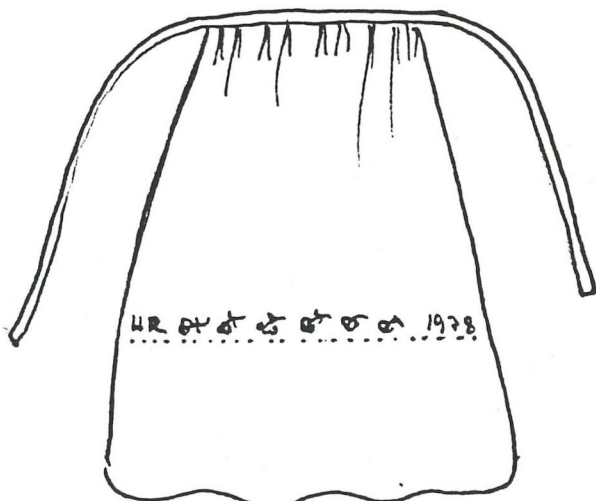
Broderiet utföres i plattsöm, stjärksöm och knut-söm med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE Oxie härad

Brudförkläde

Förklädets längd 10cm.

kortare än kjolen.

Bredd 90-100 cm.

Bandets längd 2 m.

-"- bredd 7 cm. dubbelt

Midja 35-45 cm.

Material: Tyll eller linnebatist

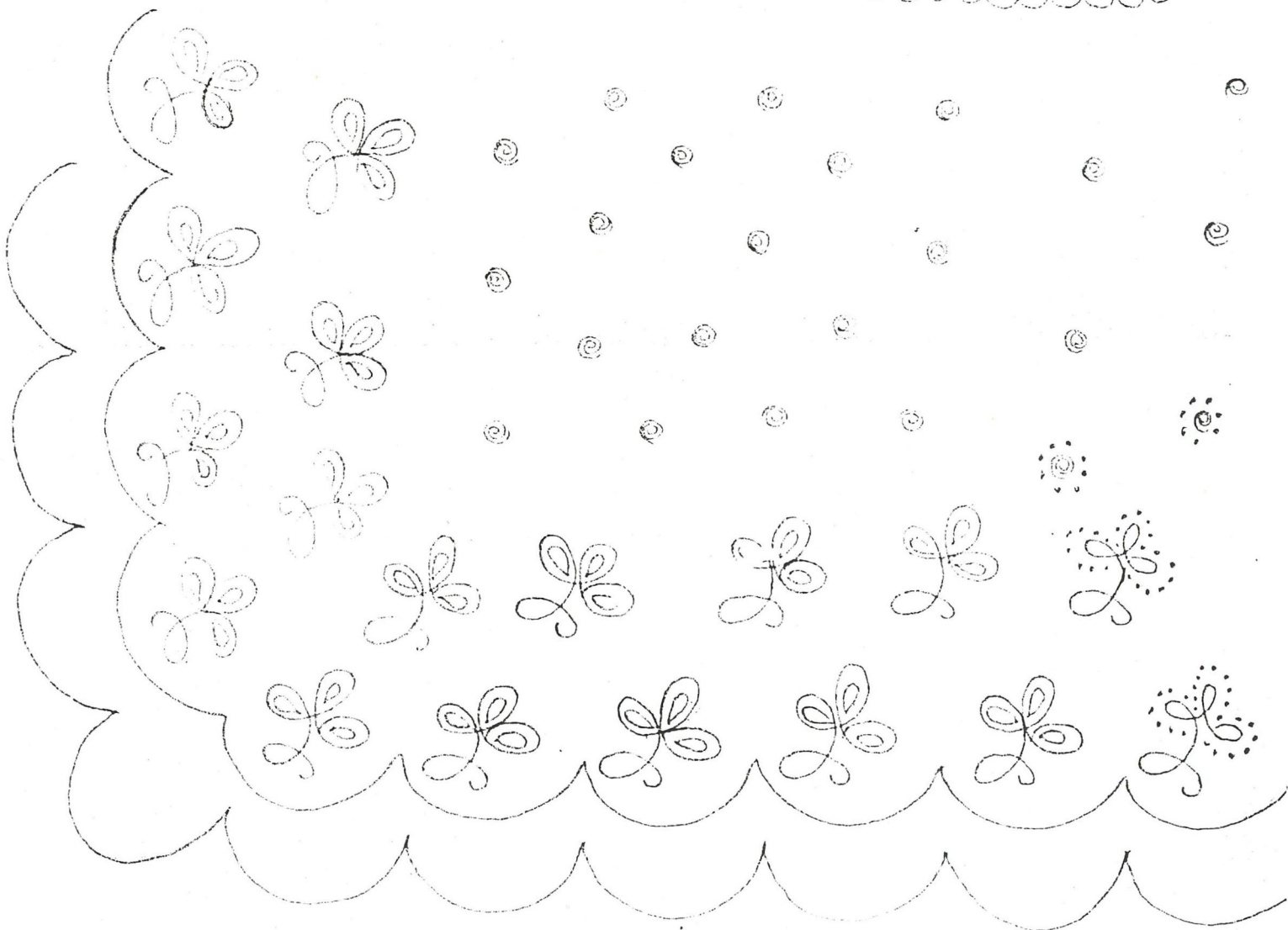
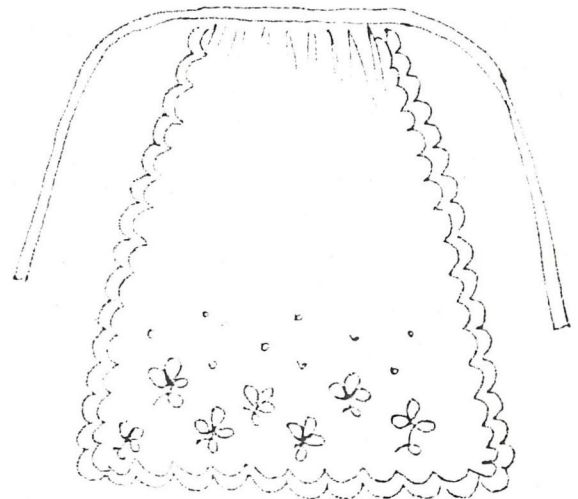
Broderiet utföres i stjälkstygn.

plattsöm och hål

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULL
1858-1940

SKÅNE, OXIE-SKYTTIS-VEMMENHÖGS HÄRADER

Förkläde för högtidsbruk

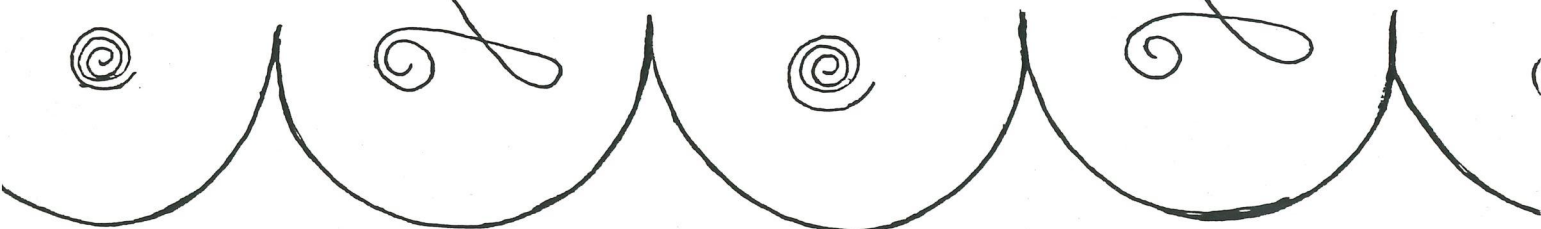
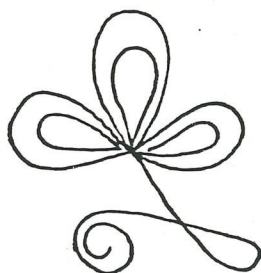
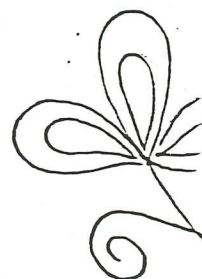
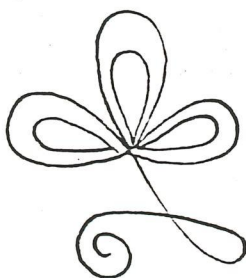
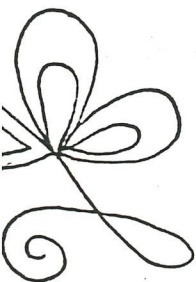
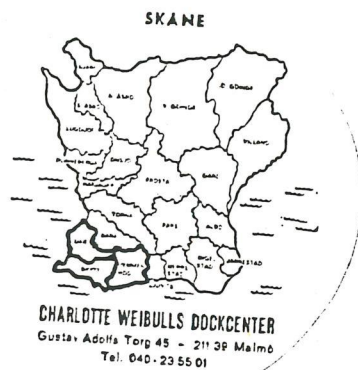
Material: tyll eller gardinväv

Broderiet utföres med ^{TRÅDAR} häddastygn även pärlgarn.

Fällas med langett eller 5 cm bred fäll.

Prov på handvävd bandlist.

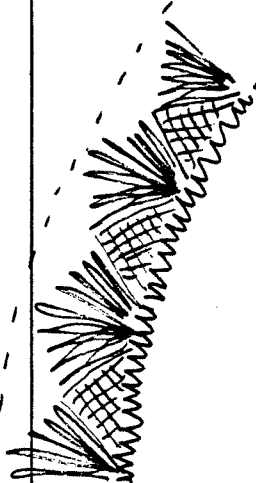

SKÅNE, OXIE HÄRAD

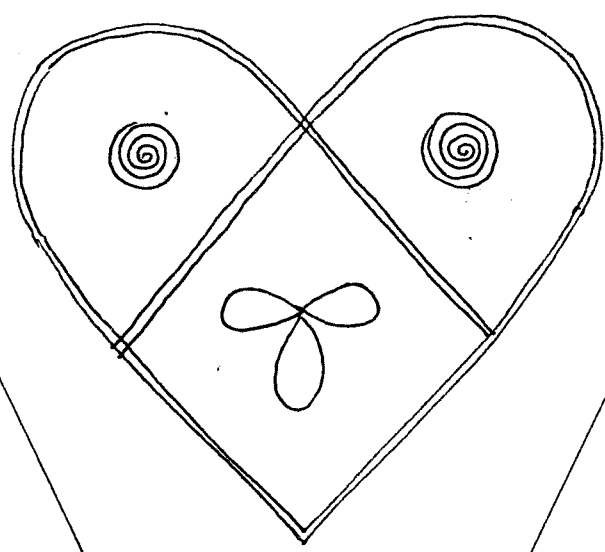
BRUDLIST

Material: rött ylletyg
18 x 70 cm

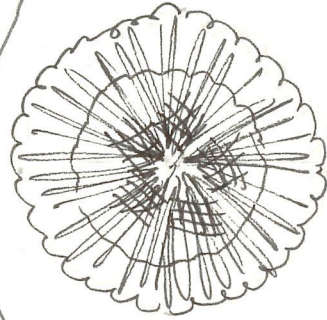
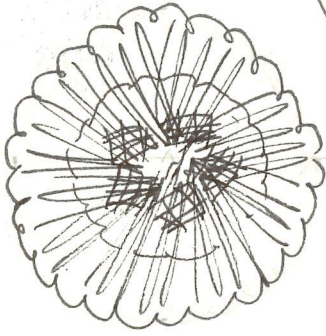
kantas med siden
prydes med guldbård och
guldspets.
Hjärtan av rött siden och
guldtråd.

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

RIANT

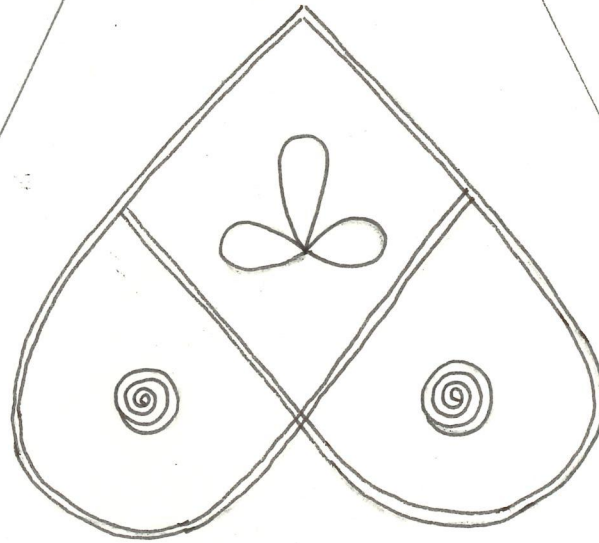

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

GULD BÅRD

KANTAS MED SIDEN

GULD SPETS

HUVUDKLÄDE eller HUVUDDUK

En äldre benämningen på huvudkläde i Skåne var "tårkle".

Bestod av ett fyrkantigt handvävt bomullskläde. Huvudklädet
tråkades i en triangel och bandas direkt på huvudet långt fram i pannan
och sedan i nacken. Vintertid knöt man den under hakan -
och blev varmare så.

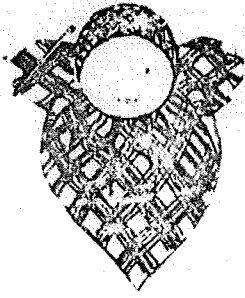
Klädet kunde också bindas över ett klutunderlag.

Man kallar man en sådan huvudbonad oftast för "rutig klut" och
den användes både av gift och ogift kvinnor.

Charlotte Weibull

Box 43 • 237 02 Alarp • Sweden • tel 040-465060

VÄVNOTA
Oxie - Skytts - Vemmenhög

Varp: Färgat bomullsgarn 20/2
Sked: 140/10

20st.

Garnåtgång	Mörkblått 635	12 rl
	Ljusblått 610	4 rl
	Rosa	4 rl

Varpordning

10 tr	mörkblått	}	8 tr	ljusblått	}	8 tr	ljusblått
8 tr	ljusblått		18 tr	mörkblått		3 tr	rött
2 tr	rött		8 tr	rött		6 tr	mörkblått
8 tr	mörkblått		4 tr	ljusblått		3 tr	rött
8 tr	ljusblått		3 tr	rött		2 tr	mörkblått
3 tr	rött		2 tr	mörkblått		3 tr	rött
8 tr	mörkblått		3 tr	rött		2 tr	mörkblått
3 tr	rött		2 tr	mörkblått		3 tr	rött
4 tr	mörkblått		3 tr	rött		2 tr	mörkblått
3 tr	rött		2 tr	mörkblått		3 tr	rött
4 tr	mörkblått		3 tr	rött		4 tr	mörkblått
3 tr	rött		2 tr	mörkblått		3 tr	rött
8 tr	mörkblått		3 tr	rött		8 tr	ljusblått
3 tr	rött		6 tr	mörkblått		6 tr	mörkblått
8 tr	ljusblått		8 tr	ljusblått		3 tr	rött
6 tr	mörkblått		6 tr	mörkblått		6 tr	ljusblått
3 tr	rött		8 tr	rött			
8 tr	ljusblått		20 tr	mörkblått			
6 tr	mörkblått		8 tr	ljusblått			
3 tr	rött		3 tr	rött			
		6 tr	mörkblått				

Bård 303 trådar

8 tr ljusblått	2 tr mörkblått	8 tr mörkblått
20 tr mörkblått	3 tr rött	3 tr rött
8 tr rött	4 tr ljusblått	4 tr mörkblått
6 tr mörkblått	8 tr rött	3 tr rött
8 tr ljusblått	18 tr mörkblått	4 tr mörkblått
6 tr mörkblått	8 tr ljusblått	3 tr rött
3 tr rött	3 tr rött	8 tr mörkblått
2 tr mörkblått	6 tr mörkblått	3 tr rött
3 tr rött	8 tr ljusblått	8 tr ljusblått
2 tr mörkblått	3 tr rött	8 tr mörkblått
3 tr rött	6 tr mörkblått	3 tr rött
2 tr mörkblått	8 tr ljusblått	8 tr ljusblått
3 tr rött	3 tr rött	12 tr mörkblått

HOS KLUTBINDERSKAN

KLUTEN

DEN GIFTA KVINNANS HUVUDBONAD

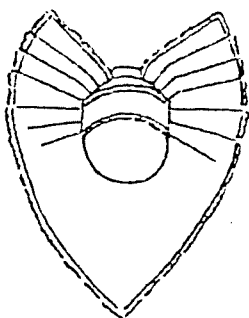
I det gamla dräktskicket fyllde håruppsättningen en viktig funktion. Den markerade bl.a. skillnaden mellan gift och ogift kvinna. En gift kvinna måste dölja sitt hår och det gjorde hon med en vit klut till fest och en rutig till vardags.

Högtidsdräktens klut var ofta ett konststycke i broderier, hälsömmar och knyppling. Det fordrades ett alldeles speciellt handlag, för att få en klut riktigt vackert uppbunden. Varje by hade därför sin egen klutbinderska. Hon monterade konstfullt det väl stärkta, fyrkantiga tygstycket över en valk, ett spån eller en lock beroende på vilket härad man bodde i.

Vardagskluten var av blå- och rödrutigt bomullstyg och betydligt enklare. Det är den som numera mest används till vardags- och festdräkten.

Charlotte Weibull

Box 43 • 237 02 Ålarp • Sweden • tel 040-46 50 80

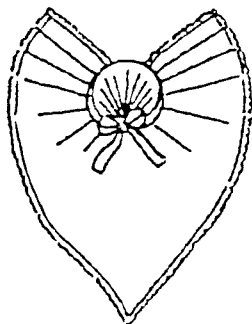

VINGAKLUT BUNDEN ÖVER LITEN RUND SPÅNRING

Broderier på vingar och klutsnibb varierar på följande häraäder:

Oxie, Vemmenhög och Skytts häraäder.

Vid beställning ange huvudmått

Charlotte Weibull

Box 43 • 232 02 Ålarp • Sweden • tel 040-46 5080

TVÄTTRÅD

Vår strykerska har gett oss följande recept:
Tvättmedel, enligt dosering på förpackningen.
Kluten får långsamt koka i fem minuter på spisen.

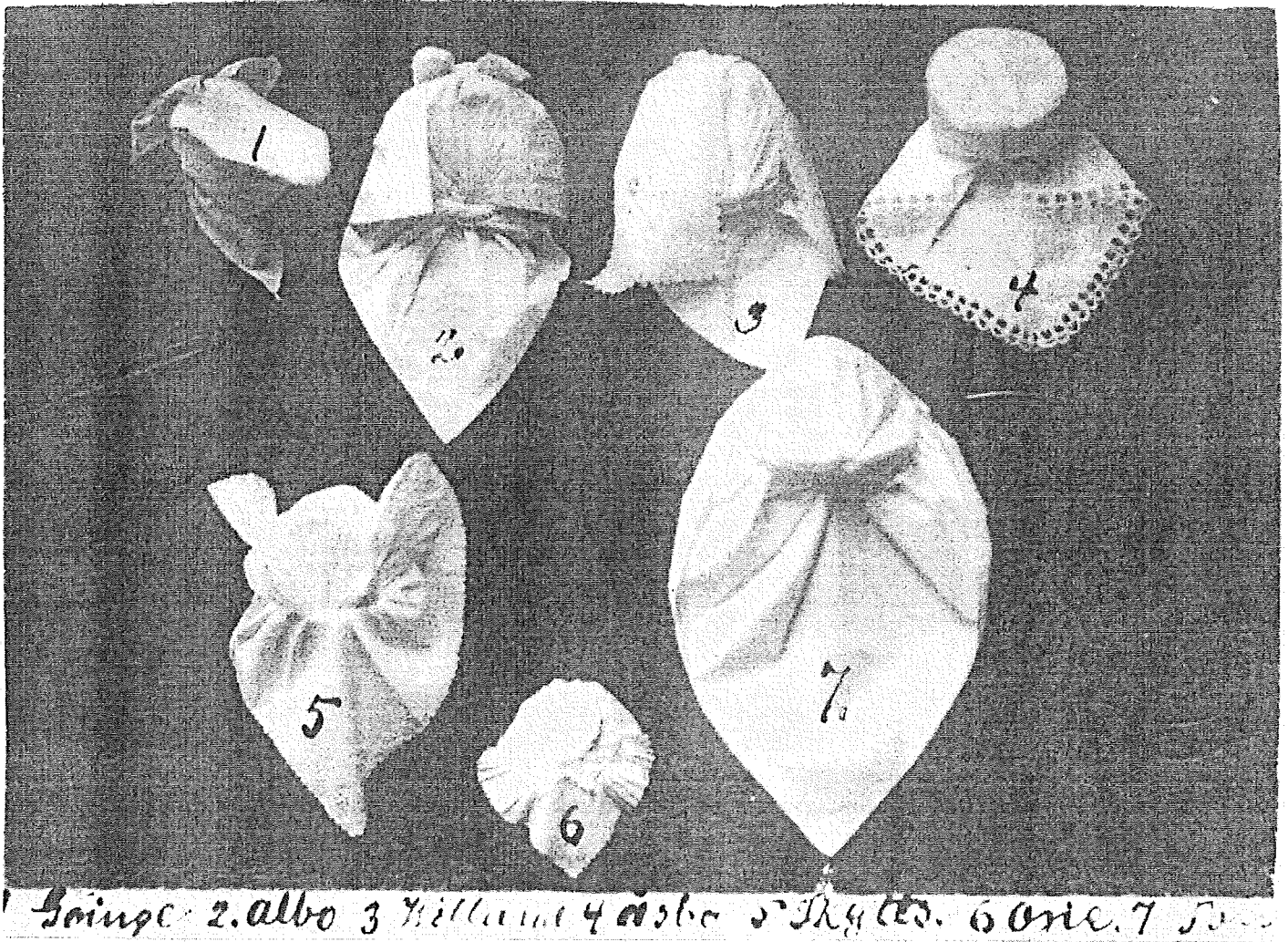
När kluten är torr, lägges den i varm stärkelselösning bestående av:

Två dessertskedar Gårda stärkelse i pulverform till en halv liter vatten.

Kluten rullas sedan in i en handduk, varefter den strykes fuktig.

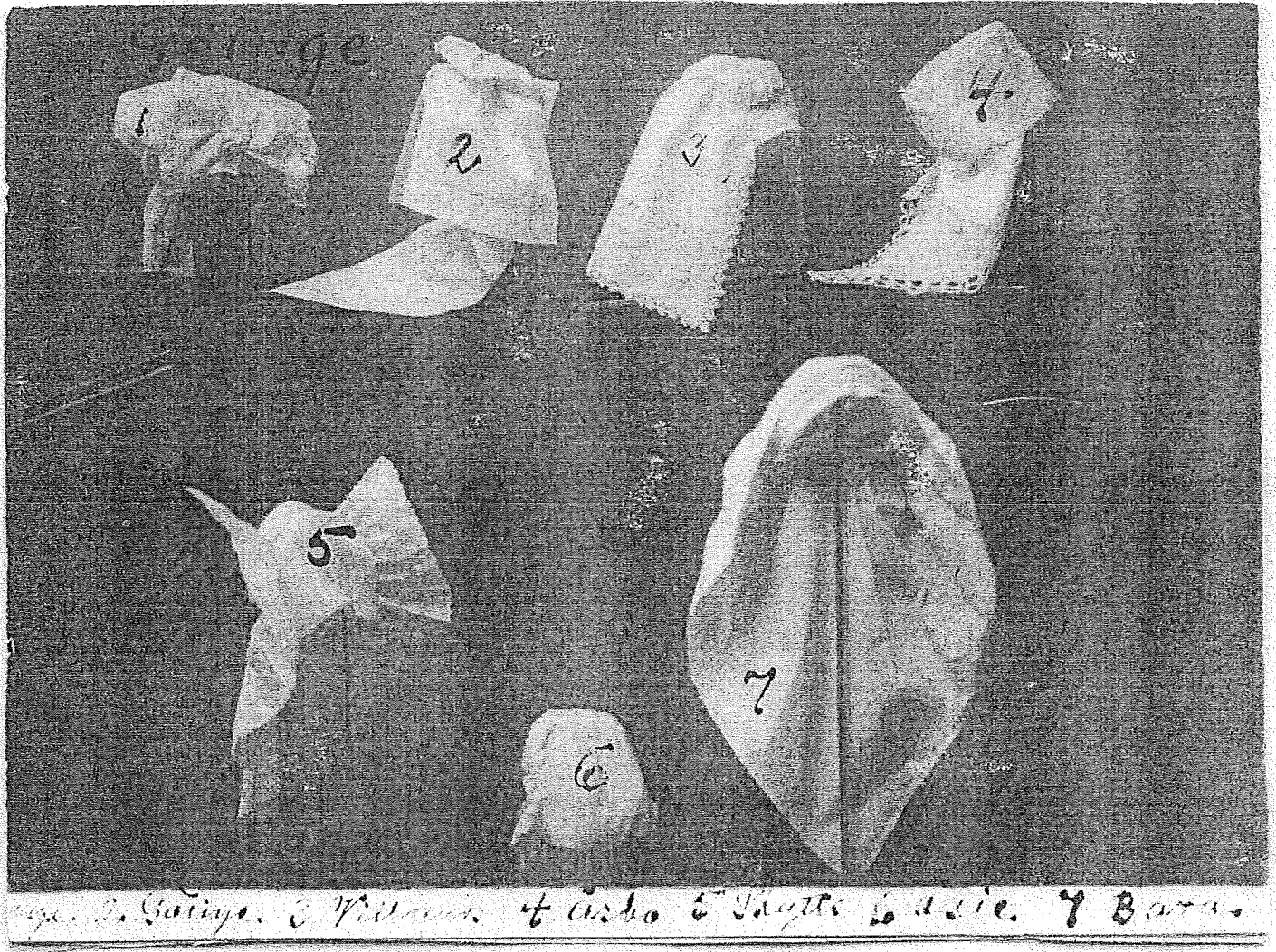
Övre bilden

(något förstorad)

Undre bilden

(något förstora)

SKÅNE Oxie härad

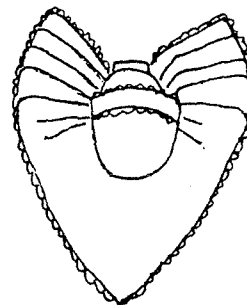
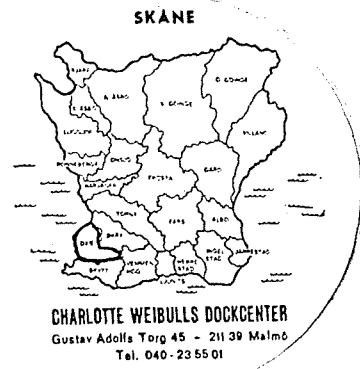
Kluten klippes efter mönster.

Blomma till snibben kan fällas smal spets |

Broderiet utföres i plattsöm, skuggsöm, engelska hål och knutar med DMC nr 20

Bindes över spånring.

Bör förses med initialer och årtal.

KW
1234

SKÅNE, Oxie härad

Kluten klippes efter spec. mönster

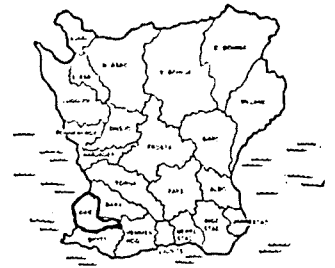
Fällas med smal fäll och förses med smal spets.

Broderiet sys med stjälkstygn, plattsöm och engelska hål med DMC nr. 20.

Bör förses med initialer och årtal.

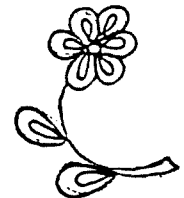
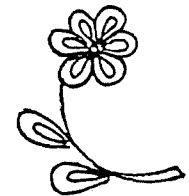
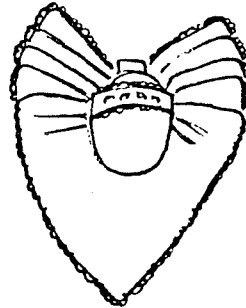
Bindes över spånring.

SKÅNE

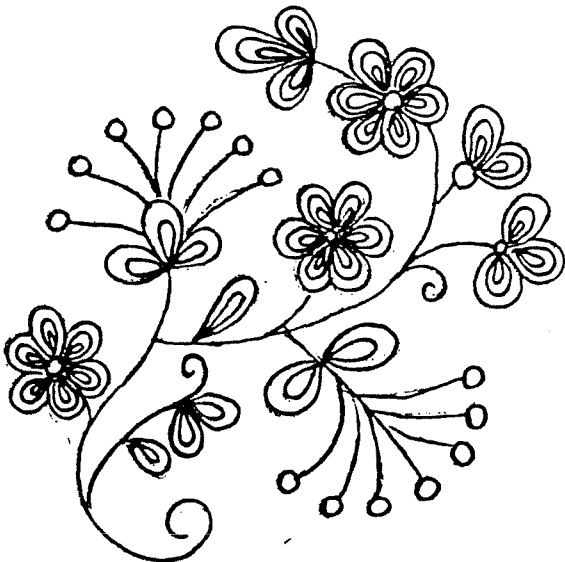

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Torp 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-23 55 01

MITTEN 45 mm

PANNBAND 49 cm.

Kluten klippes efter mönster.
smal fäll med spets

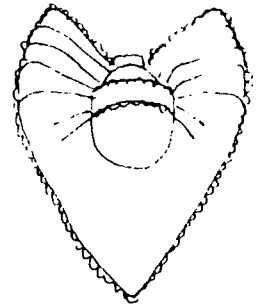
Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm och engelska
hål med DMC nr 20.

Bindes över spånring.

Bör förses med initialer och årtal.

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-231501

SKÅNE Oxie härad

Kluten klippes efter spec. mönster.

Fällas med langett. Förslag till två olika pannband.

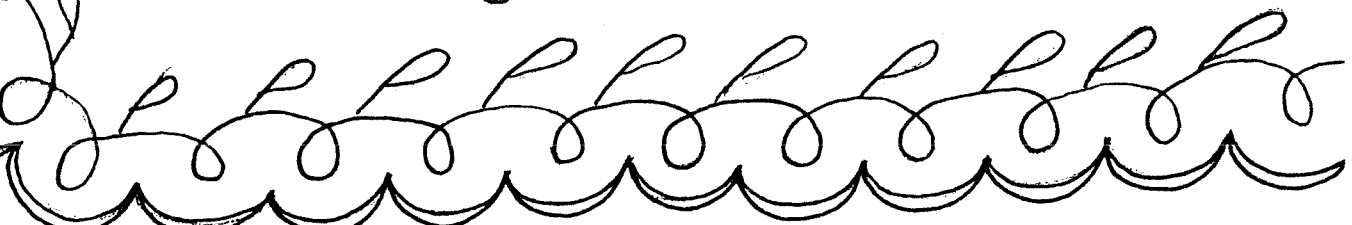
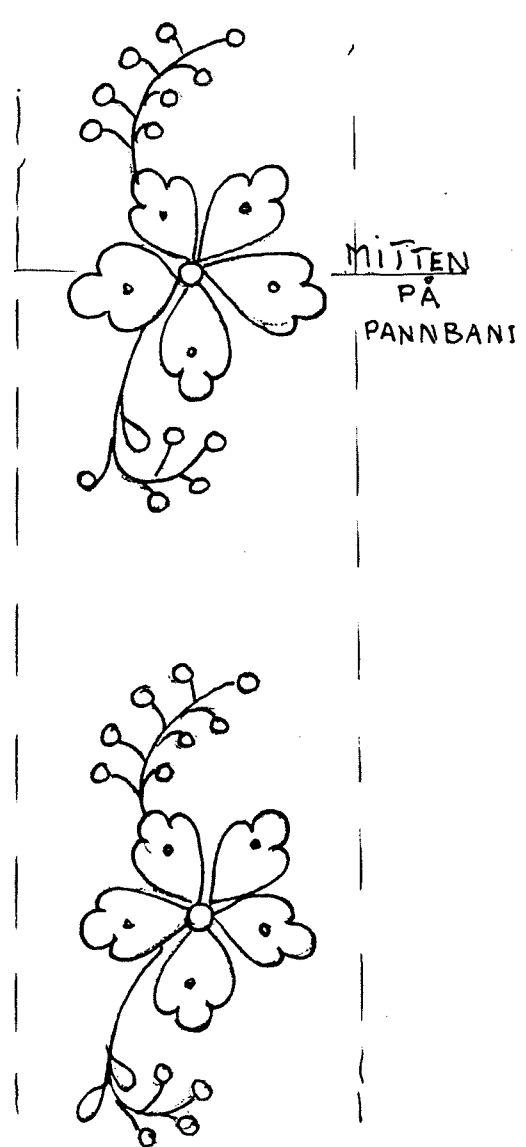
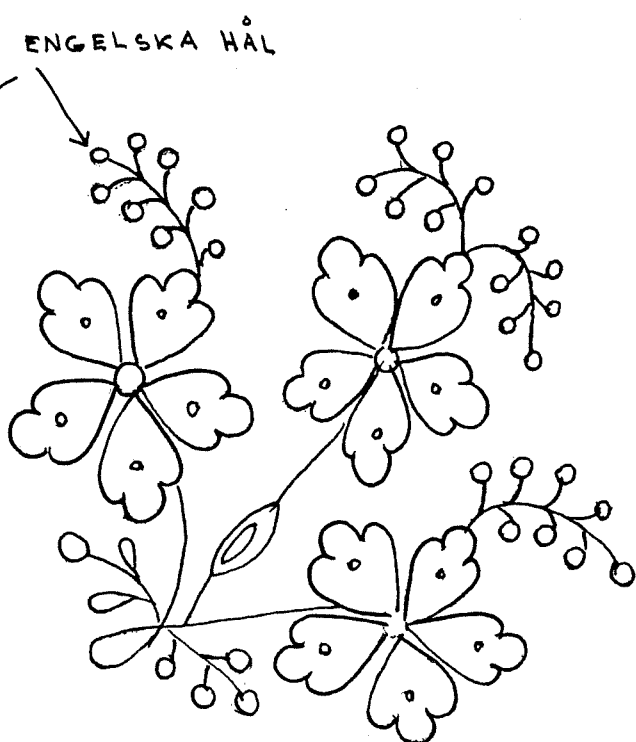
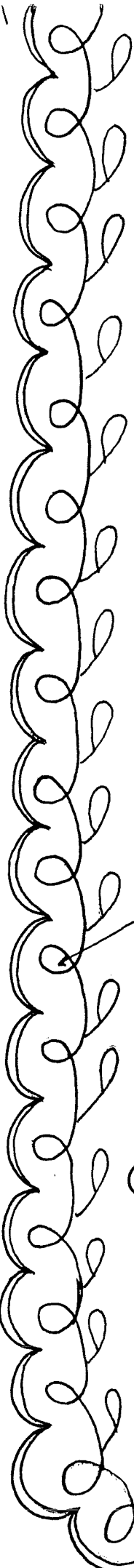
Broderiet utföres i plattsöm och engelska hål.

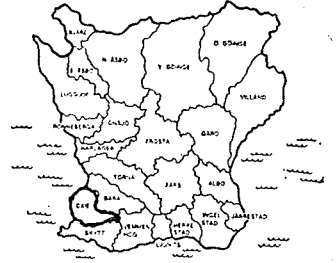
Bör förses med monogram och årtal mellan blomma och ranka.

Kluten bindes över spånring.

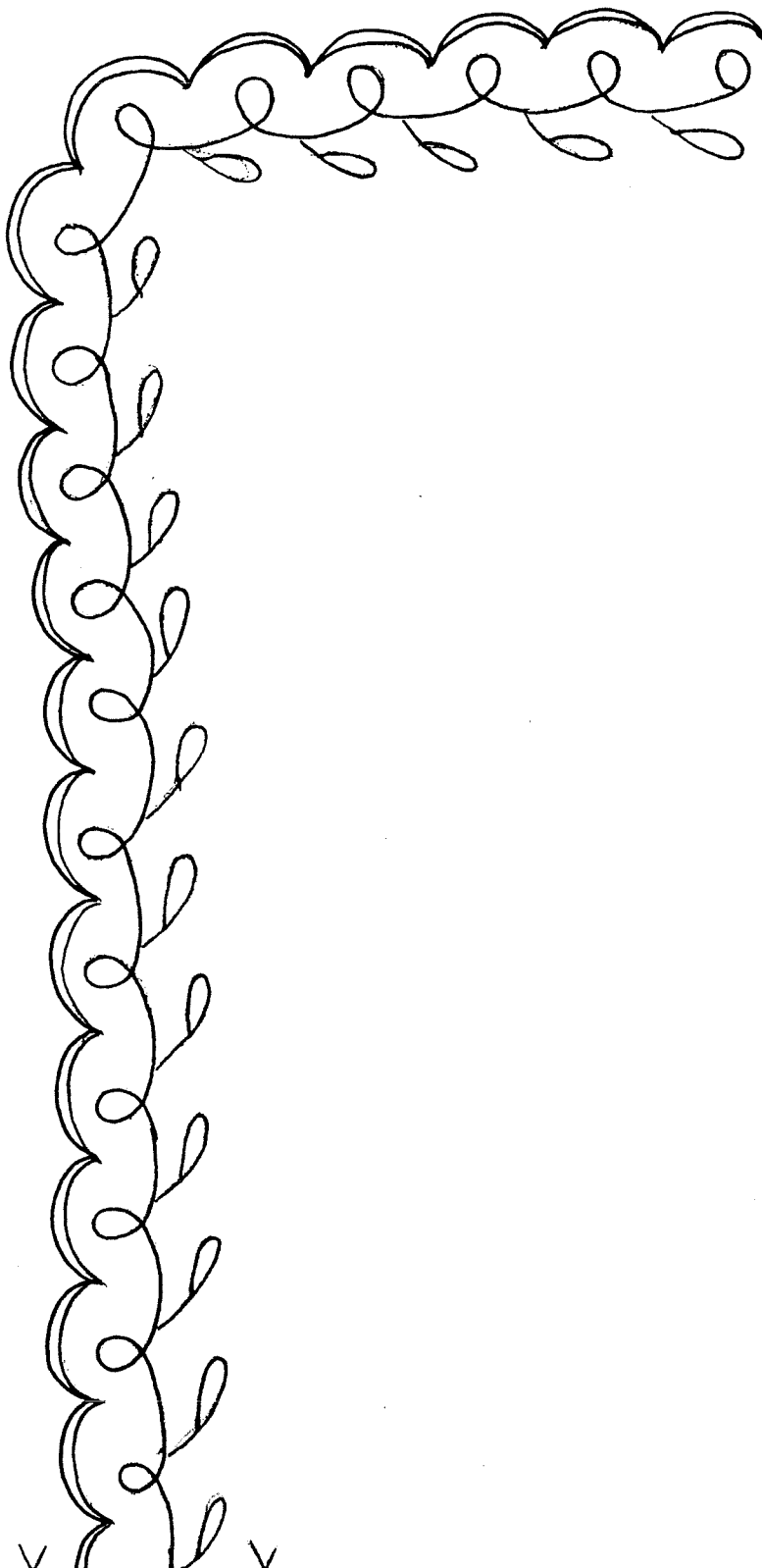
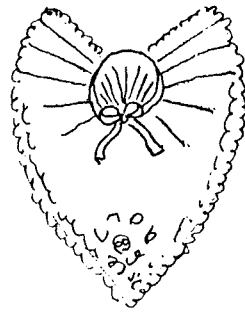
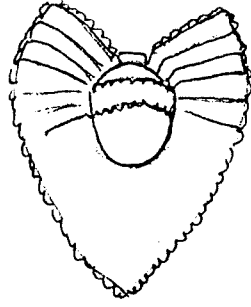

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-235501

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

SÄTTNING

BLAD II

PANNBAND

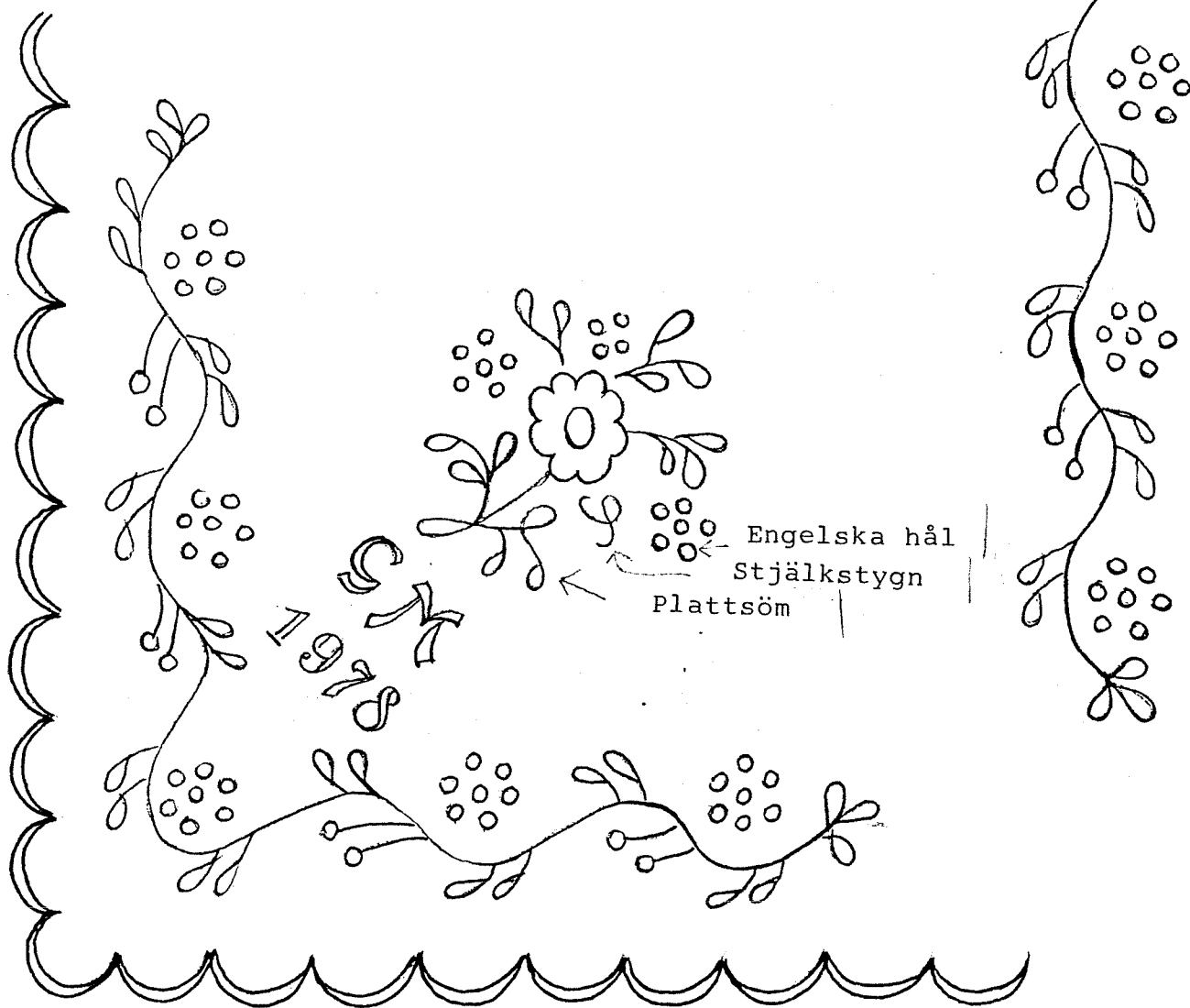
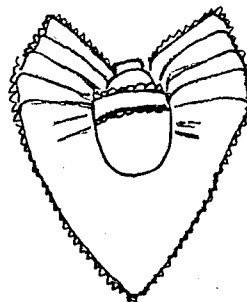
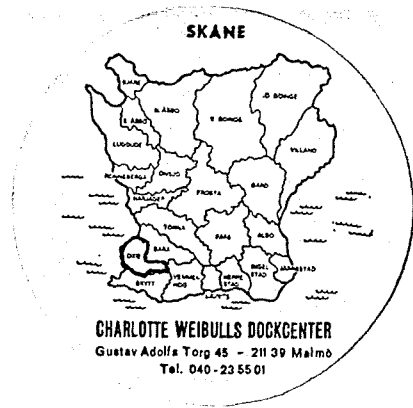
SKÅNE Oxie härad

Kluten klipptes efter spec. mönster,
smal fäll med spets

Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm och engelska hål
med DMC nr 20.

Bindes över spånring.

Bör förses med initialer och årtal.

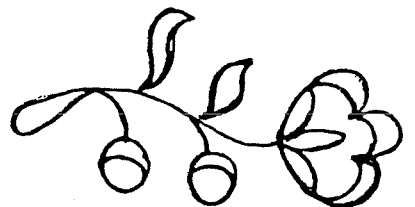
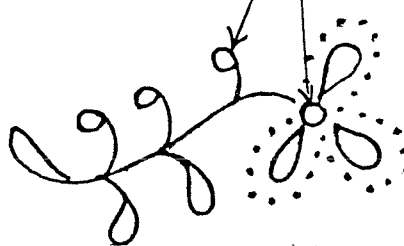
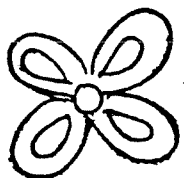
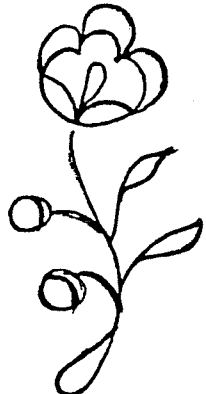
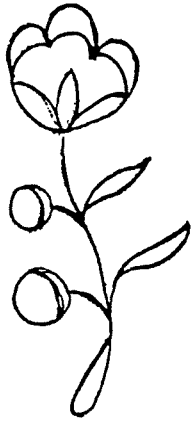
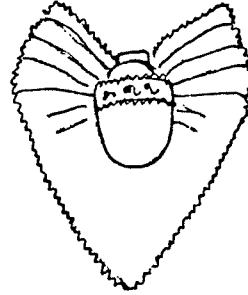
SKÅNE, Oxie härad

Kluten klippes efter särskilt mönster.
smal fäll med spets

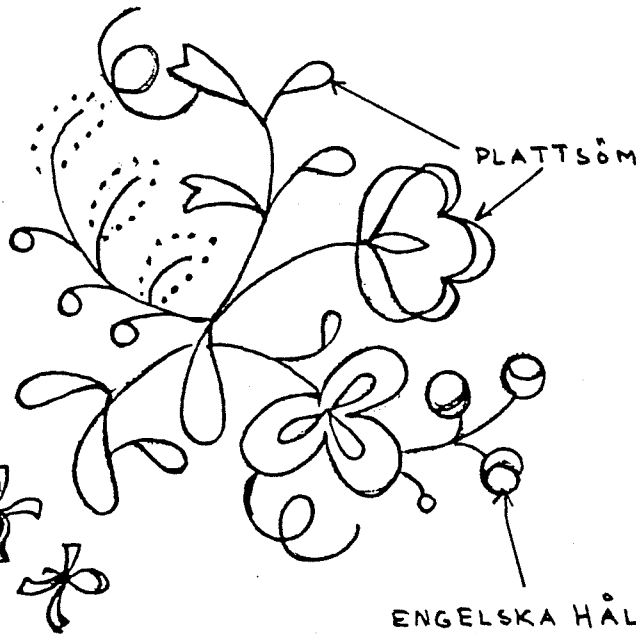
Broderiet utföres i stjälsöm,
plattsöm, knutar o engelska hål
med DMC nr 20

Bindes över spånring

Bör förses med initialer och
årtal.

SKÅNE
CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

1963

MITTEN PÅ PANNBAND

MED 4 FIGURER

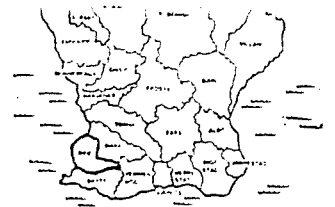
Vit klut

Kluter klippes efter special mönster.
små fall med spets

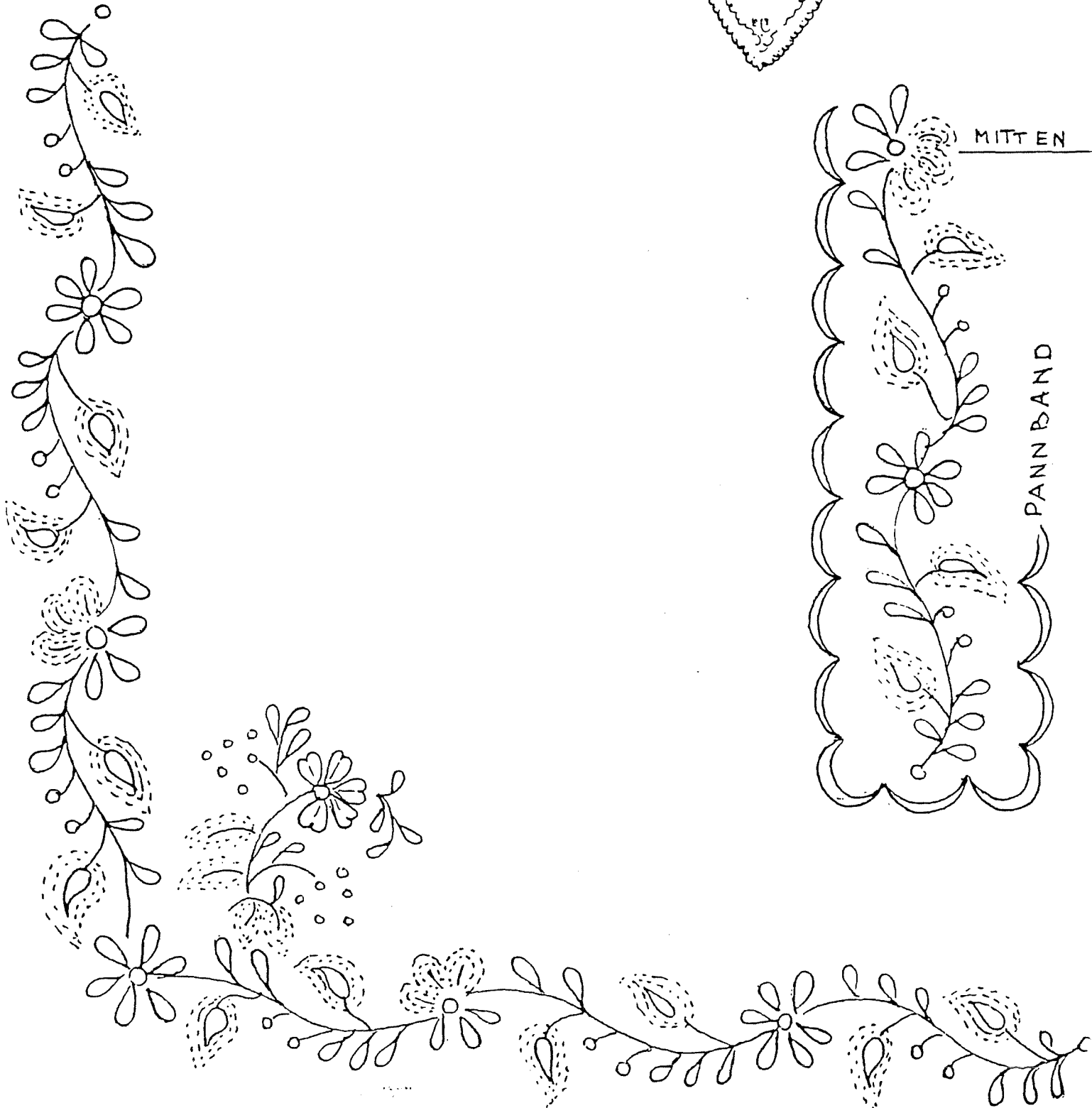
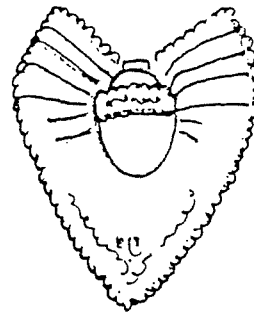
Broderiet utföres i plattsöm, stjälsöm,
engelska hål och trädsöm. med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal

Bindes över spånring.

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel: 040 - 23 55 01

SKÅNE Oxie och Skytts härad

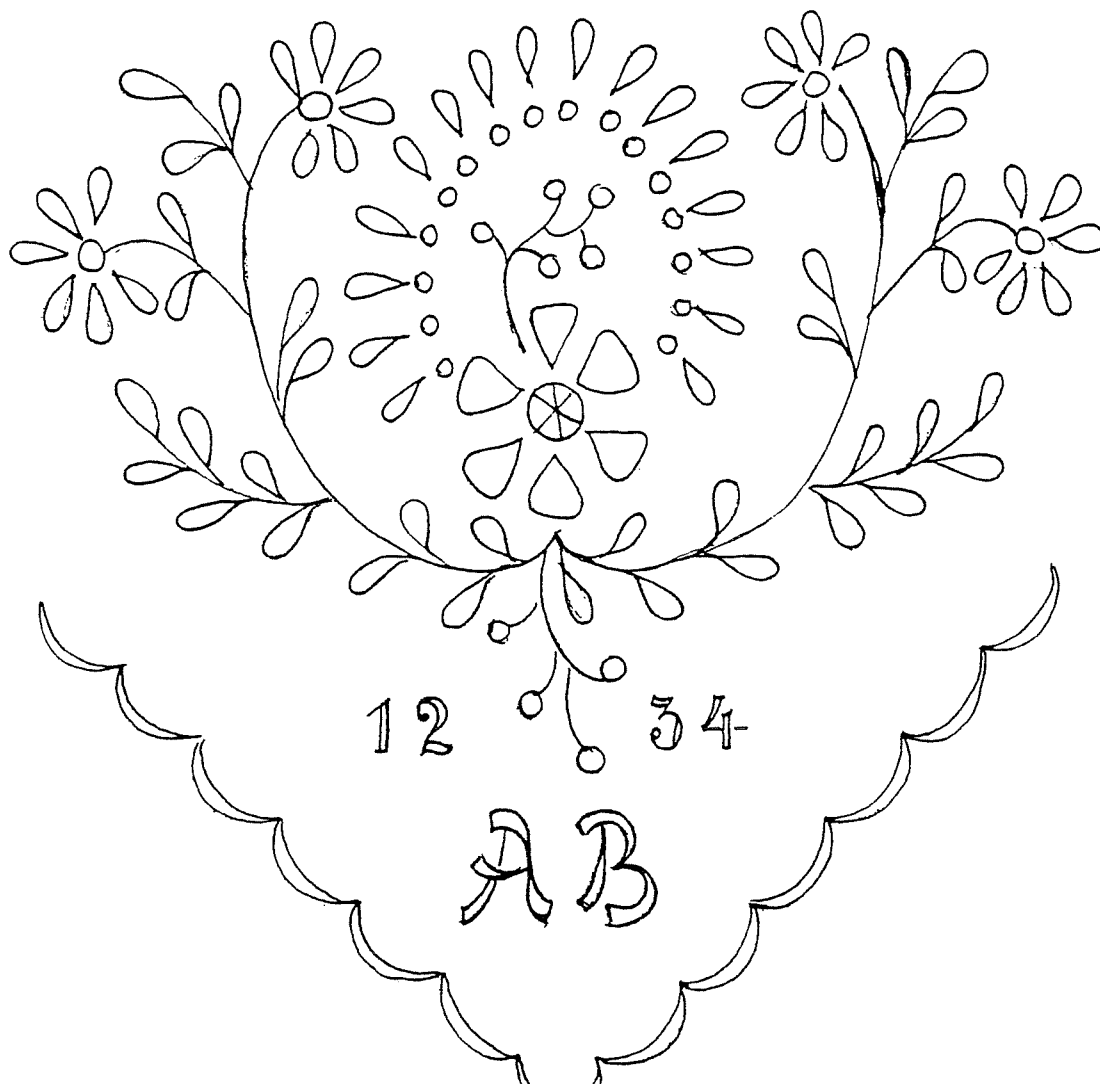
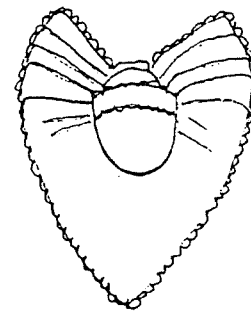
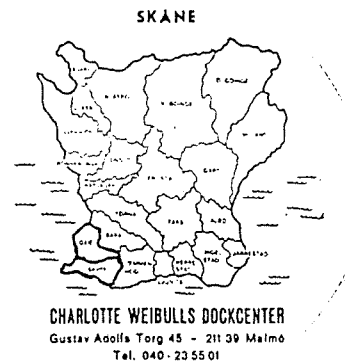
Kluten klippes efter spec. mönster. Fällas med langett eller smalfäll och spets.

Broderiet utföres i stjälkstyng, plattsöm och engelska hål.

Stora blomman sys med dubbel delsbosöm med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal.

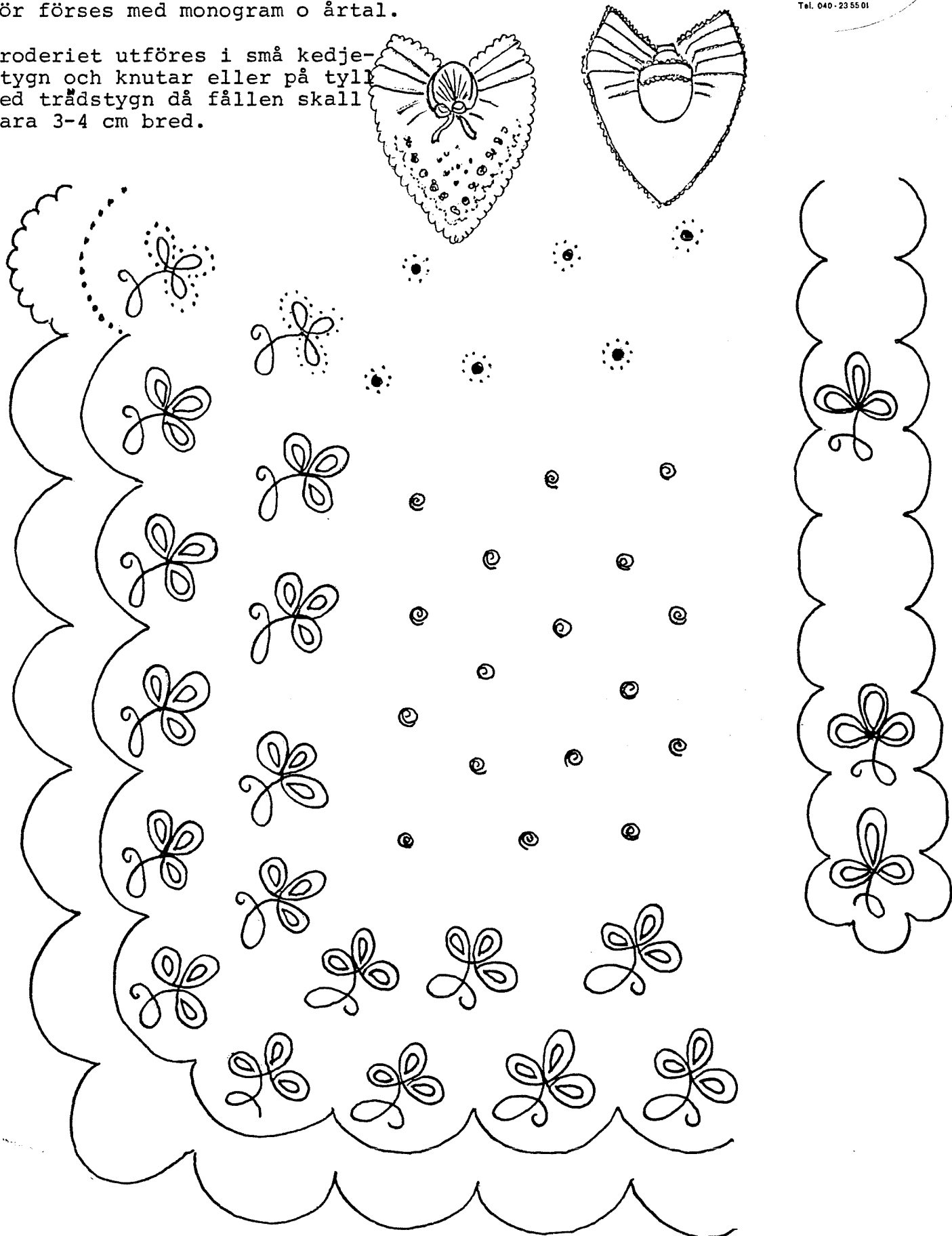
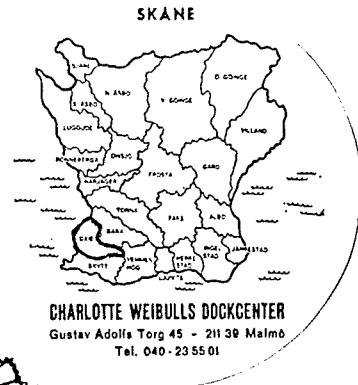
Bindes över spånring.

SKÅNE, OXIE härad

Kluten klipptes efter specialmönster.
Material tyll eller klutväv, fällas med langett.
Kluten är avsedd för bruddräkt, där dräkten har
samma mönster i tyllförkläde.
Broderiet kan utföras på 2 olika sätt enl. mönst-
er.
Bindes över spänring
Bör förses med monogram o årtal.

Broderiet utföres i små kedje-
styggn och knutar eller på tyll
med trådstyggn då fällen skall
vara 3-4 cm bred.

SKÅNE, Oxie härad

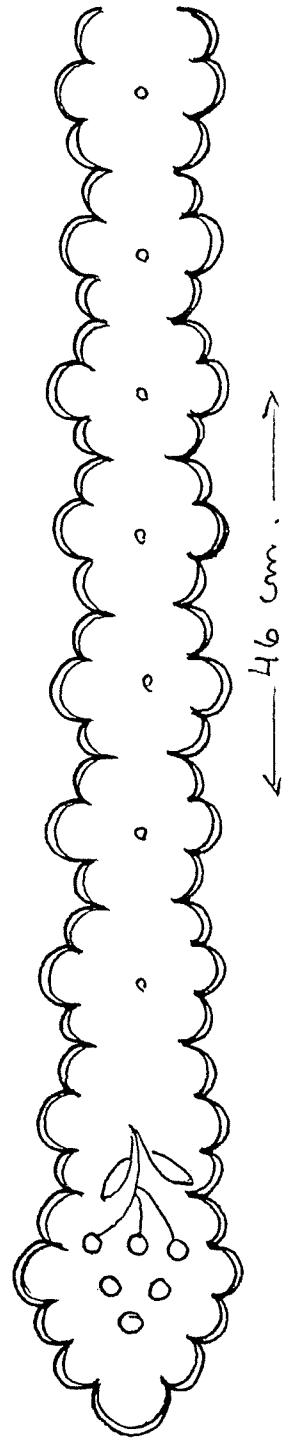
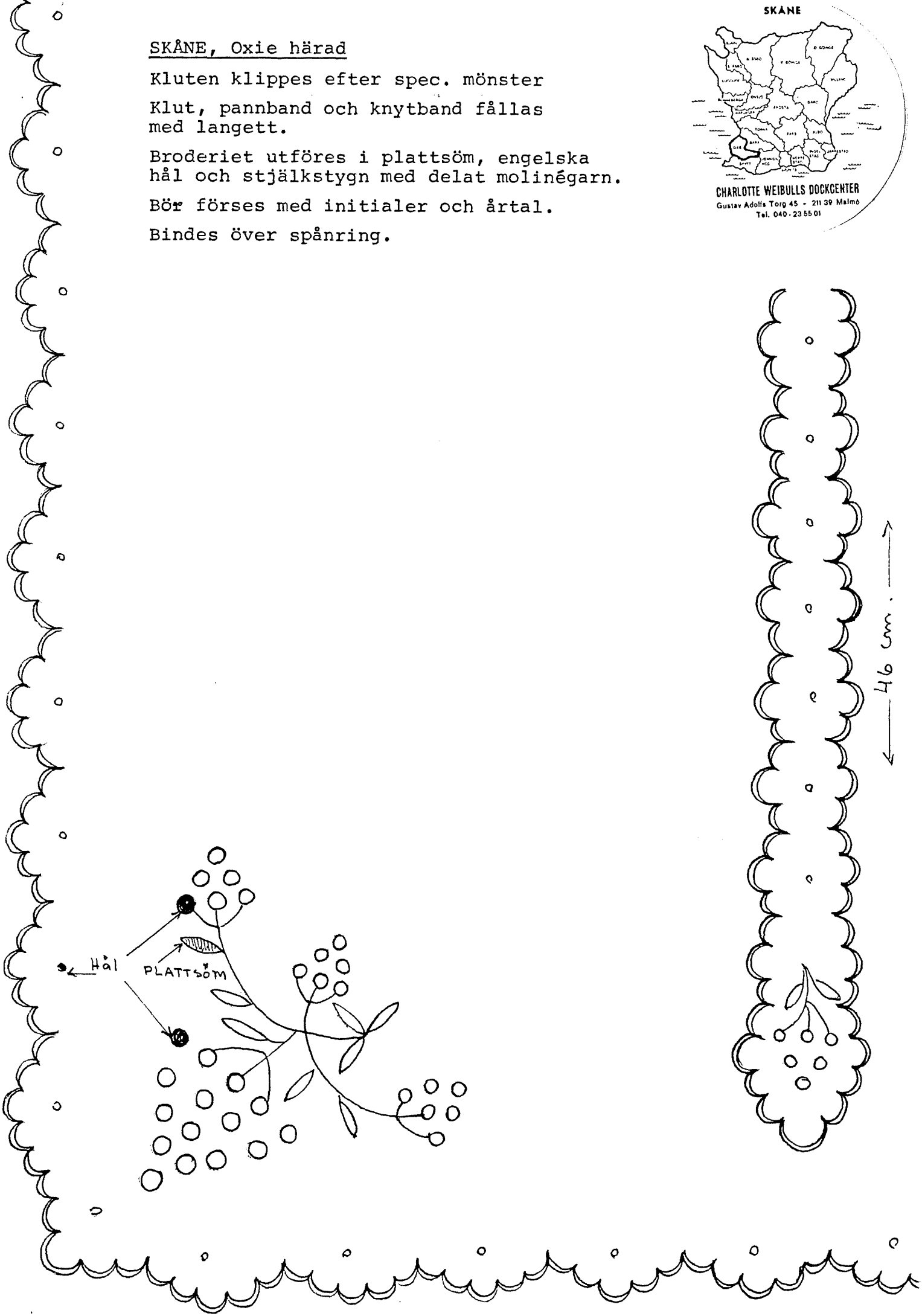
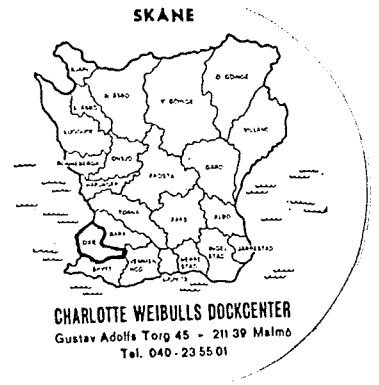
Kluten klippes efter spec. mönster

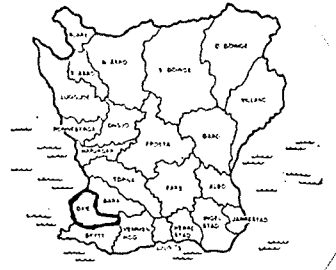
Klut, pannband och knytband fållas med langett.

Broderiet utföres i plattsöm, engelska hål och stjälkstygn med delat molinégarn.

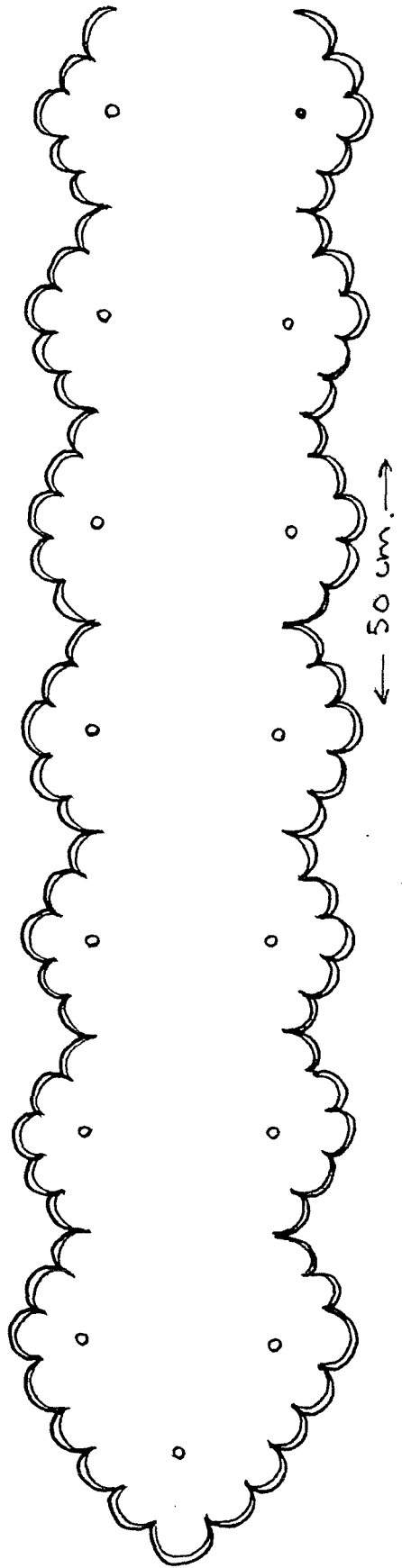
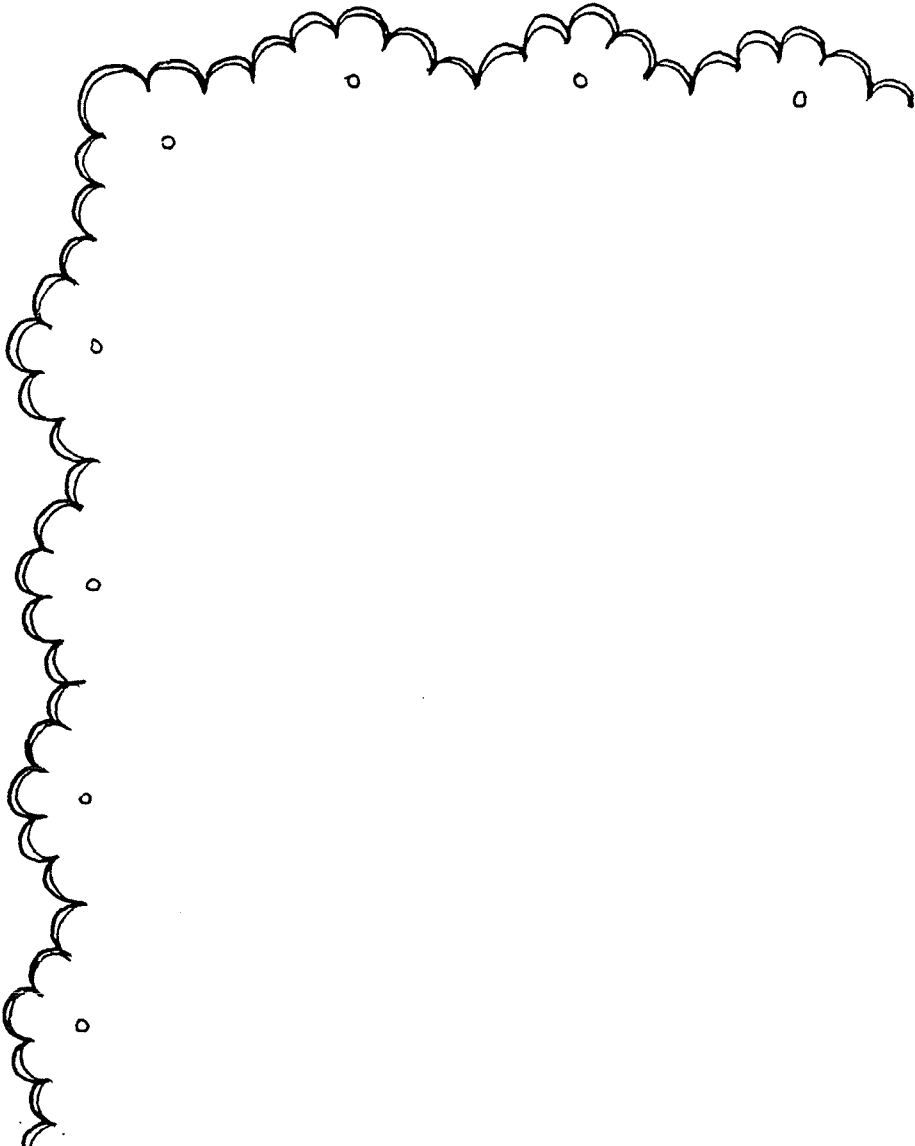
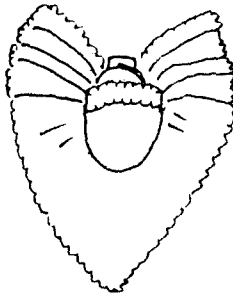
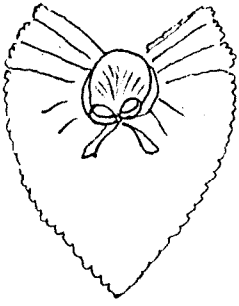
Bör förses med initialer och årtal.

Bindes över spånring.

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-23 55 01

← 50 cm. →

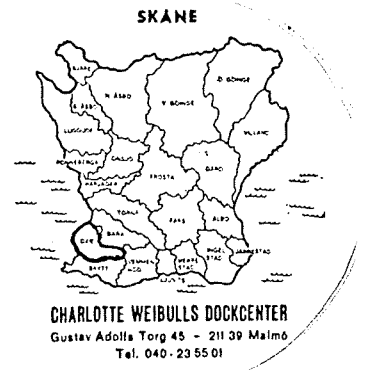
SKÅNE, Oxie härad

Kluten klippes efter specialmönster fällas med langett runt om.
Material (tyll eller) klutlinne.

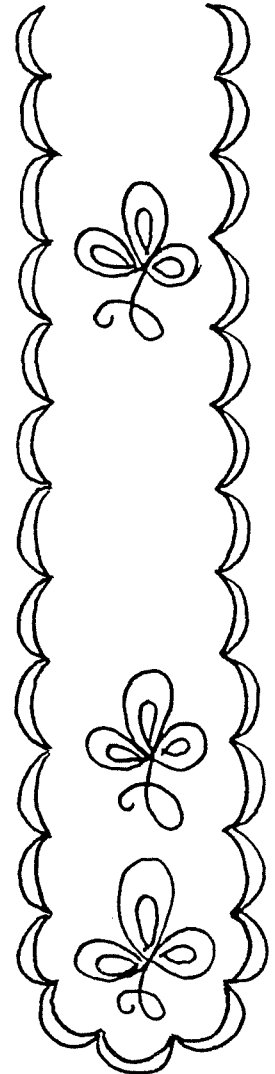
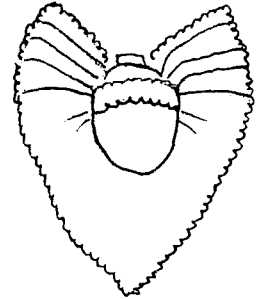
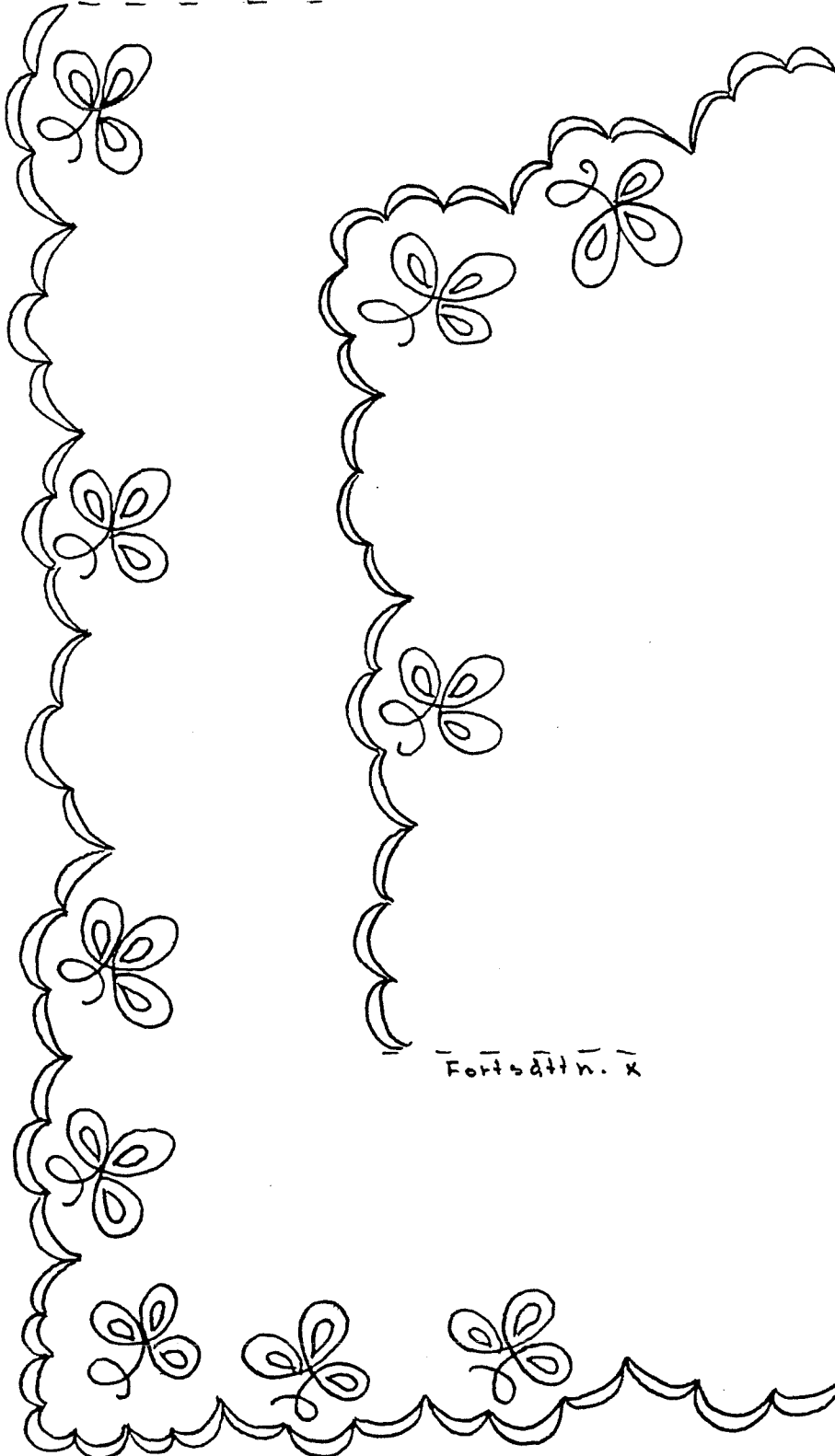
Broderas med DMC nr 20. i små kedjestygn.

Bindes över spånring

Kluten bör förses med monogram o årtal.

x Fortsättn.

SKÅNE Oxie härad

Kluten klippes efter spec mönster, fällas med langett.

Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm och knutar med DMC nr 20.

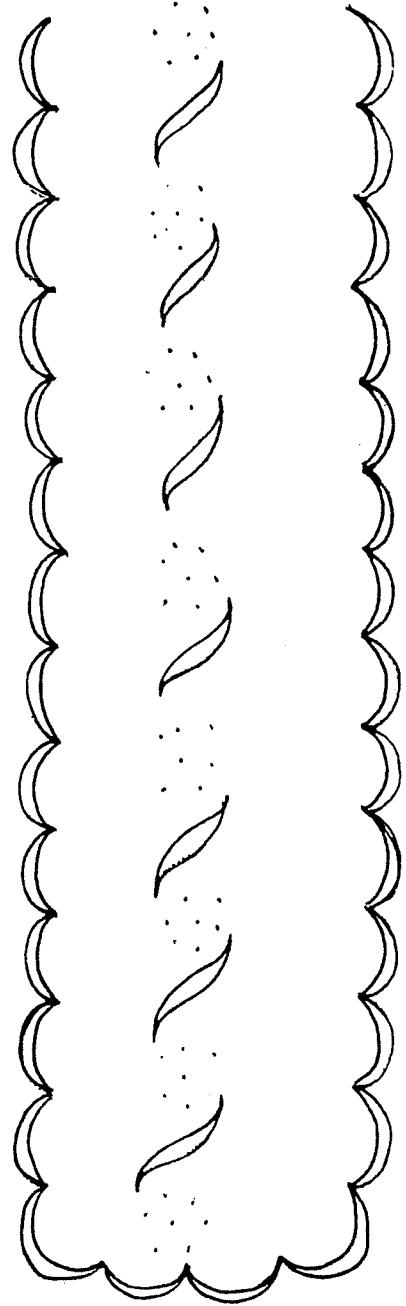
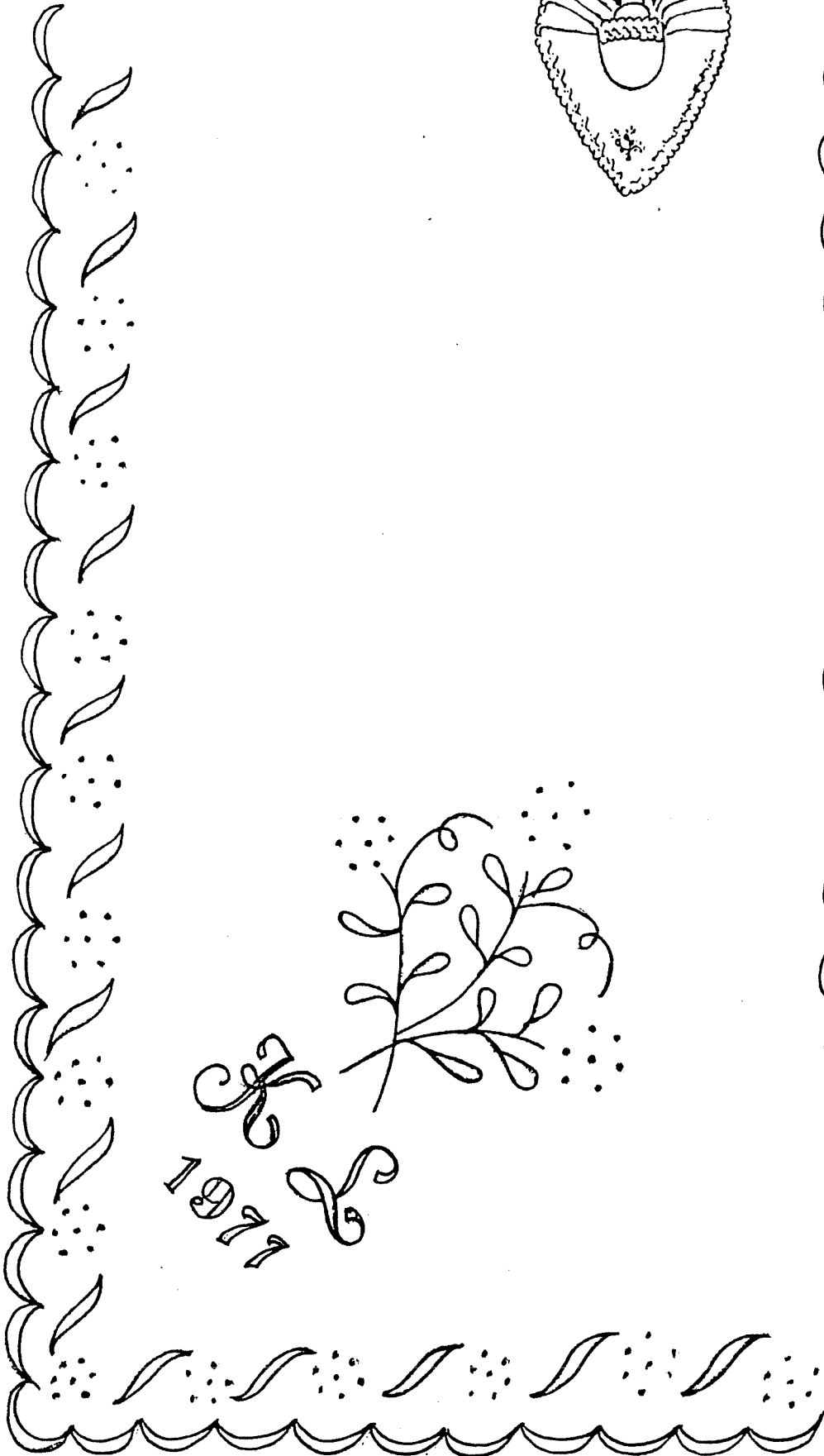
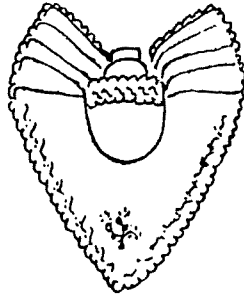
Bör förses med monogram och årtal.

Bindes över spånring.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Torg, 45 • 211 22 Malmö
Tel. 040 332234

KANN UTÖKAS MED EN BLOMMA TILL

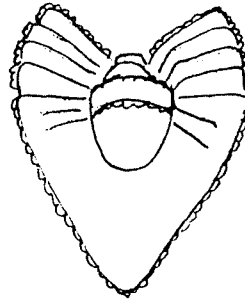
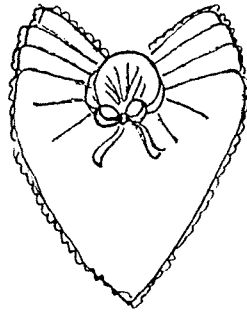
SKÅNE Oxie och Vemmenhögs härad

Kluten klippes efter spec mönster.
smal fäll med spets |

Broderiet utföres i kedjesöm, plattsöm och engelska håll
med DMC nr 20.

Kluten bindes över spånring.

Bör förses med initialer och årtal.

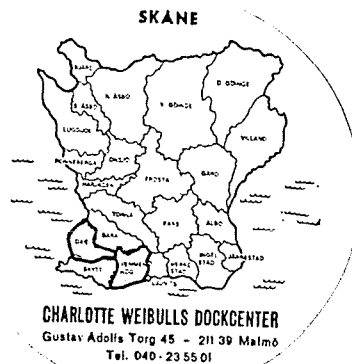

Mitten på
pannband

19

18

Ev. Tyll

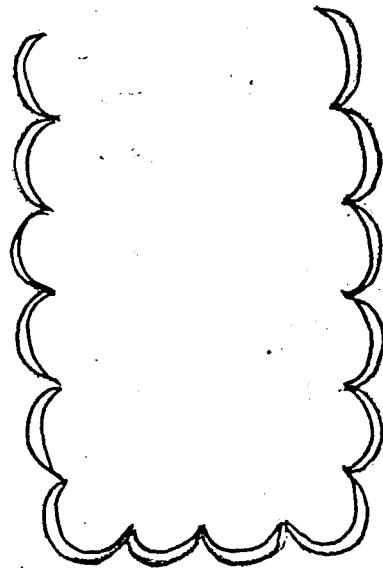
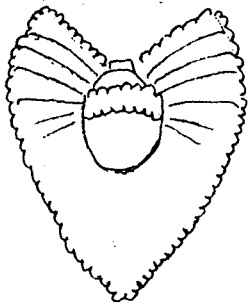
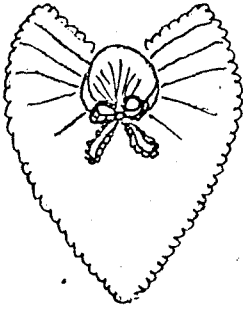
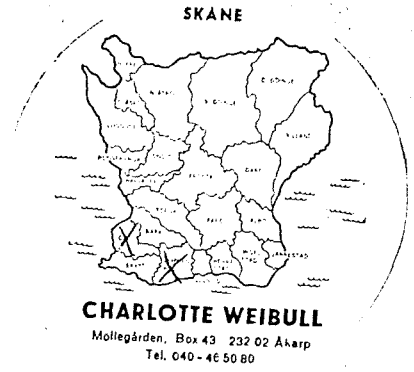

SKÅNE, Vemmenhög o Oxie härad

Fällas med langett
Broderiet utföres i stjälkstygn, platt-
söm, engelska hål och knutar med DMC nr 20.

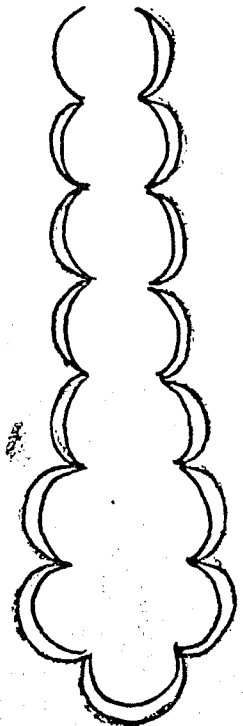
Kluten bindes över spånring

Bör förses med initialer och årtal.

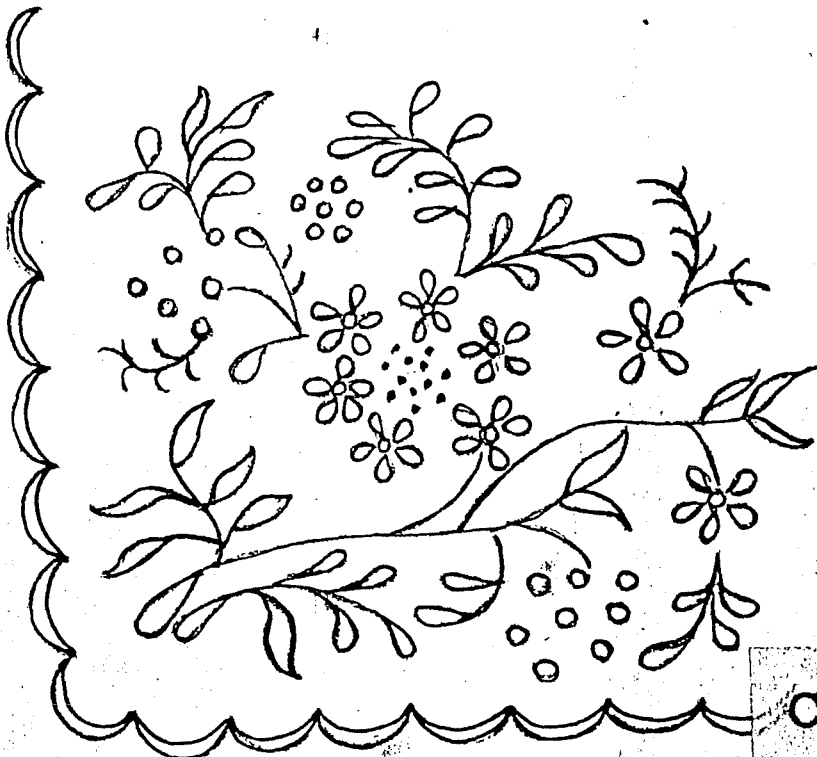

PANNBAND 49 CM.

- 43 MM -

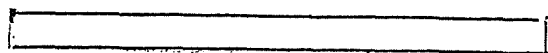
NACKBAND 70 CM. MED ROSETT

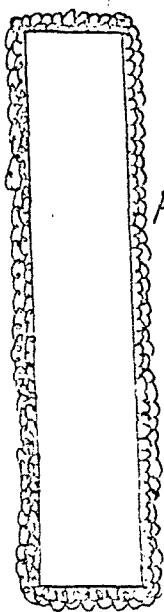
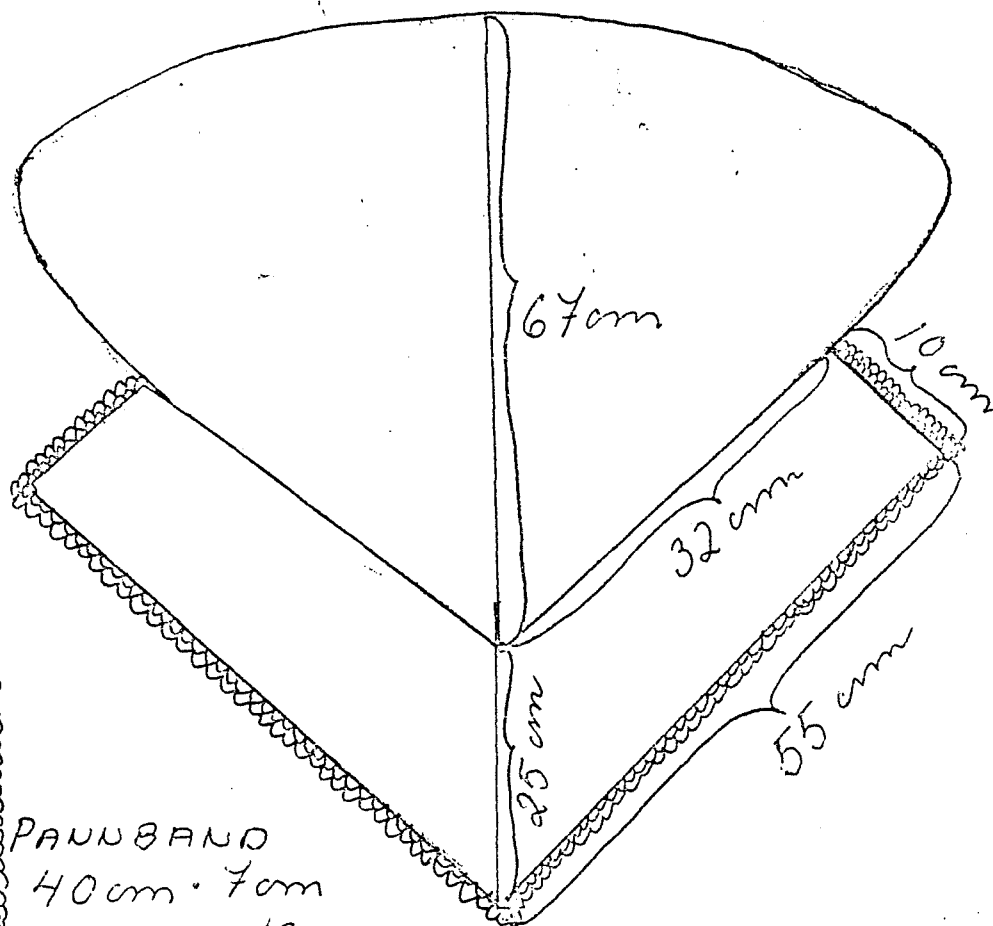
Charlotte Weibulls Dockmuseum

KLUTSNIBB 58 CM I KANTEN

BESKRIVNING PÅ VIT KLUT TILL OXIE SKYTTS OCH VEMMENHÖGS HÄRADER.

KNYT BAND 72 CM · 1,5 CM

PANNBAND
40 cm · 7 cm

KLUTEN TILLYERKAS I MOLL EL. TYLL,
STÄRKES LÄTT OCH UTBRODERAS MED
BLOMSIERRANKOR OCH LANGETT. KLUTEN
MONTERAS ÖVER EN RUND SPÅN ME
C/A 10 CM DIAM. KLUTBAND MONTERA
FRAM TILL OCH RUNT SPÅNET. ISTÄ
LET FÖR LANGETT, KAN KLUTEN OC
SÅ KANTAS MED HANDKNYPPPLAD
SPETS.

SKÅNE, OXIE HÄRAD

Antik klut

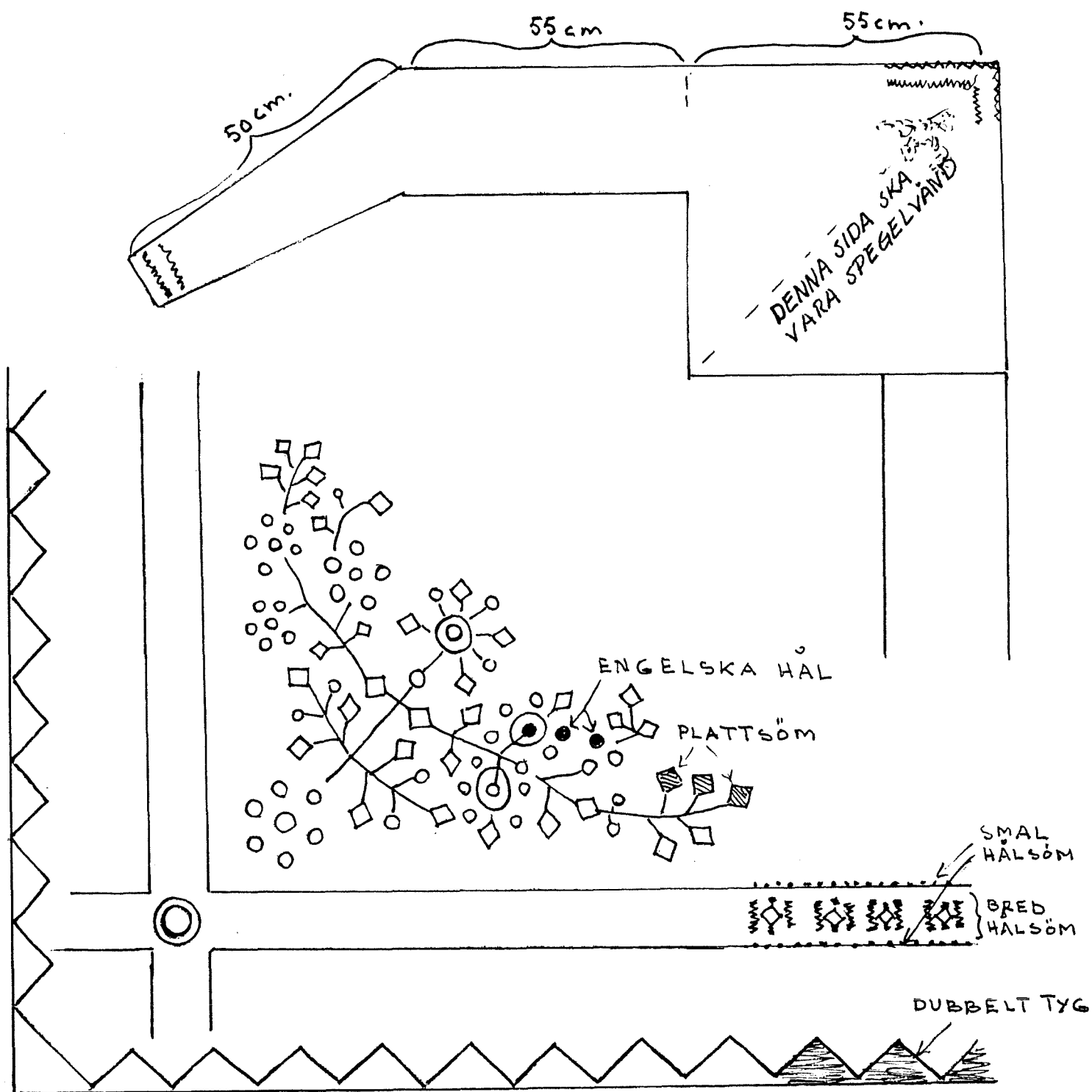
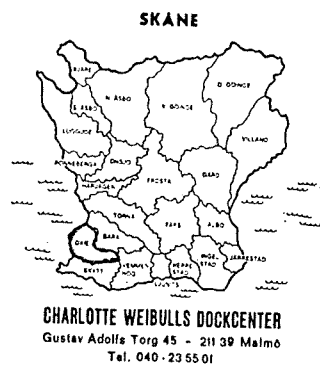
Kluten klipptes efter spec. mönster.

Fållas enligt skiss med dubbel uddkant.

Broderiet utföres i bred och smal hålsöm, plattsöm och engelska hål och stjälsöm med DMC nr. 20.

Bör förses med monogram och årtal.

Bindes över spånring.

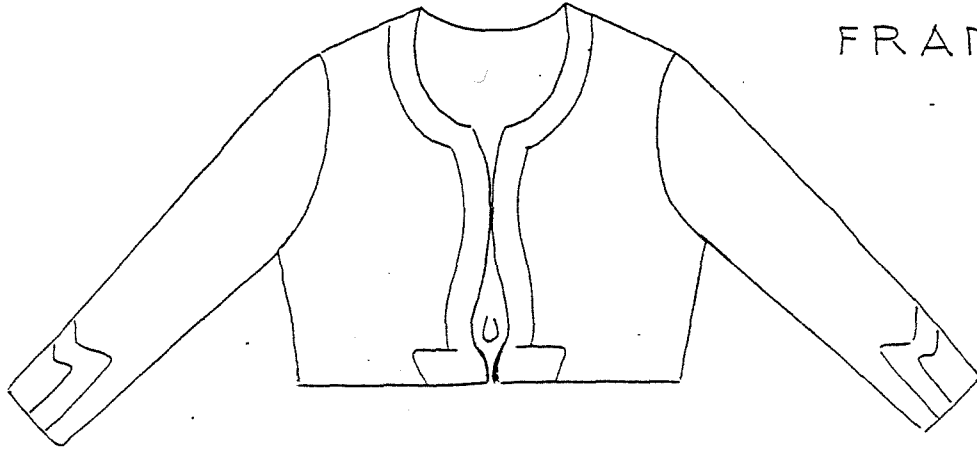
SKALA 1:10

SKÅNE

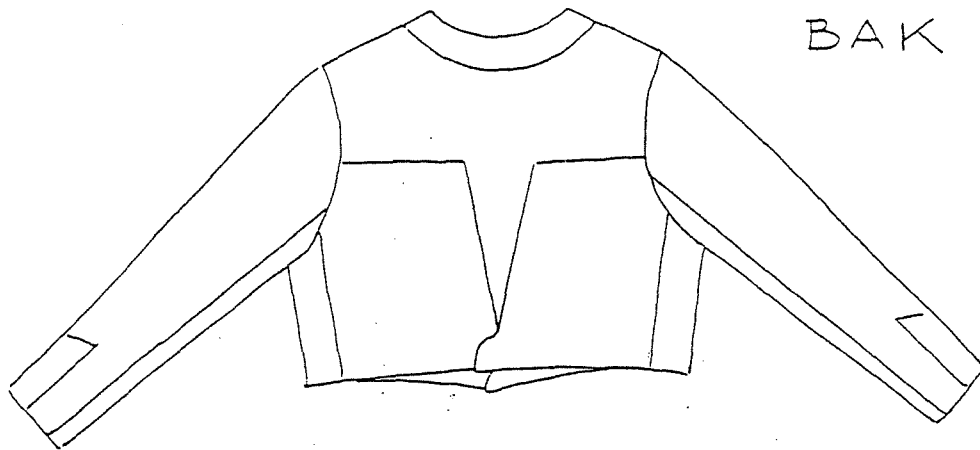
OXIE

Charlotte Weibull

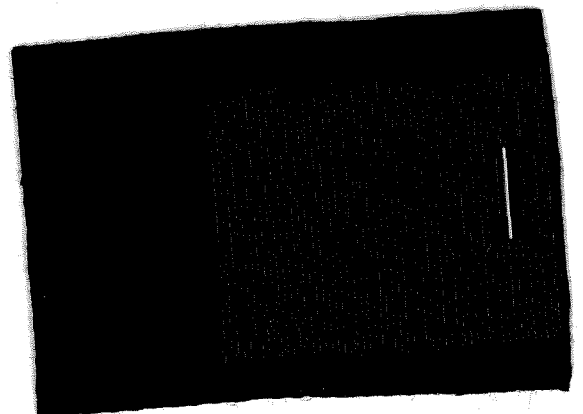
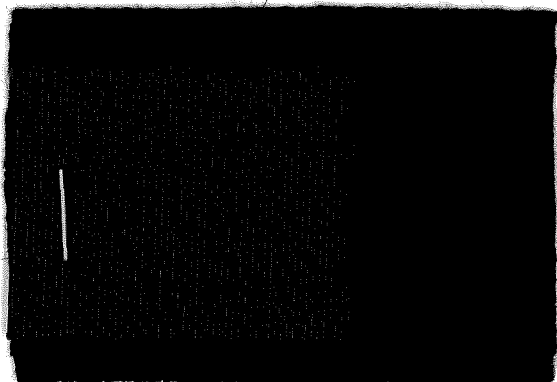
Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-465080

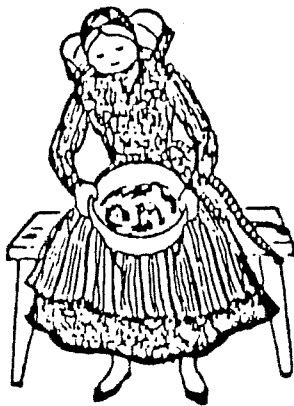

FRAM

BAK

STICKADE TRÖJOR

I sin avhandling "Skånes folkdräkter" beskriver Sigfrid Svensson sticketröjornas färg och utsmyckning på följande sätt:

"Nicolovius har från Skytts beskrivit den varierande användningen av gröna, blå och röda sticketröjor. Tröjor av olika färger kunde alltså förekomma i en och samma garderob. Enligt uppteckningar ha de gröna tröjorna, särskilt i norra Skåne varit de vanligaste under 1700-talet, under det att röda trö-

jor mest förekommit i nordvästra och sydvästra Skåne. Detta synes stämma med den muntliga traditionen, som ej känner röda sticketröjor från mellersta och östra Skåne.

Blå tröjor ha tidigast varit vanliga i södra och särskilt i sydöstra Skåne men förekomma under 1800-talet i bouppteckningar från hela området.

De stickade tröjorna voro ofta slätstickade. Tröjorna äro prydda med siden- eller sammetsband som ibland framtill på bröstet givits en rikare utformning. Denna utsmyckning omnämnes redan av Lönnqvist och Nicolovius, och den senare omtalar, att i Skytts särskilt användes ljusblå sidenband. Båda författarna omtala, att sticketröjan knäpptes med silverspännen, "silfwerhägtor". Dessa ha i allmänhet utgjorts av de hjärtformiga spännen, som också kunde anbringas å tröjorna som en ren dekoration. I bouppteckningarna omtalas förutom "silfwerhägtor" också knappar i sticketröjor. De senare ha varit kulformiga silverknappar av samma slag som fanns i tröjorna av tyg.

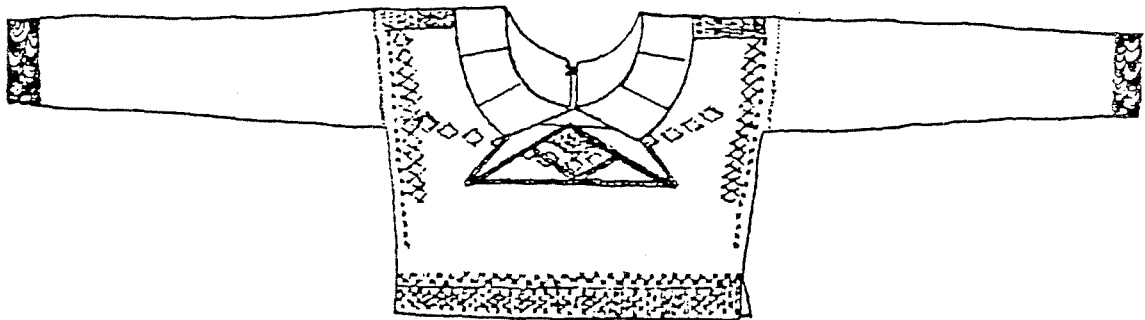
Längst ha de stickade tröjorna, använda som ytterplagg, bibehållit sig i södra Skåne. En meddelare från Barkåkra i Bjäre, född 1841, minnes, att modern hade sticketröja men har ej själv använt sådan. Där emot berättar en gumma från V Karleby i Harjager, som var född 1846, att hon själv använt sticketröja i sin ungdom. En meddelare från Tolånga i Färs, född omkring 1855, uppgiver, att "spyddetröjorna" varit vanliga i hennes hemtrakt, men att de långt senare voro i bruk i det angränsande Torna. Hon säger därför, att sticketröjorna voro "västerlänningadräkt".

Charlotte Weibull

STICKETRÖJA

BILD FRÅN NORDISKA MUSEET

Halsringningen kan minskas.

SKANE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

AXEL

FORTSÄTTER BAKTILL

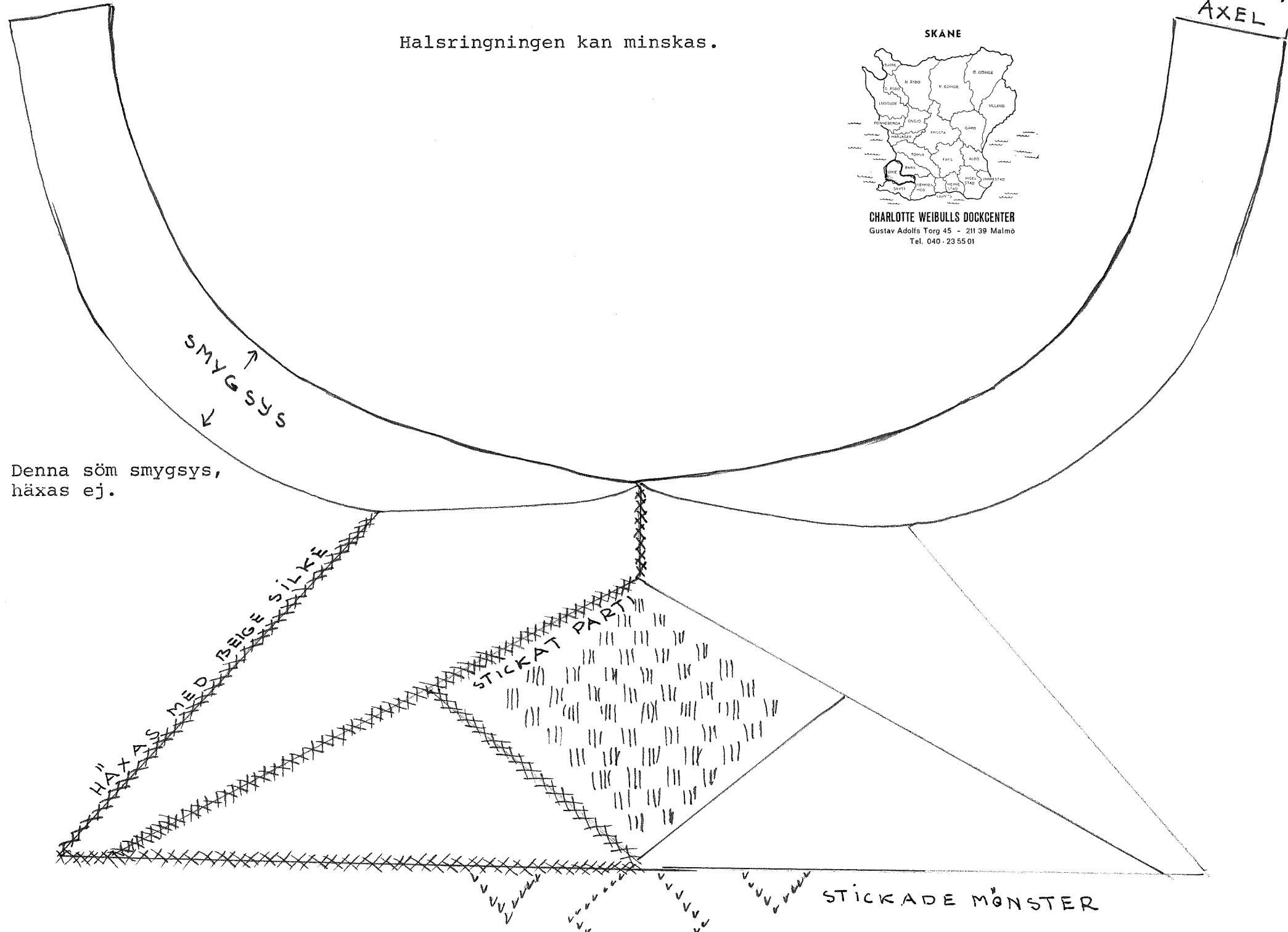
SMYGSYS

Denna söm smygsys,
häxas ej.

HÄXAS MED BEIGE SILKE

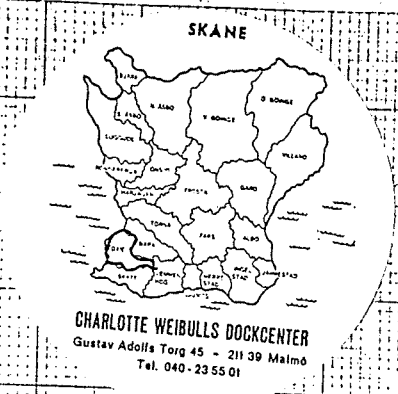
STICKAT PARTI

STICKADE MÖNSTER

Grundmönster till skånsk "stickbroja" för Oxie

Skylt Vemmenhög

40 maskor här på axeln

4 rda varv på rätan

4 rda varv på rättsidan

Charlotte Weibull
Box 43 23067 Åkarp

Risdr till ämnen
slå upp 66 mask
åka till 130 mask

Ruggens sida

slå upp 26

CHARLOTTE WEIBULL

Vinterdräkt

ARBETSBESKRIVNING TILL SCHAL (HJÄRTEVÄRMARE)

Till "hjärtevärmaren" användes färger ton i ton med förklädet.

Garnåtgång: 220 gr svart eller mörkgrönt
80 gr rött, blått eller grönt
50 gr vitt

Till enbart botten åtgår ca 160 gr av detta garn. Mörka färger användes för vinterbruk och ljusa för sommarbruk. Kalla sommarkvällar användes schalen utanpå skördesärken.

Virknål 4 1/2 till Jakobdals Fregatt.
Virkas i bakre maskbågen, dubbelt garn.

Förkortningar

Luftmaska = lm, fast maska = fm, snygmaska = sm,
halvstolpe = hst, stolpe = st.

Lägg upp 25 lm.

- Varv 1 Virka 4 sm, 1 fm, 1 hst, 6 st, 1 lm, 1 st i samma maska, 8 st, 1 hst, 3 fm, virka 5 lm och vänd.
- Varv 2 Hoppa över 1 lm, 1 fm, 1 hst, 15 st, i nästa lm virkas 2 st, 1 lm, 2 st, fortsätt sedan med 10 st, 1 hst, 1 fm, 10 lm och vänd. Öka sedan i takt med pappersnönstret i kanterna och lika i udden, tillsammans 14 varv ca 110 st på varje sida, börja och sluta varje varv med några fm och 1 hst. Tag av garnet.
- Varv 15 Virkas i bottenfärgen på rätsidan som alla följande varv. 1 fm, hoppa över 2 st, virka 2 st, 1 lm, 2 st i nästa st, hoppa över 2 st, virka 1 fm, hoppa över 2 st och fortsätt varvet ut. På mitten ökas som vanligt, 21 uddar på varje sida jämnt fördelade + 1 i udden.
- Varv 16 Ljusgrönt, börja med 3 lm, 3 st över fm, 2 st, 1 lm, 2 st i lm mellan st, 4 nertag med virknålen över förra varvet mellan st i nästa varv dras ihop till 1 hst, fortsätt så varvet ut, utom i udden där det virkas 1 st, 1 lm, 3 st, 1 lm, 1 st.
- Varv 17 Skarpare grönt, 3 lm, 3 st i första stolpen, 4 nertag i stolparna på föregående varv, dras ihop till 1 hst, 2 st, 1 lm, 2 st i lm mellan stolparna på föregående varv, 4 nertag 1 efter st i föregående varv, en mellan st i nästa varv, en i förra varvet innan st, en i nästa varv mellan st, dras ihop till 1 hst, fortsättes varvet ut, i udden virkas 2 st, 1 lm, 2 st i luften, 2 st, 1 lm, 2 st i nästa luftm.
- Varv 18 Något mörkare grön, 3 lm, 3 st i första st, 2 st, 1 lm, 2 st i 3:e st, sen fortsättes som på förra varvet utom i udden. Dör göres 2 st, 1 lm, 2 st i lm, 4 nertag som dras ihop till 1 hst, 2 st, 1 lm, 2 st i nästa luftm.
- Varv 19 Blågrönt, mörkt, 3 lm, 3 st i första st, 4 nertag i föregående st, tas ihop till 1 hst, fortsättes som förut, i udden virkas 1 st, 1 lm, 1 st, 1 lm, 1 st, 1 lm, 1 st, 4 nertag som dras ihop till 1 hst, upprepa 4 st med lm emellan.
- Varv 20 Blågrönt, mörkt. Börja som på förra varvet, i udden virkas 2 st, 1 lm, 2 st i första lm, 2 st, 1 lm, 2 st i 3:e lm. 4 nertag tas ihop till 1 hst, 2 st, 1 lm, 2 st, 2 st, 1 lm, 2 st i föregående lm.
- Varv 21 Blågrönt, mörkt. Börja som förut, i udden virkas 2 st, 1 lm, 2 st 4 nertag, 2 st, 1 lm, 2 st, 4 nertag, 2 st, 1 lm, 2 st, 4 nertag, 2 st, 1 lm, 2 st.
- Varv 22 Svart. Börja som förut, men i alla uddarna virkas 5 st. Virka ett varv fasta maskor i innerkanten, så fast att det håller in lite, fortsätt ut i banden med lm, till önskad längd och avsluta med en tofs i bottenfärger. Här är banden 70 cm.

Charlotte Weibull

VINTERDRÄKT - SKÅNE

För att skydda sig mot kylan under vintern hade kvinnorna ända upp till sju kjolar på sig. Den ena utanpå den andra. Den innersta kjolen var längst, den därtill näst längst osv. Alla kjolarna skulle synas. Ju fler - desto rikare. Den yttersta kjolen slogs upp över huvudet till skydd mot blåst och regn innan schalarna blev på modet. En kjol av lammskinn hörde också till vinterutstyrelsen. Den kallades "pälsten" och bars med den ulliga sidan inåt. Man räknade med, att pälsen skulle hålla livet ut

Livstycket i vardagsdräkten var av vadmal i samma färg som kjolen, oftast mörkblå.

Under livstycket bars "spiddetröjan", som var stickad av hemspunnet garn och hade vackra mönster på axelpartiet och längs underkanten.

Tröjorna var svarta och mörkblå under den allra kallaste årstiden. Gröna på våren och sommaren och röda till högtidsbruk. "Gåbortströjorna" pryddes dessutom med mönstrade sammetsbårder, svarta eller kulörta, samt blommiga silkesband i en mängd olika färger. Om en sticketröja skulle vara riktigt fin, skulle det finnas fyra granna bårder på vardera ärm.

Sprundet framtill sammanhölls med hjärtformiga eller runda silverspännen. De hjärtformiga spännena ansågs inte så fina som de runda, som oftast hade en överbyggnad av vacker silverarbete och därför kallades "opphöjningaspänne". Den rika bondhustrun hade också ärmklockor (albueknappar). Runda silverkolor, stora som kycklingägg och som var fastsydda på tröjans underarm. Ju större ärmklocka - desto rikare.

Det hörde alltid förkläde till dräkten, både i helg och söcken. Förklädeslös fick ingen gå. En välbeställd husmor hade minst 20 förkläden i sin klädkista. De vävdes i ylle; linne eller bomull i en mängd olika mönster och färger. Vardagsförklädena var oftast blå och svartrandiga utan mönster. Gillesförklädena gjordes i färggranna mönster med rött, grönt, blått, lila och svart som inslag. "Banden" gick två gånger runt midjan och knöts med en stor rosett framtill.

Svarta hemstickade ullstrumpor och träskor för vardagsbruk och "lärskor" för gåbortsbruk hörde till.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkerp - Sweden - tel 040-465080

SCHALAR

VINTERDRÄKT, SKÅNE

Schalar, som ytterplagg, kom inte i bruk här nere i Skåne förrän på 1850-talet.

Hemvävda schalar fanns i alla kulörer avstämnda till färgerna i förklädena.

Särskilt omtyckta var enfärgade schalar med kulörta bårder.

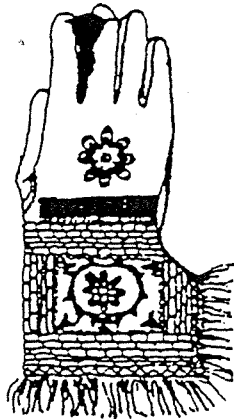
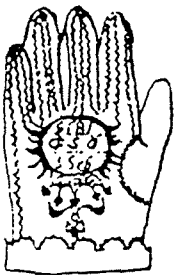
Schallischalar med rosenmönster köptes på marknaderna och blev moderna på 1860-talet.

Sidenschalar kunde vara kulörta eller enfärgade, kantade med frans och användes som fästmansgåva.

I våra samlingar finns en persisk schal med svart spegel och brokig bård som använts i Skytts härad för kyrkobruk.

Charlotte Weibulls Dockmuseum

VANTAR

Stickade vantar, både påsvantar och fingervantar förekom i både svart, vitt, grått och brunt för vardagsbruk.

Även mönsterstickning med olika färger var vanligt. Stjärnmönstret var särskilt omtyckt.

Brudvantarna kunde vara riktiga konstverk.

Mest berömda är de vita fingervantarna, som förekom i både ylle och bomull, och som pryddes med hålsöms- och flätstickning.

Brudvantarna kunde också vara sydda av skinn eller tyg och utsydda med silkebroderier; namn och årtal för respektive brud och brudgum.

Charlotte Weibull

SCHALAR

VINTERDRÄKT, SKÅNE

Schalar, som ytterplagg, kom inte i bruk här nere i Skåne förrän på 1850-talet.

Hemvävda schalar fanns i alla kulörer avstämda till färgerna i förklädena.

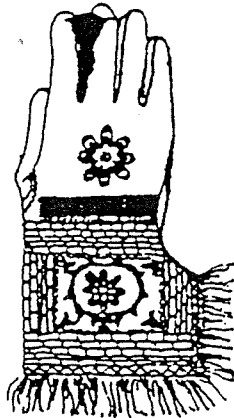
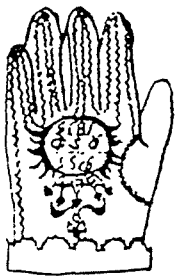
Särskilt omtyckta var enfärgade schalar med kulörta bårder.

Schalli-schalar med rosenmönster köptes på marknaderna och blev moderna på 1860-talet.

Sidenschalar kunde vara kulörta eller enfärgade, kantade med frans och användes som fästmansgåva.

I våra samlingar finns en persisk schal med svart spegel och brokig bård som använts i Skytts härad för kyrkobruk.

Charlotte Weibulls Dockmuseum

VANTAR

Stickade vantar, både påsvantar och fingervantar förekom i både svart, vitt, grått och brunt för vardagsbruk.

Även mönsterstickning med olika färger var vanligt. Stjärnmönstret var särskilt omtyckt.

Brudvantarna kunde vara riktiga konstverk.

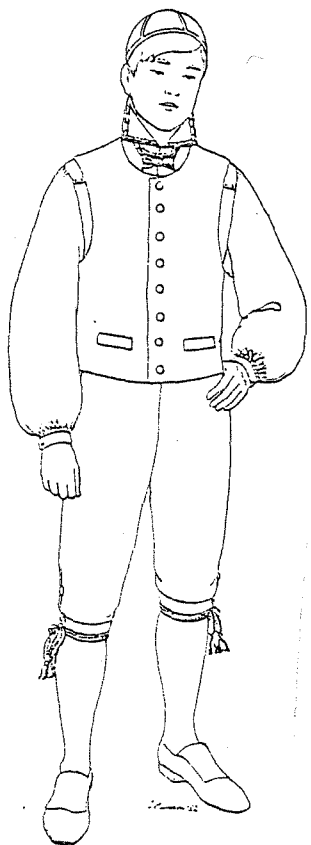
Mest berömda är de vita fingervantarna, som förekom i både ylle och bomull, och som pryddes med hålsöms- och flätstickning.

Brudvantarna kunde också vara sydda av skinn eller tyg och utsydda med silkebroderier; namn och årtal för respektive brud och brudgum.

Charlotte Weibull

OXIE

MANNENS VARDAGSDRÄKT

Linné skriver redan 1749 "kläderna som bönderna bruka, äro merendels 3 tröjor av vilka kanter på den inre städse lyser under den yttres".

Var vintern kall bars 4 tröjor "en krypi", "en fari", en "slomeridom", "en udanom".

När det blev sol och värme och tid för höbärgning och skörd, tog man av sig alla de varma tröjorna och bar i stället en väst av randigt bolsterverstygt med knappar av ben eller horn.

Skjortan syddes av skättefallsväv och pryddes med bomärke, initialer, "noppor", "krågor" och "taggamönster" (skättefall = avfall vid linskäktning). Den var grov och svår att bära för den som hade ömtålig hud.

Ett par omgångar sämskade skinnbyxor hörde till. Det skulle vara riktig sommarvärme om man gick i vita linnebyxor.

"Hossorna" var av vitt ullgarn och förfotades mer än en gång för vardagsbruk. "Hossebånnen" gjordes i granna röda eller gredelina färger. "Piorna" sad vid kackelonen och gjorde hossor och hossebånn åt drängarna".

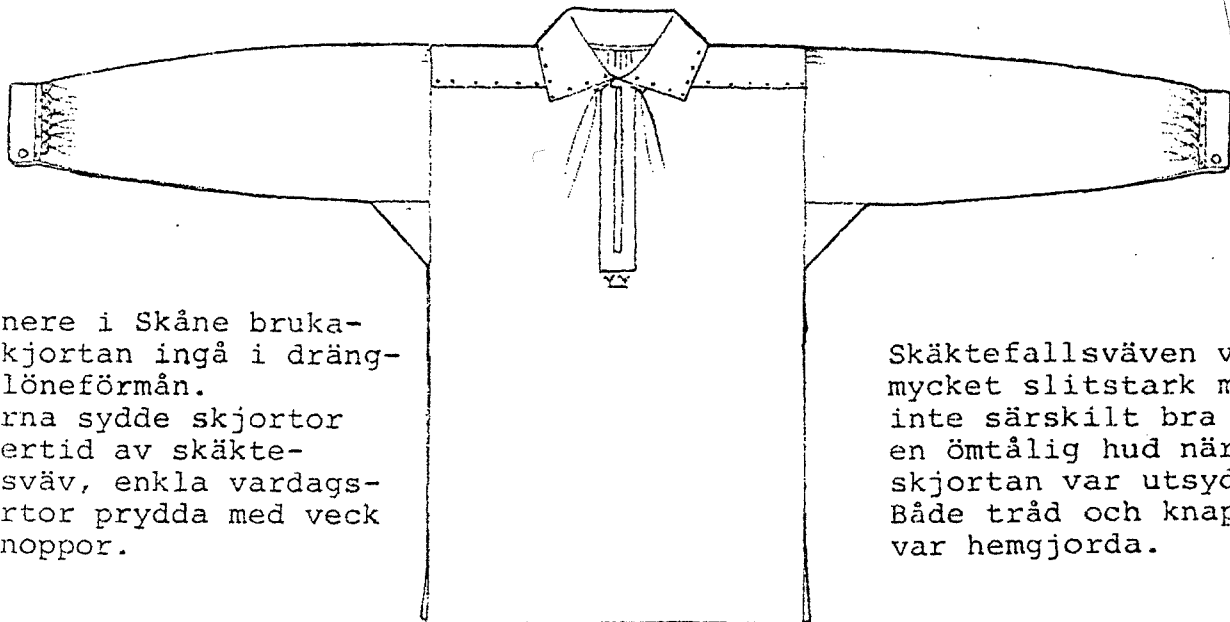
På huvudet sattes den blå "pickelhuvan" eller en stickad mössa av rött eller vitt ullgarn. "Huggarna" hade blå skärmmössor.

När skörden var bärgad, var det tid med skördegille och då kom den riktigt granna bolsterverstvåsten på och så dansades det hela natten lång, polska, vals och svingedans.

Charlotte Weibull

Box 43 - 222 07 Åkers - Sweden - tel 040 - 46 50 80

VARDAGSSKJORTAN

Här nere i Skåne brukade skjortan ingå i drängens löneförmån.

Pigorna sydde skjortor vintertid av skäftefallsväv, enkla vardags-skjortor prydda med veck och noppor.

Skäftefallsväven var mycket slitstark men inte särskilt bra för en ömtålig hud när skjortan var utsydd. Både tråd och knappar var hemgjorda.

Redan på 1600-talet kom linneskjortan i bruk hos de skånska bönderna.

En välförsedd bonde kunde ha 4-5 skjortor i klädkistan. Vardagsskjortan syddes av skäftefallsväv och pryddes med bomärke, initialer, "noppor", "krågor" och "taggamönster". (Skäftefall = avfall vid linskäktning). Den var grov och svår att bära för den som hade ömtålig hud.

Högtidsskjortan var av finare linne och prydd med broderier och spetsar. Den s.k. "brogemansskjortan", som brudgummen fick i fästegåva av bruden var ett riktigt konstverk. Framsidan var av genombruten plattsöm, snärjesöm och hela "udskår" med så många hjärtmotiv som möjligt. Broderiet omramades av myrgång och ljusgull. Kragen hade dubbla rader av bred stopphålsöm och var liksom ärmlinningarna kantad med knypplad spets.

I sina antika dräktsamlingar har Charlotte Weibull flera rikt utbroderade "brogemansskjortor", däribland sin egen morfars från Lars Åkesgården i Hannas.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-465080

TILLKLIPPNING OCH SÖMNAD
AV MANSSKJORTA

<u>Storlek</u>	<u>Bål</u>	<u>Ärm</u>	<u>Axelstycke</u>	<u>Linning</u>	<u>Krage</u>	<u>Sprund</u>	<u>Kil</u>
48	65x160	58x60	20x26	10x24	42x22	23	11x11
50	67x160	62x60	20x27	10x25	43x22	23	11x11
52	70x160	65x60	20x28	10x26	44x22	23	11x11

Tyg: Bomull eller linne.

Tygåtgång: 1,75 m på 140 cm bredd.

Sömnadssätt: Vändsöm.

Tillvägagångssätt: Tyget klippes efter angivna mått för respektive storlek. Sy därefter in ena sidan utav kilen mot ärmens övre sidsöm. Sy ihop ärmen. Tag axelstyckena och lägg dem emot respektive axelparti på själva skjortan och sy fast dem. Vecka in 5 veck som är 1 cm brett/veck (samtliga veck mäter ca 5 cm färdiga). Sy därefter i ärmen samt sidosömmarna. Lämna dock ca 5-7 cm öppet i respektive sida såsom sprund.

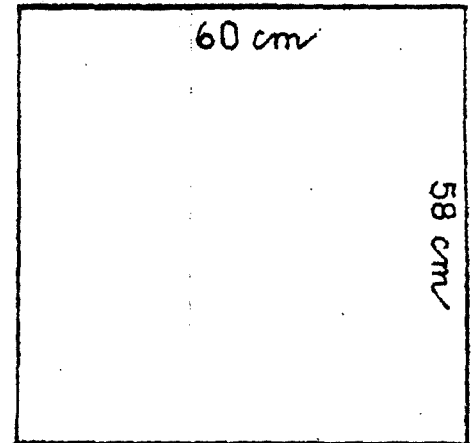
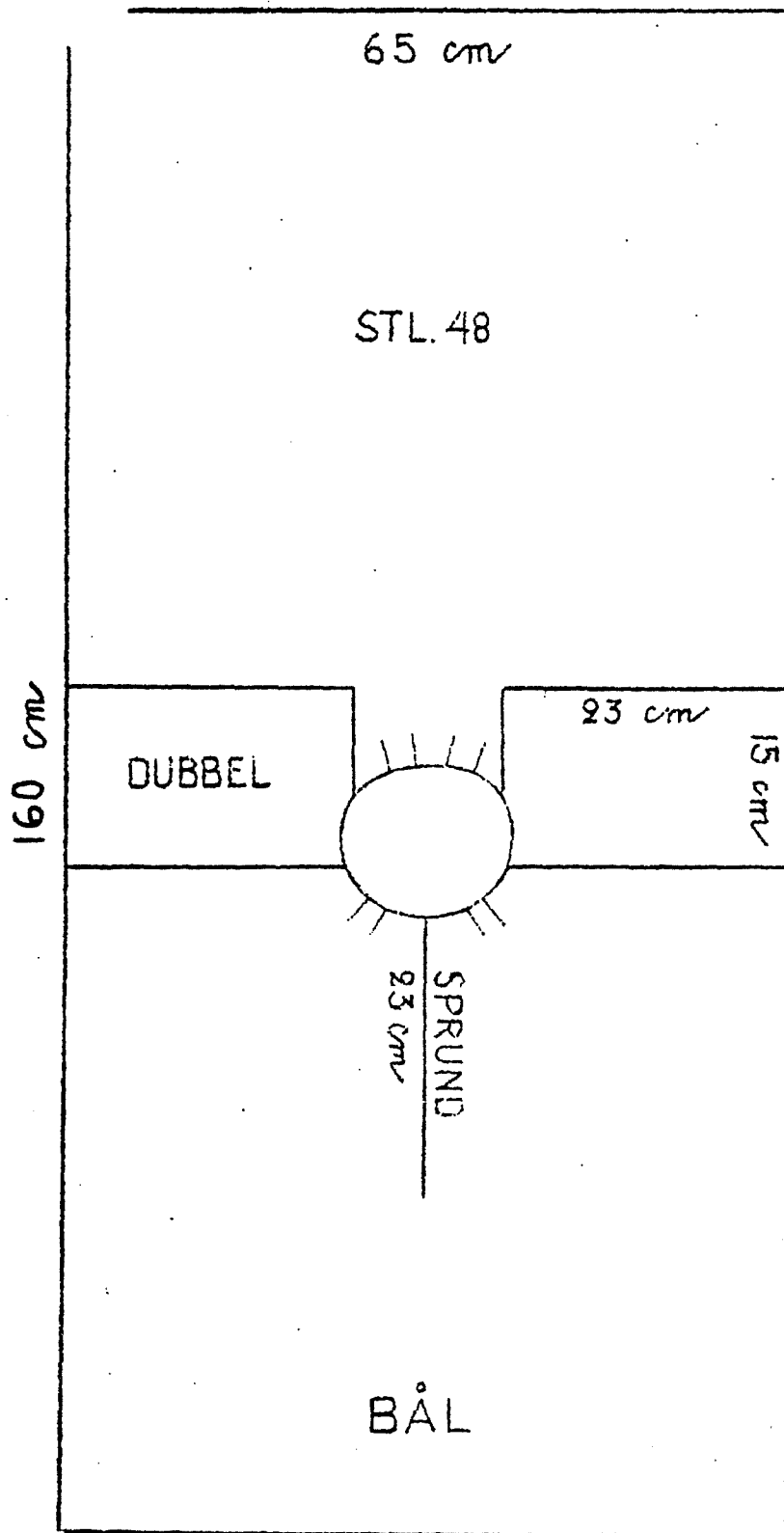
Manschetterna sys fast mot smockåtsnörpt ärm (2 rader utav smock). Sprundet sys med avlång infodring. 2 st. smockåtsnörpningar sys på respektive sida utav sprundet uppe vid halsen, 7 cm smock täcker bakpartiet mellan de båda axelstyckena, så att kragen passar in och sys fast. Fälla därefter skjortan.

Kragen är utsydd med hålsöm eller broderi. Ärmlinningen är prydd på samma sätt.

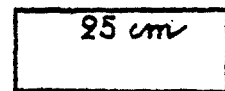
Bomärke: Sys oftast med korsstyggn och sitter rakt under sprundet. Bomärket omfattar årtal och i vissa fall även monogram.

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Åkarp · Sweden · tel 040-46 50 80

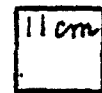

ÄRM

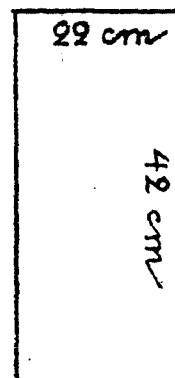
10 cm

MANSCHETT

11 cm

ÄRMKIL

KRAGE

BASMÖNSTER FÖR SKJORTA

(Skånsk Folkdräkt)

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Åkarp · Sweden · tel 040 · 46 50 80

SÖMNADSBESKRIVNING - MANSSKJORTA

Kragen

Sy ihop kragens kortsidor. Pressa isär sömmarna och vänd. Sy två rader raksöm längs kortsidorna och den vikta långsidan. Sy den första sömmen ett par mm från ytterkanten och den andra 7-8 mm innanför den första.

Sy på kragståndet. Lägg kragen mellan tyget, som skall gå $2\frac{1}{2}$ cm utanför kragens kortsidor. Sy ihop kragståndets kortsidor och sy fast kragen. Vänd och pressa ut hörnen. Markera små punkter med ca $2\frac{1}{2}$ cm mellanrum mellan de båda sömmarna i kragens ytterkant. Börja i hörnen.

Bålen

Sy en smal fäll nertill och fälla samtidigt ett 10 cm långt sprund på var långsida på både fram- och bakstycke. Lägg infodringen på bålens rätsida och sy längs sprundet framtill. Pressa sömmen och vik in sömsmån på infodringen och sy fast den på avigan. (Brodera nu ev. bomärke under sprundet).

Vik in sömsmån på de båda oken och sy fast dem med två rader raksöm som på kragen. Markera små punkter mellan sömmarna. Lägg små efterveck mitt bak mellan oken, och två små veck på vardera sidan om sprundet. Prova kragen och reglera vidden med vecken. Sy vecken med smock. Sy fast överkragen mot bålens avigsida. Vik in sömsmån på underkragen och sy på den från rätan. Sy ett knapphål på vänster sida på kragståndet.

Ärmar

Sy ihop manschetternas kortsidor, vänd. Gör ett 10 cm långt sprund i ärmens nederkant genom att sy en smal fäll på vardera långsidan. Lägg kil och ärm aviga mot aviga och sy ihop från ärmens övre kant ned till kilens kant. Sy inte ända ned, utan lämna $\frac{1}{2}$ cm. Nåla fast kilen på ärmens andra sida. Sy ihop ärmen från sprundet upp till föregående söm. Fäst tråden. Sy ihop kil och ärm upp till ärmens övre kant. Klipp sömsmånen så att 3 mm återstår.

Vänd ärmen. Sy vändsöm från avigsidan på samma sätt som föregående. Vänd ärmen igen och markera mitten upptill. Gör en markering 8 cm på var sida om mitten. Lägg tre små efterveck på var sida om mittmarkeringen och inom de markerade 8 cm. Fäst vecken med en söm tvärs över ca $\frac{1}{2}$ cm från kanten. Lägg 15 små efterveck längs nederkanten. Prova så att vidden passar till manschetten. Sy manschettens undersida mot ärmens avigsida. Vik in sömsmån på manschetten och sy på den från ratsidan med två sömmar som på krage och ok. Markera små punkter mellan sömmarna. Sy ett knapphål i manschettens ena sida. Sy andra ärmen lika, men lägg eftervecklen åt motsatt håll och sy knapphålet i motsatt sida. Sy smock över vecken, sy i knappar i manschetter och krage. Brodera de små punkterna på ok, krage och manscetter.

Mät ut mitten på vardera axeln och markera den. Markera ärmens mitt upptill (mellan de båda veckgrupperna). Lägg nu bål och ärm aviga mot aviga så att mittmarkeringarna kommer mitt emot varandra. Se till att höger och vänster ärm kommer på respektive sida av bålen. Nåla fast ärmen på båda sidor om mitten fram till kilens spets. Börja sy $\frac{1}{2}$ cm in på kilen och avsluta sömmen $\frac{1}{2}$ cm före kilens kant. Nåla ihop sidsömmen. Sy från sprundet upp till föregående söm. Klipp sömsmånen. Vänd plagget och sy vändsöm på samma sätt som föregående. Sy i andra ärmen på samma sätt.

Charlotte Weibull

Sömnadssätt: Vändsöm.

Tillvägagångssätt: Tyget klippes efter angivna mått för respektive storlek. Sy därefter in ena sidan utav kilen mot ärmens övre sidsöm. Sy ihop ärmen. Tag axelstyckena och lägg dem emot respektive axelparti på själva skjortan och sy fast dem. Vecka in 5 veck som är 1 cm brett/veck (samtliga veck mäter ca 5 cm färdiga). Sy därefter i ärmen samt sidosömmarna. Lämna dock ca 5-7 cm öppet i respektive sida såsom sprund.

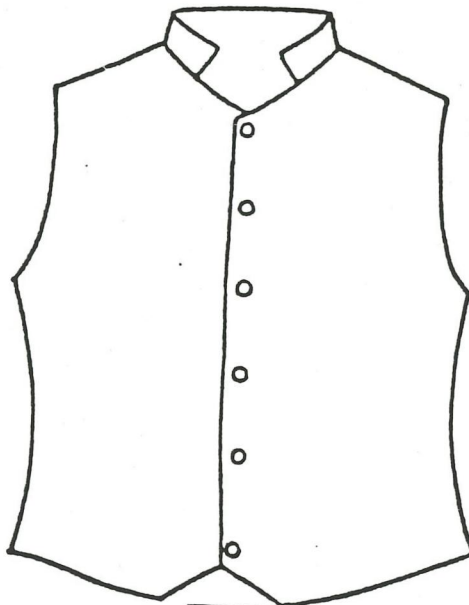
Manschetterna sys fast mot smockåtsnörpt ärm(2 rader utav smock). Sprundet sys med avlång infodring. 2 st. smockåtsnörpningar sys på respektive sida utav sprundet uppe vid halsen, 7 cm smock täcker bakpartiet mellan de båda axelstyckena, så att kragen passar in och sys fast. Fålla därefter skjortan.

Kragen är utsydd med hålsöm eller broderi. Ärmlinningen är prydd på samma sätt.

Bomärke: Sys oftast med korsstyggn och sitter rakt under sprundet. Bomärket omfattar årtal och i vissa fall även monogram.

Charlotte Weibull

Bcx 43 · 232 02 Ålarp · Sweden · tel 040-46 50 80

OXIE

SÖMNADSBESKRIVNING PÅ VÄST

Dampa av ylletyget. Pressa fodertyget.

Pressa mellanläggen mot underkragen, fickplattorna och framstyckenas kanter.

Vik fickstolparna på längden och sy ihop kortsidorna. Vänd och pressa.

Markera för ficköppningen. Nåla fast ena fickpåsdelen mot markeringens övre kant. Träckla fast fickstolparna mot nedre kantmarkeringen. Lägg den andra fickpåsdelen kant i kant med fickstolpen och sy runt fickmarkeringen. Klipp upp markeringen och sick-sacka runt om. Stoppa in fickpåsdelarna åt avigan. Pressa fickstolpen uppåt. Sticka fast kortsidorna mot västen. Sy ihop fickpåsen.

Sy axel- och sidsömmar. Pressa isär.

Vik underläggen mot rätan och sy längs halstringningen till markeringen. Vänd och pressa underläggen mot avigan.

Sy ihop kragen. Vänd och pressa. Sy fast kragen mot halstringningen.

Sy en ficka av fodertyget och sy fast den på vänstra foder framstycket.

Sy fodrets axel- och sidsömmar. Pressa isär.

Sy ihop väst och foder i armhålen. Pressa isär sömmarna och vänd. Gör en smal stickning runt om armhålen.

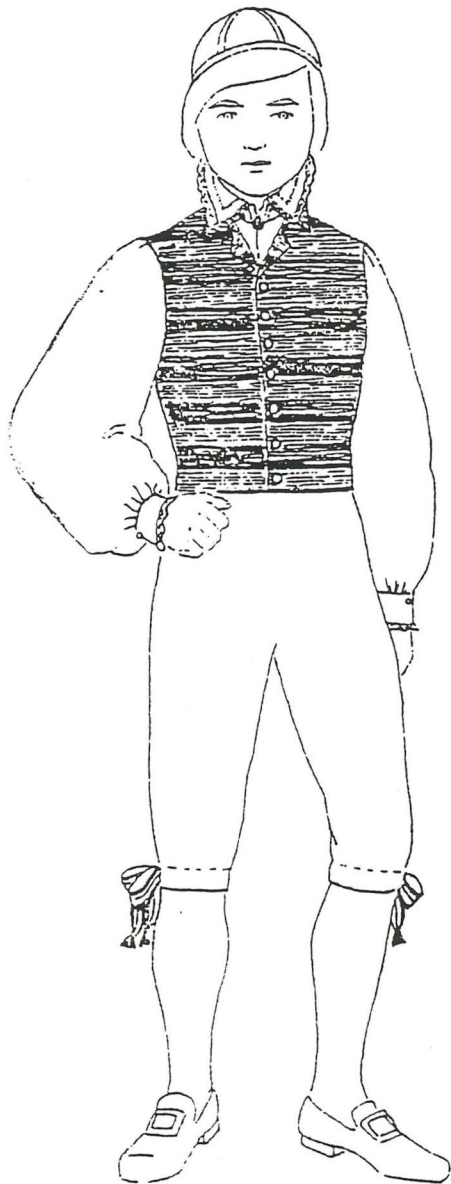
Sticka fast fodret mot underläggen fram och stoffera det fast mot kragen i halstringningen.

Vik in fällen både på väst och foder. Vik underläggen mot rätan och sy längs fällinjen. Vänd och pressa hela fällen. Stoffera fast fodret. Sy knapphål. Sy i knappar. Avpressa.

Charlotte Weibull

ca 43 - 232 02 Ålarp - Sweden - tel 040 - 46 50 80

SKANE

MANSDRÄKT

VÄST, randig med bomull i varpen och inslag av bomull i olika färger. Se särskild bilaga.

BYXOR, av gult mollskinn med bred lucka samt knäsprund. Knäppes med gula metallknappar. Även långa vita linnebyxor förekommer. (Sommardräkten).

KNÄBAND, mönstervävda i flera olika färger.

SKJORTA, av bomull eller linne med krage utsydd med hålsöm eller broderi, ärmlinningen prydd på samma sätt.

KALOTT, svart eller mörkblå, sydd av fem kilar (kilmössor) prydd med gröna eller blå sidenkanter.

STRUMPOR, vita stickade av ylle.

SKOR, träskor eller svarta lägskor med spänne i tenn eller silver.

SMYCKEN, krag- och ärm- och västknappar av tenn eller silver.

Du kan erhålla både materialpaket med sömnadsbeskrivningar och mönsterpåsar med information om de olika dräkt-delarna.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Ålarp - Sweden - tel 040-46 50 80

SKÅNE

SÖMNADSBESKRIVNING FÖR GULA MOLLSKINNSBYXOR

BASMÖNSTER

Sy sidsömmarna på alla 4 styckena med sick-sack. Sy inprovningarna bak och pressa dem mot sidan. Lägg linningen mot rätan och sy fast. Vänd mot avigan och vik in kanten så att linningen blir 3 cm bred och sy fast. Framstycket sys ihop mitt fram och pressas. Infordringen vikes i nederkanten ca 1 cm och sys. Den lägges mot rätan och sys tills ca 3 cm är kvar vid sidan på infordringen. Hörnen klippes av. Ett jack klippes i sidorna där sömmen slutar. Vänd det hela ut och in. Pressa.

Klaffarna sys genom att fodret lägges mot rätsidan och sys fast utom i sidorna. Hörnen klippes och det hela vändes ut och in. Sy sick-sack i sidorna.

Fickan: Locket vikes räta mot räta och sys i sidorna. Hörnen klippes och locket vänds ut och in. Lägg det kant i kant med fickans ena del och sy i överkanten. Vik ut det och lägg det upp och ner på höger klaff. Sy fast. Den andra biten ficka lägges kant i kant med det fastsydda locket och sys fast. Klipp mellan sömmarna och sy sick-sack. Trä fickan genom hålet. Locket sys fast mot klaffen och fodret sys ihop till en ficka. Sy runt om med sick-sack. 3 knapphål sys på vänster klaff. Det översta 2 cm från överkanten och 1 cm från framkanten. Det nedersta 1 cm från kanterna och det mellersta mitt emellan.

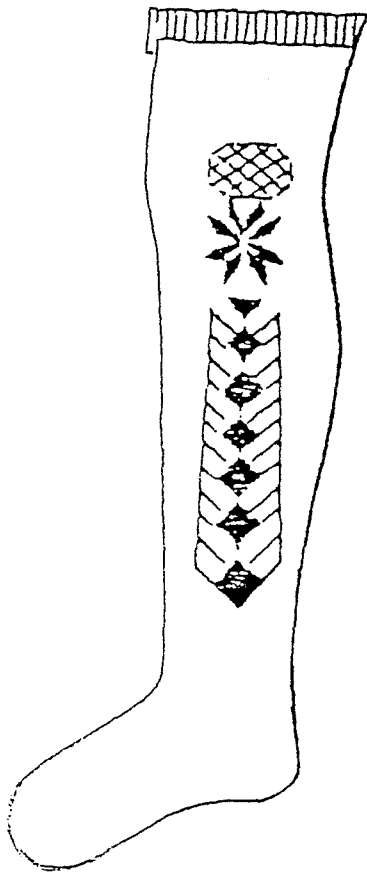
5 knapphål sys på framstycket 2 cm från överkanten. Knapphålen i hörnen sys snett in de övriga rakt ned med jämnt mellanrum.

Byxan sys ihop genom att klaffarna lägges med rätsidan mot framstyckets avigsida. Bakstyckenas räta lägges mot och sidorna passas till och sys. Sy ner till sprundet. Innersömmarna på bakstycket sträcker och passas till framstycket. Sys ihop och pressas. I sidsömmarna där klaff, framstycke och bakstycke möts sys fem stora knapphålstygn. Bakstycket sys ihop med två sömmar. Pressas.

Linningen till benen vikes räta mot räta och sys ihop i sidorna. De göres ca 4 cm längre än önskad vidd vid knäet. Klipp hörnen och vänd. Tag mitten på linningen och lägg den mot byxans sidosöm. Kant i kant räta mot räta. Låt tyget vid sidorna följa linningens andra sida och sy fast den. Sy sick-sack i kanten. Vänd. Sy 1 knapphål i framstyckets linning och 1 på mitten av sprundet 1 cm från kanten. Sy fem stora stygn i sprundet där fram och bakstycke möts.

Samtliga sömsmåner sys fast i respektive fram och bakstycke. Sprätta knapphålen och sy i knapparna. Knappen mitt fram skall passa klaffens översta knapphål.

Charlotte Weibull

STRUMPOR OCH STRUMPEBAND

Det var först under 1700-talet som strumpor kom i bruk hos allmogen i Skåne. Det var både tygstrumpor och stickade strumpor av grått eller ofärgat garn. Man slätskickade och valkade strumporna och man gjorde dem inte längre än att de räckte till knäet. Efterhand började man använda färgade strumpor, lila, röda, gröna och blå. Inpå 1840-talet randade man strumporna i grått och rött, blått och rött eller rött och vitt. Vid knäet hölls strumporna uppe med ett strumpeband "hossebån" som det hette på gammalskånska. Numera brukar man nöja sig med köpestrumpor till folkdräkten. Banden gjordes på en mängd olika sätt i skarpa färger med hjälp av bara fingrarna eller med brickor.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 5080

Att både i ord och bild beskriva det gamla dräktskicket och folklivet till dräkterna har för mig alltid varit viktigt.

Redan vid starten för över femtio år sedan började jag samla information. En viktig kunskapskälla var Ingrid Andersson, min mormors syster, som år 1901 grundade den rörelse som jag sedan 1942 varit verksam i. Mycket av det samlade materialet baseras på sådant som jag själv upplevt eller tagit del av genom levande tradition. En del information är också hämtad ur litteraturen.

Redan tidigt fann jag ett pedagogiskt värde i att dokumentera vissa företeelser med hjälp av tecknade bilder. Att göra en dokumentation med hjälp av en kamera borde ha varit enkelt, men eftersom mycket av det jag ville dokumentera endast fanns kvar i den muntliga traditionen, blev teckningar mitt hjälpmedel för att förmedla kunskap kring folkdräkter och folkliv. Ibland kan en teckning i sin enkelhet säga mer än ett aldrig så vältaget fotografi.

Min förhoppning är att detta häfte skall ge en liten inblick i det skånska dräktskicket

Jag har inspirerats av Signe Forsberg, Sigfrid Svenss, Nocolovius Berzelius, Frans Lindberg, Ingemar Ingers, Gertrud Ingers, Infomatörer från föredrag, självupplevda minnen, kontakter och föredrag.

Charlotte Weibull

copyright!

21

SKÅNE

EN SKÅNSK DRÄKT HAR MÅNGA BENÄMNINGAR. VILKEN ÄR DEN RÄTTA?

Folkdräkt, Nationaldräkt, Landskapsdräkt, Häradsdräkt, Bygdedräkt, Sockendräkt, Allmogedräkt.

Vilken av dessa benämningar är riktig?

Folkdräkt liksom Allmogedräkt avser ett dräktskick, som utvecklas hos allmogen inom ett bestämt område (socken, härad, bygd). Därför blir benämningen folkdräkt neutralare och bättre än de övriga.

Landskapsdräkt, vi har inte någon dräkt som representerar t.ex. hela Skåne.

Häradsdräkt kan vi acceptera. Dräkttraditionen var inte begränsad i egentlig mening till häradets gränser. Det blev snarare så, att folk inom ett visst härad träffades på ting, marknader och andra samlingsplatser och därigenom påverkade varandra. På så sätt kom dräktypen att följa häradsgränsen.

forts.

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Åkerp · Sweden · tel 040-46 50 80

SKÅNE

forts.

Oftast omfattade ett kulturområde flera när-
liggande häradar.

Jag vill nämna som exempel:

Österlen (Ingelstad, Herrestad och Ljunits
häradar).

Söderslätt (Oxie, Vemmenhög och Skytts häradar).

Lundaslättan (Torna, Bara och Harjagers häradar).
Nordöstra Skåne (Villand, Gärd och Göinge
häradar).

Nordvästra Skåne (Bjäre, Åsbo, Luggude, Rönne-
berga och Onsjö häradar).

Inom dessa områden är dräkterna i snitt och
utförande mycket lika varandra.

Sockendräkt talar man om i Dalarna. Där har
man alltså ännu mindre kulturområden.

Charlotte Weibull

Box 43 · 232 02 Ålarp · Sweden · tel 040-46 50 80